POLIROM Top 10+

SHAN SA

Jucătoarea de go

Shan Sa

Jucătoarea de go

Traducere din limba franceză de Mona Pătroi

EDITURA POLIROM
2014

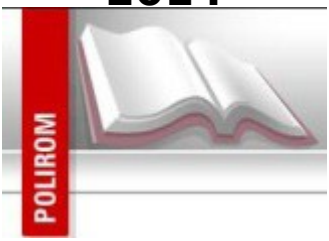

Shan Sa

La joueuse de go

© 2014 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-4576-3
ISBN PDF: 978-973-46-4577-0
ISBN print: 978-973-46-4294-6

Coperta: Carmen Parii
Pe copertă: © Masanobu Okumura (1686-1764), *Kyoto*, 1734, Biblioteca Congresului SUA

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura eco - un supererou al lumii moderne!

Versiune digitală realizată în colaborare cu Libris.ro

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

SHAN SA (pe numele său adevărat Yan Ni) s-a născut în 1972, în China, la Beijing, într-o familie de intelectuali. În 1990, după absolvirea liceului, primind o bursă de studii din partea guvernului francez, s-a mutat la Paris. S-a stabilit în Franţa împreună cu tatăl ei, profesor la Sorbona, şi a adoptat curând limba franceză. În 1994, după terminarea studiilor de filozofie, a devenit secretara pictorului Balthus. A publicat până în prezent mai multe volume de poezii, eseuri şi romane, dintre care amintim *Porte de la paix céleste* (1997), distins un an mai târziu cu Prix Goncourt du Premier Roman, *Les quatres vies du saule*, *Impératrice*, *Les Conspirateurs*, *Alexandre et Alestria*, *La cithare nue*.

Părinţilor mei
Fratelui meu şi lui Wendy
Bunicilor mei, care au fost
sufletul
Manciuriei noi

1

În piaţa din O Mie de Vânturi, jucătorii acoperiţi de chiciură seamănă cu nişte oameni de zăpadă. Din nasuri şi din guri le iese abur alb. Ace de gheaţă, crescute sub marginea căciulilor, îşi îndreaptă vârfurile spre pământ. Cerul e de sidef, soarele roşiatic coboară şi iar coboară. Unde se află mormântul soarelui?

Oare când s-a transformat acest spaţiu în loc de întâlnire a amatorilor de go? Nu ştiu. Tablele de joc, gravate pe mesele de granit, după miile de partide au devenit figuri, gânduri, rugăciuni.

Strângând în manşon un fel de sobiţă din bronz, bat din picioare ca să mă dezgheţ. Adversarul meu e un străin venit direct de la gară. În timp ce lupta se înteţeşte, mă pătrunde o căldură plăcută. Lumina zilei slăbeşte şi pionii se confundă. Deodată, cineva scapără un chibrit. În mâna stângă a adversarului meu apare o

lumânare. Ceilalţi jucători au plecat. Ştiu că Mamei îi va veni greu când îşi va vedea fiica întorcându-se atât de târziu. Noaptea a coborât din cer şi s-a stârnit vântul. Ca să apere flacăra, bărbatul o acoperă cu palma mâinii sale înmănuşate. Scot din buzunar o sticluţă de alcool alb care mă arde pe gât. O pun sub nasul necunoscutului. El o priveşte neîncrezător. E bărbos şi nu-ţi dai seama ce vârstă are. O cicatrice lungă începe din vârful sprâncenei şi-i traversează ochiul drept, pe care îl ţine închis. Se strâmbă şi goleşte sticluţa dintr-o sorbitură.

Luna e absentă în noaptea asta, iar vântul geme ca un copil abia născut. Acolo sus, un zeu înfruntă o zeiţă, învălmăşind stelele.

Bărbatul numără şi iar numără pionii. Bătut cu optsprezece puncte, scoate un suspin şi îmi întinde lumânarea. Se ridică dându-şi la iveală talia de gigant, îşi adună lucrurile şi pleacă fără să se uite în urmă.

Pun pionii în vasele lor de lemn. Îmi scârţâie sub degete. Sunt singură, cu soldaţii mei, cu orgoliul satisfăcut. Astăzi sărbătoresc a suta mea victorie.

2

Mică de statură, Mama îmi ajunge până la piept. Doliul prelungit purtat după soţul ei i-a uscat trupul. Păleşte când îi anunţ încorporarea mea în Manciuria.

— Mamă, te rog, e timpul ca fiul tău să-şi îndeplinească menirea de soldat.

Fără un cuvânt, Mama se retrage în camera ei. Toată seara, umbra ei îndurerată se profilează pe peretele despărţitor făcut din hârtie albă. Se roagă.

În dimineaţa aceasta, peste Tokyo a căzut prima zăpadă. În genunchi, cu mâinile întinse pe tatami, mă prosternez în faţa altarului străbunilor. Când mă ridic, privirea mea întâlneşte portretul venerabilului Tată. Bărbatul îmi surâde. Încăperea e plină de prezenţa sa. De-aş putea duce o parte din el până în China!

În salon mă aşteaptă familia. Aşezaţi pe călcâie, cu picioarele adunate sub ei, toţi păstrează o tăcere ceremonioasă. O salut mai întâi pe Mama, ca pe vremea când eram un băieţaş şi plecam la şcoală. Mă aşez în genunchi şi îi spun: *okasama*[1], plec. Ea îmi răspunde printr-un salut adânc.

Trag uşa culisantă şi pornesc prin grădină. Fără nici un cuvânt, Mama, Fratele cel Mic şi Sora cea Mică mă urmează.

Mă întorc şi mă înclin până la pământ. Mama plânge. Când, la rândul ei, se apleacă, stofa de culoare închisă a chimonoului ei foşneşte. Încep să fug. Ea îşi pierde calmul şi porneşte după mine prin zăpadă.

[1] (În jap.) Termen respectuos pentru „mamă”.

Mă opresc. Se opreşte şi ea. Temându-se să nu mă arunc în braţele ei, se dă un pas înapoi.

— Manciuria e o ţară soră! strigă ea. Din păcate, teroriştii încearcă să strice prietenia celor doi împăraţi ai noştri. Datoria ta e să veghezi asupra unei păci greu de menţinut. Între moarte şi laşitate, alege fără să stai pe gânduri moartea!

Îmbarcarea se face pe fundalul fanfarelor. Familiile soldaţilor se îngrămădesc pe chei ca să ne arunce panglici, flori şi urale care au gustul sărat al lacrimilor.

Malul se îndepărtează şi odată cu el zgomotul portului. Orizontul se lărgeşte, imensitatea ne înghite.

Debarcăm în Coreea, la Pusan. Îngrămădiţi într-un tren, mergem spre nord. În ziua a treia, pe înserate, convoiul se opreşte. Sărim veseli din tren ca să ne dezmorţim picioarele şi să ne uşurăm. Mă piş fluierând. Deasupra capului, pe cer, se rotesc câteva păsări. Deodată aud un strigăt înăbuşit. Nişte bărbaţi fug într-o pădure. La vreo zece paşi depărtare, Tadayuki, proaspăt absolvent al şcolii militare, zace întins pe pământ. Sângele îi ţâşneşte din gât într-un şuvoi neîntrerupt. Ochii îi rămân deschişi. În tren, revăd tot timpul chipul lui tânăr, deformat de un rictus de uimire.

Să mori este oare la fel de uşor ca atunci când te miri?

Trenul ajunge într-o gară manciuriană la miezul nopţii. Pământul, acoperit de chiciură, scânteiază sub lumina felinarelor. În depărtare urlă nişte câini.

3

Vărul Lu m-a învăţat jocul de go. Aveam patru ani, el – de două ori mai mult.

Lungile ore de meditaţie petrecute în faţa tablei de joc erau un martiriu, dar dorinţa de a învinge mă ţinea nemişcată.

Zece ani mai târziu, Lu era considerat un jucător excepţional. În Capitala cea Nouă[2], talentul lui de jucător de go era atât de cunoscut, încât Împăratul Manciuriei independente[3] l-a primit la curtea sa. Nu mi-a mulţumit niciodată că l-am condus spre glorie. Sunt umbra lui, taina lui, cel mai bun adversar al lui.

La douăzeci de ani, Lu este deja un om bătrân. Fruntea îi e acoperită de şuviţe albe de păr. Merge cu paşi mici, cu mâinile încrucişate, cu spatele încovoiat. Pe

---

[2] Xinjing, capitala Manciuriei independente, astăzi oraşul Changchun.

[3] Pu Yi, ultimul împărat chinez. A fost obligat să abdice instaurarea Republicii Democrate Chineze, în 1912. În 1932, cu ajutorul japonezilor, a fugit din Tianjin, unde se afla în domiciliu obligatoriu. Pentru a legaliza ocuparea Chinei de Nord, după 18 septembrie 1931, japonezii l-au instalat pe tronul Manciuriei, a cărei independenţă au proclamat-o în martie 1932.

bărbie i-au apărut primele fire de păr, o bărbuţă de centenar.

Acum o săptămână am primit o scrisoare de la el:

„Vin pentru tine, micuţa mea verişoară. Am luat hotărârea să-ţi vorbesc despre viitorul nostru...”

Restul scrisorii e o mărturisire ilizibilă. Acest văr discret şi-a muiat pana în cerneală diluată. Ideogramele, în cursive, evoluează printre filigrane ca nişte cocori albi ce zboară prin ceaţă. Scrisoarea lui interminabilă, indescifrabilă, scrisă pe o lungă foaie de hârtie de orez mă scoate din sărite.

4

Zăpada care cade din abundenţă întrerupe antrenamentul. Încercuiţi de îngheţ, de frig şi de vânt, ne petrecem zilele în camerele noastre jucând cărţi.

Se pare că la ţară, în nordul Manciuriei, chinezii nu se spală niciodată şi se protejează de frig ungându-se cu grăsime de peşte. La cazarmă, în urma protestelor noastre, s-a ridicat o baracă pentru baie în faţa căreia soldaţi şi ofiţeri stau la coadă.

În interiorul cabanei întunecate de aburi, pe pereţi se prelinge apă. Pe sobă, zăpada fierbe furioasă într-o oală uriaşă. Fiecare îşi ia porţia într-o căldare crăpată.

Mă dezbrac şi mă spăl cu un şervet muiat în lichidul tulbure. Nu departe de mine, s-a format un cerc. În timp ce îşi freacă unii altora spinările, ofiţerii comentează ştirile zilei. Apropiindu-mă, îl recunosc pe cel care tocmai a luat cuvântul: e căpitanul Mori, unul dintre veteranii care au luptat pentru Manciuria independentă.

Ziarul de dimineaţă[4] anunţă că Zhang Xueliang l-a luat ostatic pe Chiang Kai-shek, în oraşul Xian, unde el şi armata sa, alungaţi[5], s-au refugiat în urmă cu şase ani. În schimbul libertăţii sale, el cere de la generalisim ca partidul democratic chinez să se reconcilieze cu partidul comunist pentru recucerirea Manciuriei.

— Zhang Xueliang e-un fiu nedemn[6] şi-un fustangiu, îl ia în zeflemea căpitanul Mori. A doua zi după 18 septembrie 1931, când armata noastră a încercuit oraşul Shenyang, unde era cartierul lui general, dezmăţatul a fugit fără măcar să încerce să reziste. Iar Chiang Kai-

[4] La 12 decembrie 1936, Zhang Xueliang îl ia ostatic pe Chiang Kai-shek. Îl eliberează la 26 decembrie şi îl însoţeşte la Nankin, unde se află sediul partidului democratic popular chinez (*Kuomintang*). La coborârea din avion, Chiang rupe acordul încheiat şi îl încarcerează pe Zhang pentru cincizeci de ani.

[5] La 18 septembrie 1931, armata japoneză înfrânge trupele lui Zhang Xueliang şi ia controlul asupra Manciuriei.

[6] Zhang Zuolin (1873-1928), tatăl lui Zhang Xueliang, şef al unei facţiuni militare.

shek este un mincinos de meserie. Nu-şi va ţine promisiunea. Îi va îmbrăţişa pe comunişti ca să-i poată strânge de gât mai bine.

— Nici o armată chineză nu ne poate înfrânge, afirmă un ofiţer în timp ce ordonanţa lui îl freacă energic pe spate. Războiul civil a distrus China. Într-o zi, îi vom anexa tot teritoriul, aşa cum am făcut cu Coreea[7]. Veţi vedea, armata noastră va coborî de-a lungul căii ferate care leagă nordul de sudul Chinei. În trei zile vom lua Pekinul, după şase zile, vom face paradă pe străzile Nankinului, opt zile mai târziu vom înnopta la Hong Kong, care ne va deschide poarta Asiei de Sud-Est.

Pălăvrăgeala lor confirmă zvonurile care circulă deja în Japonia în sânul infanteriei noastre. În ciuda reticenţei guvernului nostru, cucerirea Chinei devine cu fiecare zi ce trece tot mai inevitabilă.

În seara asta adorm destins şi fericit că sunt curat.

Fâşâitul pânzeturilor mă trezeşte din somn. Sunt culcat în camera mea şi, în încăperea vecină, Tata stă pe scaun, înfăşurat în *yukata* sa de bumbac albastru-închis. Mama merge. Partea de jos a chimonoului ei gri-violet se deschide şi se închide lăsând să se vadă chimonoul roz-

[7] În perioada 1905-1910, Japonia a reuşit să respingă forţele armate ruse şi chineze din Coreea, apoi a colonizat peninsula impunându-şi limba şi practicând o politică de asimilaţie culturală.

pal de dedesubt. Are chipul unei de femei tinere. În jurul ochilor ei migdalaţi nu-i nici un rid. Mama răspândeşte un miros de primăvară. E parfumul pe care Tata l-a adus de la Paris!

Deodată, îmi amintesc că după moartea Tatei ea nu s-a mai atins de sticluţa aceea de parfum.

Visul meu dispare, rămân numai durerea şi nostalgia.

5

Vărul Lu se apleacă. Imită înfăţişarea unui om blazat. Pe faţa lui numai piele şi os, pupilele-i de o profunzime neliniştitoare mă urmăresc. Când îl întreb, fixându-l:

— Ce-i cu tine, vere Lu?

El tace.

Îl invit să joace o partidă de go. Păleşte şi se răsuceşte pe scaun. Pionii lui îi trădează instabilitatea dispoziţiei. Pe tabla de joc, terenul pe care îl ocupă este sau prea mic, sau prea mare. Geniul lui se reduce la figuri ciudate şi ineficace. Ghicesc că a mai citit unele tratate vechi de go, furnizate de vecinul său anticarul, un şarlatan de primă mână. Mă întreb chiar dacă, tot citind astfel de manuscrise cărora li se atribuie origini divine şi care sunt pline de mistere taoiste şi de anecdote tragice, vărul meu nu va sfârşi ca acei jucători de altădată care şi-au pierdut minţile.

— Vere, îi spun când, în loc să se gândească la pionii lui, el visează cu ochii la părul meu împletit, ai devenit ciudat. De ce?

Lu se înroşeşte brusc, ca şi cum i-aş fi ghicit taina. Tuşeşte şi ia aerul unui bătrân ramolit. Pierzându-mi răbdarea, îl iau peste picior:

— Ce-ai descoperit în cărţile tale, vere? Nemurirea, cumva? Semeni din ce în ce mai mult cu alchimiştii ăia cu voce tremurată, care cunosc secretul cinabrului purpuriu.

El nu mă ascultă. Îşi ia privirea de la mine şi şi-o fixează pe ultima sa scrisoare, pe care am lăsat-o pe masă.

De când sosise, băiatul aştepta răspunsul la întrebările lui ilizibile. Eram hotărâtă să nu aduc vorba de asta.

Se întoarce în capitală bolnav de gripă şi trist. Îl însoţesc la gară. Când văd trenul îndepărtându-se într-un vârtej de zăpadă, simt o ciudată uşurare.

6

În sfârşit, prima mea misiune!

Detaşamentul nostru a primit ordinul să urmărească o bandă teroristă care ne sfidează autoritatea pe pământul manciurian. Deghizaţi în soldaţi japonezi, membrii ei au

atacat un depozit militar ca să pună stăpânire pe arme şi muniţii.

Timp de patru zile mergem de-a lungul unui râu îngheţat. Vântul ne îngreuiază înaintarea. Zăpada căzută îmi înlănţuie genunchii. În ciuda mantalei mele noi, frigul, mai tăios decât o sabie, mă pătrunde. Nu-mi mai simt nici picioarele, nici mâinile. Mersul mă goleşte de orice gând. Împovărat ca un bou, cu capul înfundat în gulerul uniformei, nutresc speranţa de-a mă încălzi lângă un foc de tabără.

La poalele unei coline, se aud gloanţe şuierând. În faţa mea, mai mulţi soldaţi se prăbuşesc, ca trăsniţi. Mă arunc la pământ. Suntem prinşi în cursă! Aflat pe înălţime, duşmanul ne mitraliază fără ca noi să putem riposta. O durere ascuţită îmi chinuie pântecele. Sunt rănit! Mor. Mă pipăi cu o mână. Nici o rană: simplă crampă provocată de frică. Descoperirea asta mă umple de ruşine. Ridic capul şi mă şterg de zăpada ce mi se lipeşte de ochi: soldaţii noştri experimentaţi au dat năvală spre râul îngheţat. La adăpostul malului, ripostează. Mă ridic dintr-o săritură şi încep să alerg. De-o mie de ori aş fi putut fi nimerit, dar în război viaţa şi moartea depind de o misterioasă tragere la sorţi.

Mitralierele noastre deschid focul. La adăpost de tirurile lor puternice, dăm asaltul. Pentru a-mi repara

laşitatea de adineauri, pornesc în fruntea trupei agitându-mi sabia.

Educat într-un univers al onoarei, necunoscând nici crime, nici abjecţia, nici trădarea, gust pentru prima oară ura: un sentiment sublim, sete de dreptate şi de răzbunare.

Cerul încărcat de zăpadă ameninţă să se prăbuşească. Bandiţii se adăpostesc în spatele unor stânci uriaşe, dar fumul ridicat din arme le trădează poziţia. Arunc două grenade. Explodează. Picioare, braţe, fâşii de carne ţâşnesc dintr-un vârtej de zăpadă şi de flăcări. Spectacolul acesta infernal mă încântă. Scot un urlet. Dintr-o săritură atac cu sabia un supravieţuitor care mă ochea. Capul i se rostogoleşte în zăpadă.

În sfârşit, îmi pot privi în faţă strămunii. Transmiţându-mi sabia, mi-au lăsat moştenire curajul lor. Nu le-am pătat numele.

Bătălia ne cufundă într-un fel de transă. Surescitaţi la vederea sângelui, biciuim prizonieri ca să-i facem să cedeze. Dar chinezii, mai tari decât stânca, nu crâcnesc. Sătui de jocul ăsta, îi ucidem. Cu două gloanţe în cap.

Se lasă noaptea. Temându-ne de o nouă cursă, hotărâm să ne aşezăm tabăra aici. Răniţii noştri gem. Se aud horcăituri, apoi linişte. Frigul le îngheaţă buzele, nu vor supravieţui.

Adunăm trupurile soldaţilor noştri. Pământul este atât de tare, că nu reuşim nici măcar să săpăm o groapă. Mâine, animalele flămânde vor curăţa terenul.

Punem pe noi tot ce găsim: hainele morţilor, pături părăsite, crengi de copaci, zăpadă. Strânşi unii în alţii ca nişte oi, stăm de veghe.

Adorm după ce am gustat îndelung voluptatea melancolică a învingătorului. Zgomote surde mă trezesc şi mă fac să tresar. Lupii, sătui să aştepte retragerea noastră, s-au aruncat deja asupra cadavrelor.

7

Vărul Lu se întoarce de Anul Nou.

La târgul Templului Calului Alb, rătăciţi în mulţime, pierzându-ne de prieteni, ne trezim singuri. El mă imploră să merg mai încet şi mă ia de mână. Mi-o retrag cu dezgust. Grăbită să-i regăsesc pe ceilalţi, o iau la fugă. El mă urmează ca o umbră şi-mi cere să mă opresc. Mă înfurii. Poruncesc să ne întoarcem imediat acasă. El se preface că nu aude. În faţa unui pavilion, sub acoperişul înclinat de care atârnă ţurţuri, îmi barează drumul.

Ochii îi strălucesc, iar obrajii îngheţaţi de frig sunt două bucăţi de pânză purpurie, decupate şi lipite pe chipul lui palid. Între sprâncene şi căciula de vulpe

scânteiază un strat gros de chiciură. Expresia lui îndurerată îmi repugnă. O iau la fugă. Porneşte în urmărirea mea şi îmi propune să mergem să admirăm lampioanele sculptate în gheaţă.

Grăbesc pasul.

În urma mea, mergând cu paşi mari, Lu mă roagă să-l ascult. Vocea îi tremură şi curând izbucneşte în hohote.

Îmi astup urechile. Dar vocea lui moleşită continuă să mă urmărească.

— Ce părere ai despre scrisoarea mea? îmi strigă.

Mă opresc, furioasă.

Intimidat, el nu îndrăzneşte să se apropie.

— Ai citit-o? insistă.

Izbucnesc într-un râs răutăcios.

— Am rupt-o.

Îi întorc spatele. Se aruncă asupra mea şi mă strânge strâns în braţe.

— Ascultă-mă!

Îl îndepărtez.

— Vere Lu, să jucăm o partidă de go. Dacă vei câştiga, îţi accept toate propunerile. Dacă pierzi, nu ne vom mai vedea.

8

Teroriştii ne scapă mereu printre degete şi am sărbătorit Anul Nou în tovărăşia lupilor şi a vulpilor.

Zăpada de astăzi o acoperă pe cea de ieri. Rămânem pe urmele duşmanului până când îşi va fi terminat proviziile de hrană şi muniţiile.

Cum s-ar putea descrie cât de aspră e iarna în China de Nord? Aici, vântul urlă şi copacii se rup sub greutatea gheţii. Brazii se aseamănă cu acele pietre funerare mânjite cu vopsea neagră şi albă. Din când în când apare pe furiş câte un cerb sau câte-o căprioară cu blana pestriţă. Se uită la noi cu mirare şi-apoi o iau la sănătoasa.

Mărşăluim. După o oră, efortul este atât de mare, încât ne sufocăm de căldură. De-abia avem timp să respirăm, că frigul ni se prelinge în mantale şi ne îngheaţă membrele.

Duşmanul, viclean şi obişnuit cu terenul, ne atacă prin surprindere şi apoi se retrage. În ciuda pierderilor, nu ne dăm bătuţi în acest concurs de rezistenţă.

Cel care va rezista în faţa oboselii va ieşi învingător din vânătoarea aceasta.

9

Partida începe în zori, într-un colţ al salonului, înainte de a se face lumină. Lu n-a dormit toată noaptea. Cu

ochii injectaţi, cu părul în dezordine, bea ceaşcă după ceaşcă de ceai, pentru a putea sta treaz şi suspină adânc. Azi-dimineaţă, după două zile în care făcuseră vizite ceremonioase, părinţii mei, îmbrăcaţi în costum tradiţional, îşi primesc prietenii la ei acasă. Închişi în camera mea, ne ferim în zadar de tumultul salutărilor. Suntem căutaţi fără întrerupere. În cazul unor musafiri, trebuie să ne aşezăm în genunchi şi să le urăm un an bun şi mult noroc. În cazul altora, e de ajuns o scurtă plecăciune. Adulţii sunt întotdeauna lacomi de complimente. Măguliţi, ne strecoară bani în nişte plicuri roşii şi spun invariabil: „Copii, mergeţi să vă cumpăraţi bomboane”.

Întors la tabla de joc, dispreţuitor, Lu aruncă plicurile pe o masă. Ca să-l enervez, le desfac pe ale mele şi număr bancnotele făcând comentarii.

— Opreşte-te, îmi spune. Nu mai eşti o fetiţă.

Îi răspund printr-o strâmbătură.

— În curând faci şaisprezece ani, murmură el exasperat. E vârsta la care femeile se mărită şi devin mame.

— Vrei deci să mă iei de nevastă?

Izbucnesc în râs.

Lu se întunecă la faţă.

La amiază, tobe, trompete şi petarde fac să se cutremure pământul. Prin ferestre, dincolo de zid, văd cum dansatori şi dansatoare, îmbrăcaţi în roşu şi căţăraţi pe picioroange alunecă pe cer, printre copaci.

Lu îşi astupă urechile. În loc să mă perturbe, muzica populară îmi măreşte concentrarea. Lumina de iarnă, colorată de veselia străzii, joacă pe tabla de go. Sărbătorile mă izolează de restul lumii. Singurătatea mea seamănă cu un sul de mătase stacojie închis în fundul unui cufăr de lemn.

După masă, vărul meu se pierde în meditaţii vagi. Îşi şterge câteva lacrimi rătăcite în colţul ochilor. Neputând s-o mai fac pe proasta, tac. Pe tabla de joc se răspândeşte o tăcere ce te duce cu gândul la o farfurie cu tăiţei reci şi nesăraţi.

Tulburat, vărul meu îşi sprijină capul în mâini şi nu încetează să suspine. Pe la ora nouăsprezece comite o greşeală. Seara, fără să aştept sfârşitul partidei, îi spun că deja a pierdut şi că trebuie să respecte pariul.

Îşi împinge scaunul şi se ridică.

A doua zi dimineaţă aflu că a plecat. Trenul e la ora nouă. Am timp să-l mai prind. La gară, Lu aşteaptă să-i spun că îmi pare rău. Poate să spere în continuare. Nu-l voi ruga. Asta i-ar încuraja prostia. M-a jignit şi trebuie să se căiască. Mai târziu, îi voi scrie şi-l voi chema din nou

la mine atunci când dorinţele sale necurate vor fi cedat locul umilinţei învinsului.

10

Trupa noastră încercuieşte un sat îngropat în zăpadă. Avertizaţi de sosirea noastră, femeile, copiii şi bărbaţii au fugit. Au rămas doar câţiva bătrâni cuibăriţi în căsuţele lor cu acoperişuri de paie, pe care ornamentele sărăcăcioase de Anul Nou le fac să pară încă şi mai mizere.

Îi adunăm în mijlocul satului. Îmbrăcaţi în te miri ce, îşi ascund trupurile scheletice sub pături peticite şi privirile nătângi sub căciuli. Tremură, gem, încearcă să ne trezească mila. În zadar am încercat să le vorbesc cu ei în chineza oficială, nu înţeleg nimic şi îmi răspund într-un dialect de neînţeles. Scos din sărite, îi ameninţ cu pistolul. Deodată, trei dintre ei se aruncă în genunchi în faţa mea, mi se agaţă de picioare şi-şi strigă nevinovăţia într-o chineză perfectă. Scârbit, încerc să desprind de ei lovindu-i cu patul puştii. Dar ei mă înlănţuie şi mai tare şi mă lovesc sub pântec cu capul.

Stânjeneala mea îi face pe soldaţi să râdă. Mă adresez unuia dintre ei:

— Imbecilule, vino să mă ajuţi.

Râsul lui se schimbă într-o strâmbătură. Cu un gest rapid, îşi ia puşca de pe umăr şi îşi înfundă baioneta în piciorul unuia dintre bătrâni.

Urlând de durere, rănitul se rostogoleşte pe jos. Cei doi tovarăşi ai lui, îngroziţi, cad pe spate. Revenindu-mi din primul şoc, îi strig soldatului:

— Idiotule, ai fi putut să mă răneşti.

Spectatorii sunt cuprinşi încă o dată de un râs nebunesc.

Cruzimea militarilor noştri se trage din în duritatea educaţiei noastre. Palme, pumni, insulte sunt pedepse zilnice pe care le primesc copiii. În armată, pentru a cultiva supunerea şi umilinţa, ofiţerii îi bat pe cei cu grade inferioare şi pe soldaţi până la sânge sau le crestează obrajii cu o riglă de bambus ascuţită în acest scop.

Nu suport torturarea nevinovaţilor. Mi-e milă de aceşti ţărani chinezi care trăiesc în ignoranţă, în sărăcie şi în murdărie. Paşnici din fire, dacă li se dă ceva cu care să-şi umple burta în fiecare zi, dau ascultare la fel de bine unui împărat manciurian, unui conducător de oşti chinez sau împăratului Japoniei.

Le ordon soldaţilor să-l panseze pe rănit şi să-i ducă pe bătrâni acasă la ei. Le scotocim prin case şi le luăm toate proviziile până la ultima picătură de făină. Le

făgăduiesc că le voi da totul înapoi dacă ne spun unde se ascund bandiţii.

A doua zi, înainte de ivirea zorilor, cineva ne trezeşte.

Foamea i-a dezlegat limba. Nu aşteptăm să se facă ziuă şi ne avântăm în furtuna de zăpadă.

11

Zece zile mai târziu, primesc o scrisoare de la Lu. Îmi spune că a obţinut un paşaport pentru pământurile din interior[8] şi că în momentul când o voi citi el va fi plecat la Pekin.

Descifrându-i cuvintele, simt o supărare ciudată. Mă duc în piaţa din O Mie de Vânturi unde jucătorii de go, de netulburat, se dedau pasiunii lor.

Când eram fetiţă îmi urmam vărul peste tot unde juca. Odată, mistuit de febră, a căzut leşinat pe tabla de joc. Am câştigat partida în locul lui. Victoria aceasta a făcut din mine singura femeie admisă în cercul închis al amatorilor.

Anii au trecut şi acum contemplu cu spaimă soarele copilăriei mele, care apune pentru a nu mai răsări niciodată.

[8] Aşa cum Manciuria este adeseori numită „Ţinutul din afara Marelui Zid”, partea dinăuntrul Marelui Zid este numită „pământurile din interior”. Încă din 1932, Manciuria fiind independentă, japonezii au instaurat un anumit tip de paşaport pentru a controla mai bine circulaţia dintre zona aflată sub influenţa lor şi restul Chinei.

Lu nu m-a înţeles. Vrea să mă alătur lui în lumea adulţilor, fără să ştie că lumea aceea, tristă şi vanitoasă, mă sperie.

12

Ne vine un nou ordin. Pentru a-i împiedica pe terorişti să se aprovizioneze, trebuie să dăm foc hambarelor din toate satele.

După dezastru, cătunul este lugubru ca un mormânt. Urletul vântului se amestecă cu plânsetele ţăranilor, disperaţi în faţa rugurilor cu flăcări galbene şi fum negru.

De trei luni de zile, pădurea înzăpezită ne separă de lumea exterioară. Violenţa creşte din ce în ce mai tare printre soldaţii mei, care se îmbată şi se ciondănesc. Albul, cenuşiul, reflexele, marşurile interminabile ne duc încet spre nebunie. Alaltăieri, un caporal s-a dezbrăcat şi a fugit. L-am găsit leşinat într-o râpă. Suntem nevoiţi să-l legăm şi să-l târâm după noi, cu o funie în jurul gâtului. Auzindu-i blestemele şi râsetele stridente, constat că aceleaşi idei îmi revin şi mi se învârt mereu în minte, ca un refren.

Aşteptând ca nebunia să ne devoreze, trebuie să ne continuăm înaintarea prin zăpadă, spre zăpadă.

13

La colegiul de fete mă plictisesc.

Educaţia naţională formează nişte preţioase ridicole şi colegele mele vor fi într-o zi nişte perfecte femei de lume. Huong, cea mai frumoasă dintre ele, are sprâncenele pensate cu atâta grijă, încât formează deasupra ochilor ei două margini de lună. Ea şi le încruntă, le încreţeşte şi le descreţeşte. Veselia ei prefăcută, râsetele ei de fată binecrescută nu pot ascunde stânjeneala caracteristică pubertăţii.

Zhou, cea mai urâtă, are totuşi părul cel mai lung din clasă. Ingratitudinea figurii îi permite să se exprime cu dispreţ şi acreală. În asta constă farmecul ei. Se spune că mama ei, nepoată de mareşal, puternică precum un luptător mongol, a ştiut să-şi impună în Capitală întreaga autoritate.

Între două lecţii, fetele vorbesc despre staruri de cinema, rochii, bijuterii, căsătorie, despre legăturile secrete ale împărătesei. Nimeni nu citeşte noua literatură şi criticile sale acerbe la adresa unei societăţi putrede; nimeni nu evocă actualitatea politică, din zi în zi mai supărătoare. Romanele de dragoste, ce storc lacrimi superficiale, trec din mână în mână. Manciuria independentă ne izolează de restul Chinei. E o uzină blândă unde viermii de mătase îşi ţes coconii delicaţi înainte de a muri într-o baie clocotită.

După orele de şcoală, mă duc în piaţa din O Mie de Vânturi. Jocul de go mă împinge spre un univers în mişcare. Figurile mereu noi mă fac să uit de platitudinea vieţii de zi cu zi.

La şcoală, fetele mă poreclesc „străina”. Consideră pasiunea mea pentru jocul de go o nebunie exotică. Cât despre jucători, ei preferă indulgenţa care îi onorează şi tolerează extravaganţa unei puştoaice.

Acum douăzeci de ani, după ce s-a căsătorit, Tata l-a convins pe Bunicul să-l trimită la studii în Anglia. După un an, la întoarcerea sa, occidentalizat, Tata a sfidat tradiţia. A încredinţat-o pe sora mea Perla Lunii mamei sale şi şi-a luat Soţia cu el în vest. Scandalul s-a răspândit în Pekin, unde trăiau cele două familii. Bunicul dinspre mamă, fost demnitar la Curte, a rupt legătura cu Bunicul dinspre tată, care ocupa încă o funcţie onorabilă. M-am născut în ceaţa londoneză. Răul acestei naşteri, care nu s-a produs la locul ei, s-a manifestat curând prin capriciile sufletului meu tulburat. Din această primă copilărie, nu mi-a rămas, vai, nici o amintire. După prăbuşirea Imperiului, cei doi bătrâni s-au împăcat, uniţi prin ura lor faţă de republicani. Au murit aproape în acelaşi timp. Întorşi în ţară ca să respecte doliul, părinţii mei au ascultat de ordinul bunicii şi am părăsit Pekinul

ca să ne mutăm în acest oraş unde străbunii mei îşi construiseră o casă de vânătoare.

Bunica mea, care visa la pace, a murit a doua zi după ce a izbucnit războiul din 18 septembrie 1931. La cinci zile după ce au fost înfrânţi, soldaţii chinezi s-au refugiat în oraşul nostru. Ne-au spart uşa, ne-au ocupat casa şi şi-au instalat răniţii în ea.

A urmat asediul japonezilor. Bombardamentele au durat trei zile. O bombă a căzut pe casa noastră şi mare parte din mobilele noastre preţioase au căzut pradă focului. Armata chineză a capitulat. N-am mai văzut soldaţi chinezi. Au fost zvonuri că trei mii de bărbaţi au fost împuşcaţi în afara oraşului.

După moartea Bunicii, viaţa noastră şi-a reluat încet cursul. Japonezii au instalat un nou primar. Baricadele au dispărut. Steagurile duşmane fluturau pe acoperişuri. S-au deschis tot felul de magazine japoneze şi, în restaurante, portiera tradiţională din pânză albă a cedat locul ţesăturilor imprimate cu caractere japoneze. Pe străzi se plimbau grupuri de japoneze cu cocuri înalte şi date cu lac. Silite de îngustimea chimonoului, mergeau cu paşi mici, bocănind cu tălpile lor de lemn în pavaj.

A trebuit să ne construim o altă casă. Inflaţia ne sărăcise. Mama şi-a concediat cameristele şi n-a păstrat decât o bucătăreasă şi o menajeră. Aristocraţia ruinată a

fost înlocuită de noi îmbogăţiţi care au aduse în oraş o veselie fastuoasă. S-au deschis hoteluri, magazine de lux şi restaurante elegante. Niciodată străzile noastre nu fuseseră atât de prospere.

Părinţii mei au găsit fiecare un mijloc de a fugi de realitate. Tata s-a apucat să întocmească o antologie a poeziei engleze. Mama se ocupa de recopierea manuscrisului, caligrafiind cu grijă cuvintele scrise de el la repezeală.

Mama şi-a închis amintirile de dincolo de mări într-un cufăr. Profit de absenţa ei ca să fur cheia ascunsă într-o vază. Fotografii, haine, scrisori, ţesături imprimate cu desene neobişnuite emană un miros seducător. Nu-i nici de mosc, nici de cedru, nici de santal, nici de flori din grădinile noastre, nici de copaci din oraşele noastre: parfumul acesta mă cufundă într-o altă lume.

Visarea îmi sporeşte melancolia.

14

În sfârşit! După o lună de hăituire înverşunată prin munţi, i-am prins în cursă pe terorişti. Încercuiţi pe marginea unei prăpăstii, nu vor putea fugi decât zburând.

De multă vreme am terminat cea mai mare parte din provizii. În aşteptarea altora, am împărţit între noi hrana.

De-acum încolo, fiecare poate număra pe degetele de la o mână biscuiţii ce-i revin şi pe care îi va înghiţi cu zăpadă.

Ieri la amiază, nemaiavând muniţii, am luat decizia să ne năpustim asupra chinezilor cu baioneta la ţeava puştii.

În dimineaţa asta, o linişte ciudată domneşte peste munte. Nici o adiere. În liniştea aceasta, se desprinde un ţipăt de fazan. Îmi scriu testamentul. Cuvintele de rămas-bun îmi potolesc nervii.

Încet, îmi scot sabia din teacă. Îi şterg tăişul cu batista. Niciodată oţelul acesta, forjat la început de secol XVI, nu mi s-a părut la fel de scânteietor. Aflat odinioară în slujba străbunilor mei, a secerat nenumărate capete. Este astăzi oglinda ce reflectă puritatea ameninţătoare a morţii.

Deodată se aude sunetul goarnei. Dintr-un salt, mă năpustesc afară din tranşee şi mă reped spre duşman cu strigăte de luptă. În vârful muntelui, nici o mişcare. Nici o umbră, nici un om. Teroriştii şi-au luat zborul! Un soldat ne face semn de pe marginea prăpastiei. La vreo sută de metri mai jos, albul zăpezii e presărat cu cadavre. Înainte de a se arunca în abis, bandiţii şi-au azvârlit armele, morţii şi răniţii. Înţeleg acum de ce ieri spre prânz, după un schimb violent de focuri, puştile lor au amuţit.

Muniţiile din cele două tabere se terminaseră în acelaşi timp, dar nici una din tabere nu avea cunoştinţă de lipsurile din cealaltă. Eram cu toţii pe cale de a ne prăbuşi.

Japonezii aleseseră să fie glorioşi în acţiune, iar chinezii în moarte. Măreţia patetică a sinuciderii lor colective este pătată de o tristă ironie. Să te omori prea devreme e o capitulare ruşinoasă. Civilizaţia chineză, de mai multe ori milenară, a dat un număr nesfârşit de filosofi, de gânditori şi de poeţi. Dar nici unul dintre ei n-a înţeles energia de neînlocuit a morţii.

Doar civilizaţia noastră, mai modestă, a mers în întâmpinarea esenţialului: a acţiona înseamnă a muri; a muri înseamnă a acţiona.

15

Obicei importat din Occident, Anul Nou deschide sezonul balurilor.

Sora mea mă îmbracă cu una din rochiile ei europene. După ce-mi face cărare într-o parte, îmi dă părul cu ceară. Apoi îşi deschide trusa de machiaj. După o oră nu mă mai recunosc. Faţa mi-e albă ca o pânză prea săpunită. Pleoapele, mai întunecate decât aripile unui fluture de noapte. Tremurul genelor false îmi dă un aer înlăcrimat.

În piaţa primăriei, ghirlandele rivalizează cu stelele. Caleştile şi maşinile alunecă pe zăpadă. Din ele ies domni bine care se joacă cu bastoanele lor cu mâner de aur şi femei în blănuri, cu păr ondulat şi cu ţigară într-un portţigaret din fildeş, strecurat cu nonşalanţă între buze.

Hotelul Imperial este despărţit de restul lumii printr-o pădure de brazi. O cărare măturată la începutul serii şerpuieşte printre umbrele şi flăcările tremurătoare ale torţelor. Zăpada străluceşte pe vârful copacilor. Silueta servitorilor de la hotel, acoperiţi de pelerine roşii, se profilează în lumina îngheţată a geamurilor.

O uşă rotativă mă azvârle într-o sală imensă. Coloane date cu lac roşu se înalţă spre o boltă de care atârnă lustre de cristal, ca nişte buchete de artificii. Pe pereţi unduiesc munţi, păduri şi mări; soarele contemplă luna, în timp ce cocori îşi iau zborul spre nori.

Sora mea mă târăşte la o masă unde comandă pentru mine o cafea cu lapte, băutură la modă care se consumă în asemenea locuri. Orchestra acompaniază o cântăreaţă îmbrăcată cu o rochie sclipind de paiete. Trupul ei se leagănă ca un şarpe vrăjit. Din gâtul ei alb ca laptele iese o voce plângăreaţă.

Nu după mult timp, cumnatul îmi invită sora la dans şi cuplul se avântă spre ring. Ochi în ochi şi mână-n mână, frumoşi şi eleganţi, înaintează, fac paşi înapoi şi se

învârtesc. Muzica îşi accelerează ritmul. Surâzătoare, îmbujorată, sora mea se lasă dusă de vârtej. Valsul se termină în aplauze. Cumnatul meu o sărută cu tandreţe pe umăr. Inima mi se strânge. Cine ar putea ghici că o face să sufere atât de mult?

Trec cu privirea peste mese şi o zăresc pe Huong, care se uită la mine de câteva clipe. Colega mea de clasă mă salută cu un semn din cap. Aş fi vrut să intru sub pământ ca să-mi ascund machiajul oribil. Ce-o să povestească mâine? Voi fi bătaia de joc a tuturor.

Când ating culmea stânjenelii, îmi face semn să vin la masa ei. Mă ridic cu greutate. Apropiindu-mă de ea, îi văd stratul gros de fard de pe obraji. Poartă o rochie care îi lasă spatele complet dezgolit. Această extravaganţă mă linişteşte. Nu doar eu sunt o caricatură.

Un bărbat îmi cedează locul lui şi se duce să caute un scaun. Huong mă prezintă prietenilor ei, care mi se par în vârstă. Ea îmi vorbeşte cu căldură. Pentru prima oară expresiile ei căutate îmi par elegante. Animozitatea odată dispărută, îi mărturisesc ostilitatea mea faţă de această societate ipocrită şi afectată.

Mă priveşte lung şi îmi întinde paharul ei.

— Trebuie să bei. Altfel, vei fi mereu o străină.

Şampania mă pişcă încet pe gât şi mă face să tuşesc. Mă cuprinde veselia. Încurajată de Huong, îndrăznesc să

ridic ochii şi să înfrunt privirile bărbaţilor. Unul mă invită să dansez. În braţele lui păşesc ca o ursoaică. Mă întorc spre Huong, care mă molipseşte cu râsul ei nebunesc. Fata aceasta pe care n-o plăceam îmi devine, dintr-odată, complice.

La ieşirea din hotel, încă ameţită de băutură, insist să mergem până la maşină pe jos. Sora mea bombăne, dar curând ideea îi surâde. Înainte de a ajunge acasă, trebuie să-mi treacă beţia.

Din adâncul pădurii se desprinde o umbră. Un cadavru dezbrăcat, cu braţele pe pântec, priveşte fix spre cer.

Vara trecută, Uniunea Rezistenţelor a atacat convoaiele inamice. Japonezii au ars atunci ogoarele ce se întind de-a lungul căii ferate. De atunci, grupuri de ţărani ruinaţi rătăcesc prin oraşul nostru ca să cerşească un pumn de orez. Nenorocitul este unul dintre ei, fără îndoială mort de foame. Cadavrele nu se pot apăra. Ceilalţi cerşetori l-au despuiat probabil de toate hainele.

16

Ce bucuros am fost când am primit primele mele scrisori! Venerabila mea Mamă îmi povesteşte de-a fir a păr cum s-a desfăşurat sărbătoarea Anului Nou. Aflu de la Sora cea Mică un fapt pe care ea a preferat să nu mi-l

spună. După plecarea mea, Mama se duce în fiecare zi la templu, unde se roagă ore în şir. Cât despre Sora cea Mică, ea a visat că Buddha mă luase sub ocrotirea sa.

Scrisoarea de la Fratele cel Mic e eliptică. Ca întotdeauna, acest doctor în litere clasice face economie de cuvinte şi emoţii. Este de acord că, în vremea noastră, patria are mai multă nevoie de soldaţi decât de scriitori.

Citind aceste rânduri, ochii mi se umplu de lacrimi. Mesajul lui e clar, îşi cere iertare că m-a înţeles greşit atât de multă vreme.

În adolescenţă, după ce Tata a murit, simţeam pentru fratele meu o dragoste atât de îngrijorată, încât mă hotărâsem să menţin cu el o relaţie puternică, asemănătoare cu cea care îl leagă pe fiu de tată, pe atlet de antrenorul lui, pe soldat de ofiţer. Pentru a-l ridica la înălţimea pretenţiilor mele, îi impuneam să înveţe jocurile la care eu excelam. Fratele cel Mic se prefăcea că mă ascultă şi pândea cu răbdare ocazia de a se revolta.

Şi ziua aceea a sosit. Natura vrea ca, într-un anumit moment al vieţii, fraţii mai mari să-şi piardă autoritatea asupra celor mai mici. La vârsta de şaisprezece ani, Fratele cel Mic ajunsese cât mine de înalt. Devenise un tânăr cu muşchii bine dezvoltaţi şi constituţie solidă. Într-

o zi m-a înfruntat solemn la clubul de kendo. Într-o clipită, m-am trezit cu o lovitură de sabie de lemn în mijlocul măştii. Fusese atât de puternică, încât m-am clătinat. Când mi-am regăsit echilibrul, învingătorul s-a înclinat şi mi-a mulţumit că am acceptat lupta. Şi-a scos masca. Faţa lui lucind de sudoare trăda o voluptate tainică. După ce m-a salutat respectuos, a ieşit din *dojo* în costum de luptă.

Mai târziu, băiatul a vrut să devină scriitor şi a intrat la Universitatea din Tokyo. Din ziua aceea, drumurile noastre s-au despărţit. La facultate, tot frecventându-i pe studenţii de stânga, a devenit agresiv şi dispreţuitor. Influenţat de autorii anarhişti, a luat o atitudine ostilă faţă de militari. Acuzându-i că se amestecă în treburile guvernului, îi califica drept asasini ai libertăţii.

Nu mai aveam nici timp, nici răbdare să-mi corectez fratele. De altfel, pleca de acasă când eu treceam pe-acolo. Pentru mine, Fratele cel Mic era pierdut, înghiţit de puternicul val roşu.

De unde acest reviriment? S-a certat cu prietenii lui? Cine i-a revelat zădărnicia marxismului şi ridicolul utopiei lor?

Îi răspund printr-o scrisoare la fel de scurtă ca a lui:

„Frate, după prima mea bătălie, nu mai slăvesc decât soarele. Astrul acesta reprezintă constanţa morţii.

Fereşte-te de lună, oglindă a acestei lumi de frumuseţe. Ea creşte şi descreşte, trădătoare şi efemeră. Într-o zi vom muri cu toţii. Va dăinui doar naţiunea. Miile de generaţii de patrioţi vor constitui măreţia eternă a Japoniei”.

17

La vârsta mea, o prietenie o şterge pe alta, ea arde, se stinge, niciodată constantă, mereu arzătoare.

Invitând-o pe Huong să ia masa la mine acasă, îi dezvălui universul meu. Îmbrăcată într-o rochie chinezească albastră şi pufoasă, cu părul împletit în două cosiţe, cu faţa ei de elevă cuminte şi liniştită îi cucereşte pe părinţii mei. După masă îi ofer un ceai şi îi deschid uşa camerei mele. Ea trece pragul cu timiditatea cuiva care păşeşte într-un vis.

Ca să-i arăt magia acelei încăperi vechi, una dintre puţinele ce au scăpat de la bombardament, sting lumina şi aprind lumânările. Suluri caligrafiate şi pictate apar din întuneric şi se amestecă încet cu frescele colorate de pe cei patru pereţi. O etajeră plină de cărţi îşi impune măreţia. Pe masa lăcuită, păsări pictate îşi scutură penele în frunziş. Două vase cu pioni de go tronează pe un dulap sculptat şi îmi veghează nopţile. Huong pune mâna pe un manual de go şi-l răsfoieşte. Ia unul din

acele lungi de fixat cocul, pe care le colecţionez, din argint cizelat şi împodobit cu pene. Cu vârful degetului se joacă cu perlele. Se scurge un moment lung de tăcere.

Aşezată pe marginea patului, îşi deschide sufletul.

Născută la ţară, şi-a pierdut mama la vârsta de opt ani. Tatăl ei s-a recăsătorit şi s-a lăsat zdrobit de corpolenţa noii soţii care, în fiecare dimineaţă, cu o pipă în gură, se ducea să organizeze muncile câmpului. Mama ei vitregă o detesta. Curând, după naşterea fraţilor ei gemeni, dragostea tatălui s-a îndreptat numai spre ei. Ea nu mai era decât o slujnică murdară. Crescând, băieţii au prins gust să o facă să sufere. O chinuiau ca doi pisoiaşi ce se joacă cu o vrabie rănită. Era insultată de mama vitregă, care avea un dar al jignirii. Izgonită într-o cameră de servitoare, noaptea, număra picăturile de ploaie care cădeau pe acoperiş. Nesfârşite, erau asemenea necazurilor ei.

La doisprezece ani, a fost trimisă la colegiu. Mama vitregă a scăpat în felul acesta de spinul din ochi, iar Huong a descoperit libertatea.

Înfocată şi hotărâtă, s-a lepădat de accentul ei şi s-a transformat într-o tânără de la oraş. Foarte repede a înţeles mecanismele care îi pun în mişcare pe oamenii de la oraş şi le-a pus în slujba ei. În schimbul câtorva

monede strecurate în buzunarul supraveghetoarei de la internat şi a două-trei sticle de vin date la sfârşitul anului, a obţinut permisiunea să iasă în oraş oricând avea chef. Pentru că împărţea camera cu fete mai mari decât ea, a prins gustul şampaniei, al ciocolatei şi al valsului. Imitându-le, a învăţat să se machieze, să nu-şi arate adevărata vârstă şi să facă în aşa fel încât să fie invitată la bal. Bărbaţii veneau să o caute cu maşina, îi şopteau cuvinte de dragoste şi îi lăudau frumuseţea.

De-atunci, vacanţele au devenit pentru ea un supliciu. Acolo, casa e umedă, întunecată, mirosul animalelor de povară îţi face greaţă. Tatăl scuipă pe jos, mama vitregă zbiară. Cei doi fraţi, în loc să se aşeze la masă, se ghemuiesc pe scaun ca să se poată ghiftui mai bine.

Se face târziu şi îi ofer lui Huong patul meu. Ea se cuibăreşte în marginea lui, lângă perete. Îmi vorbeşte până când cuvintele îi devin confuze şi vocea slabă.

Mult timp după aceea nu-mi găsesc somnul. Prietena mea are şaptesprezece ani. Tatăl îi caută un logodnic. Va fi sfârşitul unei sărbători care va fi durat trei ani. Va întâlni ea oare într-o zi un bărbat capabil să-i schimbe destinul?

18

Există zile când, însufleţit de o voinţă nouă, privesc moartea în faţă cu bucurie şi pace. Călăuzit de chemarea ţării mele, urmez cu ochii închişi destinul unui soldat imperial. Or, drumul unui erou nu e atât de drept pe cât ne închipuim. El şerpuieşte pe muntele abrupt al sacrificiului.

În dimineaţa asta, mă trezesc culcat pe burtă pe un pământ secătuit de soare. Urcând din profunzimea lui, căldura mă face să moţăi. Îmi ia mult timp să îmi deschid ochii grei de somn şi văd o piatră funerară înălţată la câţiva centimetri de faţa mea. M-am culcat pe mormântul mamei mele.

Îmi înăbuş un strigăt de deznădejde şi mă trezesc de data asta de-a binelea. Soarele de iarnă nu s-a ridicat încă pe cer. Camera rechiziţionată de la nişte ţărani seamănă cu un cavou. În întuneric, soldaţii sforăie. Cine ar putea să-mi dea cheia visului meu? Cum aş putea şti dacă nu e un vis premonitoriu? Să fie oare un mesaj din partea Mamei înainte de a părăsi lumea aceasta? Cine mi-ar putea spune, aici şi acum, la mii de kilometri de Tokyo? Oare Mama trăieşte şi e bine, sănătoasă?

De ani de zile, m-am gândit atât de mult la moartea mea, că ea a devenit uşoară ca o pană. Dar pentru că nu m-am pregătit niciodată pentru dispariţia Mamei mele, nu voi şti cum să suport povara durerii.

Patria şi familia nu pot fi împăcate. Un soldat este cel ce ar ucide fericirea alor lui. Dacă existenţa mea a fost folositoare, naţiunea datorează asta abnegaţiei unei femei.

În întuneric, pe pipăite, găsesc o hârtie şi un capăt de creion. Fără să pot distinge ce scriu, aştern o scrisoare scurtă în care îi mărturisesc Mamei părerile mele de rău. Am neglijat-o atâta vreme!

Strecor scrisoarea împăturită în patru sub pernă. Câte zile va trebui să mai îndur înainte să reiau legătura cu lumea?

19

Huong îmi face o mărturisire ciudată:

— Tata e foarte bogat, dar eu sunt ca o cerşetoare pentru el. Se înfurie când îi cer bani şi, până la urmă, aruncă pe masă jumătate din suma necesară.

Şi continuă:

— Mă voi căsători cu un bărbat în vârstă care va şti să mă răsfeţe.

Câteva zile mai târziu, mă lasă să înţeleg că e îndrăgostită de cineva.

— Un bărbat, înţelegi, e altfel decât băieţii mustăcioşi care dau târcoale colegiului. Îţi ghiceşte gândul, ştie dinainte ce-ţi place. Lângă el nu mai eşti o fată, ci o

zeiţă, o înţeleaptă, un suflet de demult care a trăit toate timpurile şi pe care el îl admiră cu o curiozitate intensă de nou-născut.

Cu toate că Huong a devenit cea mai bună prietenă a mea, niciodată nu înţeleg pe deplin sensul frazelor sale. Sufletul ei întortocheat se împarte între umbră şi lumină. Gălăgioasă şi discretă, viaţa ei e plină de mister, în ciuda mărturisirilor sale. În această dimineaţă de luni, ea vine la şcoală agitată şi obosită. Se vede că părul ei a fost ondulat şi apoi întins. Ameţită de o bucurie a cărei pricină o ştie doar ea, îmi spune:

— Cea mai mare dovadă de iubire arătată de un bărbat este răbdarea de a privi cum se maturizează o fecioară.

Mă înroşesc la faţă fără să pot scoate vreun cuvânt. Pe ea nu o jenează deloc să vorbească despre lucruri intime. În acelaşi timp, găsesc o anumită măreţie în aceste confesiuni. O parte a lumii îmi scapă. Sunt o fiinţă oarbă căreia nu-i pasă de frumuseţea soarelui.

O întreb atunci pe Huong:

— Cum să ieşim din întunericul ce ne învăluie?

Huong pare că nu înţelege.

— Cum şi când să devii femeie?

Deschide ochii mari:

— Eşti nebună! strigă ea. Cât mai târziu cu putinţă!

20

Reîntoarcere în lumea civilizată.

Oraşul Ra Rebin este aşezat la extremitatea nordică a Manciuriei, punct strategic în conflictul ruso-chinez. Pe fluviul Amur, lat de câţiva kilometri, vasele noastre de război înfruntă Marina sovietică.

Când peste acest oraş zgomotos se lasă seara, pe cerul însângerat se profilează, nete, cupole de moschei, cruci şi Fecioare din biserici, acoperişuri înclinate de temple budiste. În această metropolă cosmopolită, trăiesc la un loc ruşi, evrei, japonezi, coreeni, chinezi, englezi, germani şi americani. Fiecare popor a ştiut să-şi facă aici peisajul şi trăieşte în cultura proprie.

Ieri, culcat pe nişte grămezi de paie, am adormit în urletele lupilor şi geamătul vântului. Ieri beam zăpadă topită. Purtam o uniformă găurită, arsă, udă de sudoare şi de noroi. Astăzi am din nou pat, pătură de lână, cameră încălzită, uniformă nouă. Împreună cu câţiva ofiţeri, alergăm la fete. Îmi cheltuiesc economiile după ce aleg o japoneză.

Masayo, o tânără prostituată de fel din Toyama, îmi serveşte băutura. Machiajul ei mediocru, parfumul fad, chimonoul ţipător, stângăcia ei în a ţine sticla de vin mă impresionează totuşi. O apuc de mână. Contactul cu

pielea unei femei are pentru mine efectul unei descărcări electrice. O trag spre mine cu violenţă şi ea îmi cade în braţe. Îi desfac chimonoul întredeschis şi-i sfâşii lenjeria. De dedesubt ţâşnesc doi sâni albi.

Rozul aureolelor mă scoate din minţi. După luni de singurătate, vreau să-mi dau duhul într-un trup de femeie. O frământ cu mâinile. O încalec în ciuda protestelor sale. Sexul meu îl găseşte pe-al ei. De îndată ce o pătrund, mă cuprinde o suferinţă voluptuoasă care mă răscoleşte.

Pe stradă, păşesc cuprins de bucurie, golit şi totodată plin de o forţă nouă. Târfa mi-a injectat căldura umană pe care o pierdusem.

21

Piaţa primăriei e neagră de atâta lume. Cu un coş în mână, o trag după mine pe Perla Lunii. Se plânge că oamenii o îmbrâncesc, că preţul cerealelor e mare, că vânatul nu prea se găseşte. Volubilă şi nervoasă, critică tot ce am cumpărat. Exasperată de văicărelile ei continui, vreau să scap cât mai repede de ea.

De trei ani, viaţa ei a devenit un fluviu de disperare. Cât de mult o regret pe sora cea veselă cu părul negru prins în două cosiţe cu panglici de culoarea focului!

Mergea, se învârtea, se aşeza şi imediat sărea din nou în picioare. Ne persecuta cu hohotele ei de râs.

Astăzi, câteva şuviţe ondulate, ieşite din capişonul pe care îl poartă, dansează fără viaţă pe obrajii ei palizi. Părul, care şi-a pierdut strălucirea, reflectă întocmai imaginea acestei femei şterse.

O scutur de braţ:

— Dar divorţează odată!

Mă priveşte uluită, cu ochii ei frumoşi. Lacrimile îi scaldă chipul.

— Surioară, el m-a iubit!... Jura că voi fi singura femeie din viaţa lui!... Nu cred că şi-a uitat jurământul. E ceva mai tare decât el... Ieri-seară l-am urmărit. S-a dus la teatru cu o uşuratică, o depravată care s-a lăsat mângâiată în lojă...

Nu ştiu ce să-i răspund. Noile moravuri au condamnat poligamia, dar bărbaţii rămân fluşturatici şi femeile nu sunt eliberate de suferinţa lor. Părinţii mei sunt oameni cu vedere largă. Într-o epocă sfâşiată între tradiţie şi modernitate, au încurajat-o pe sora mea să se mărite cu bărbatul ales de ea. Căsătoria asta din dragoste a fost o mare nenorocire.

Oamenii se întorc şi ne aruncă priviri scurte. Plângând în hohote, Perla Lunii nu-şi dă seama că e ridicolă. Din fericire, trece o ricşă. O opresc, o aşez pe sora mea pe

bancă şi-i cer bărbatului s-o ducă acasă. Copleşită de durere, se lasă dusă.

Continui să fac cumpărăturile cu care m-a însărcinat Mama. În fiecare duminică dimineaţa, ţăranii şi vânătorii din regiune vin aici. Fac drumul noaptea şi aşteaptă să se deschidă porţile tremurând în frig la poalele cetăţii. Îmi termin cumpărăturile când soarele se apropie de zenit. În dimineaţa asta, zăpada s-a topit şi se merge prin mocirlă îngheţată. Mă îndrept spre o ceainărie. În faţa uşii e ridicat un cuptor. Mă aşez în faţa tejghelei şi cer un ceai cu migdale şi alune. Băiatul se grăbeşte să mă servească: un jet de apă clocotită ţâşneşte din ciocul unui fierbător uriaş, împodobit cu dragoni, şi ajunge într-un bol aflat la un metru depărtare. În spatele meu, cineva începe să cânte:

Satul meu de pe valea fluviului Amur,
Din marginea unui ocean de pini,
Cum aş putea să uit aşa o frumuseţe,
Cum le-aş putea lăsa cotropitorilor?
Pe mama şi surorile-mi...

Mulţimea e străbătută de un fior. Cântecul a fost interzis. Cel ce îndrăzneşte să-l fredoneze riscă să fie închis. Întâlnesc priviri uimite, feţe care pălesc. La zece

paşi de mine, îndrăzneţul începe din nou să cânte, urmat curând de alte voci. Din ce în ce mai multă lume se alătură corului şi cântecul se răspândeşte în toată piaţa.

Poliţiştii dau alarma. Se aud focuri de armă. La această chemare, un ţăran ghemuit în faţa coşului său cu ouă se ridică în picioare cu un pistol în mână. Puţin mai departe, un altul scoate de sub nişte grămezi de paie câteva puşti, pe care le împarte celor din jur. Bărbaţii înarmaţi urcă spre primărie îmbrâncindu-i pe trecători. Tejgheaua de la ceainărie se prăbuşeşte cu un zgomot asurzitor. Mulţimea mă ia cu ea.

Oamenii plâng, strigă, delirează. Nu-i mai poţi deosebi pe cei care înaintează ca să atace gărzile guvernului de cei care dau înapoi încercând să fugă. Mareea umană mă duce cu sine spre grilajul de la primărie, unde schimburile de focuri sunt din ce în ce mai intense. Mă zbat. Dar oamenii, surescitaţi, nu se sinchisesc de mine. Mă împiedic de un corp şi cad. Mâinile îmi atingo haină rece şi udă. Un poliţist înjunghiat mă fixează cu ochii daţi peste cap. Mă ridic. Lovitura pe care mi-o dă cu cotul un ţăran care îşi ridică puşca mă face să cad din nou peste cadavru. Urlu.

Un tânăr se apleacă şi îmi întinde mâna.

Mă ridic spre el. Studentul cu pielea mată îmi surâde.

— Vino, îmi spune el.

La un semn din cap, îşi face apariţia un al doilea student. După ce îmi aruncă o privire de sus, mă apucă de celălalt braţ. Mă susţin de o parte şi de alta şi îşi croiesc drum prin mulţime.

Pe străzi, luptele sunt în toi. Cei doi studenţi se strecoară printre oameni, ducându-mă cu ei. Ca şi cum ar fi ştiut dinainte care posturi de poliţie au fost atacate de rebeli, ocolesc locurile primejdioase şi se opresc, în cele din urmă, la intrarea într-o proprietate întinsă.

Unul dintre ei deschide poarta. În faţa lui, se întinde o grădină părăsită în care brânduşele au ieşit din zăpadă. Casa, în stil european, avea arcade în semilună şi ferestre în formă de romb.

— Suntem acasă la Jing, îmi spune studentul cu pielea mată arătând spre prietenul lui. Pe mine mă cheamă Min.

Îmi povesteşte că proprietara, una dintre mătuşile lui Jing, a părăsit oraşul şi s-a dus la Nankin. Jing a primit cu bucurie sarcina de a-i păzi proprietatea.

Vocea lui fermă şi gravă seamănă cu a cântăreţului de adineauri.

— Şi tu?

Mă prezint şi îl întreb dacă pot să dau un telefon.

Jing îmi răspunde pe un ton nerăbdător:

— Sunt sigur că cei din rezistenţă au tăiat firele.

Văzându-mi disperarea de pe chip, Min se oferă să încerce să telefoneze în locul meu.

În salon, pe pereţii goi văd urmele tablourilor, iar pe podeaua de lemn, dată cu lac roşu, zăresc zgârieturile făcute de mobilele scoase. În bibliotecă, sute de cărţi stau aliniate pe rafturi, în timp ce altele au fost aruncate, de-a valma, pe jos. Pe mesele joase sunt scrumiere pline, farfurii şi ceşti murdare, ziare mototolite. Ca şi cum în noaptea de dinainte s-ar fi ţinut aici o întrunire.

Min deschide o uşă, lăsând să se vadă dormitorul şi un pat drapat cu mătase purpurie presărată cu crizanteme. Ia telefonul de pe o măsuţă, dar acesta nu are ton.

— Te voi însoţi înapoi de îndată ce totul se va linişti, îmi spuse cu vocea lui caldă. Aici eşti în siguranţă. Ţi-e foame? Hai să mă ajuţi să fac ceva de mâncare.

În timp ce Min pregăteşte pastele, curăţă legumele şi taie carnea, Jing, aşezat pe un taburet sub fereastră, ascultă cu atenţie mişcările de afară. Din când în când, se aud focuri de armă. La fiecare bubuitură, un surâs batjocoritor îi apare în colţul buzelor. Nu ştiu ce se va întâmpla cu oraşul meu. Cred că ţăranii aceia falşi sunt membri ai Organizaţiei de Rezistenţă împotriva armatei japoneze. În ziare scrie că bandiţii ăştia jefuiesc, incendiază, iau ostatici şi, cu banii obţinuţi ca

răscumpărare, cumpără arme de la ruşi. Îngrijorată pentru părinţii mei, pentru Perla Lunii rătăcită pe străzi în ricşa ei, mă aşez pe scaun, mă scol, mă plimb de colo-colo, răsfoiesc cărţi, după care mă reped la un taburet din faţa lui Jing.

La fel ca el, ascult cu atenţie zgomotele de afară.

Numai Min pare liniştit. Fluieră o arie de operă.

Din cratiţă răzbate o aromă minunată. Curând, Min îmi prezintă cu mândrie un bol uriaş de tăieţei cu carne şi varză dulce-acrişoară. Îmi dă două beţişoare.

Atunci îmi aduc aminte că ai mei mă aşteaptă acasă pentru a sărbători aniversarea mea: împlinesc şaisprezece ani.

22

La Ha Rebin, soarele îţi siluieşte privirea.

Primăvara, într-un zgomot continuu, uriaşe bucăţi de gheaţă se îngrămădesc, apar şi dispar în apele spumoase ale fluviului Amur.

Un negustor bogat a instalat în centrul oraşului un stand de loterie. Numerele câştigătoare sunt strigate de pe o platformă mai înaltă. Lângă oamenii îmbrăcaţi în blănuri, tremură de frig cerşetori în zdrenţe. Tot oraşul s-a adunat aici, hoţi, derbedei, militari, studenţi, burghezi şi prostituate, aşteptând cu nerăbdare. Deodată, anunţul

e primit cu văicăreli şi strigăte de bucurie din mulţime. Începe tărăboiul. Vezi bărbaţi care îşi bat nevestele pentru că le-au schimbat numerele, pe cei care-şi puseseră la bătaie ultimii bani ameninţând cu sinuciderea. Mai vezi creditori care-şi cer banii înapoi, câştigători, dar care nu-şi mai găsesc biletul.

Niciodată n-am mai văzut un oraş în care bogătaşii să aibă atât de multă grijă de bogăţia lor, în timp ce săracii luptă cu atâta disperare împotriva mizeriei. Lipsa de ocupaţie a acestui popor îmi confirmă părerea: Imperiul chinez a căzut ireversibil în haos. Civilizaţia asta veche, bătrână, a făcut implozie sub domnia manciurienilor, care refuzau deschiderea, ştiinţa şi modernizarea. Astăzi, pradă privilegiată a puterilor occidentale, supravieţuieşte cedându-şi pământul şi autonomia. Numai japonezii, moştenitori ai unei culturi chineze purificate de orice amestec[9], au vocaţia s-o elibereze de jugul european. Noi îi vom reda poporului ei pacea şi demnitatea.

---

[9] Din secolul al VI-lea, budismul şi cultura chineză au pătruns la Curtea din Yamato. În anul 604, prinţul Shōtoku trimite o ambasadă oficială la Curtea din Chang'an – actualul Xian – din China. În 645, Curtea din Yamato hotărăşte să facă din Japonia o copie a Chinei din perioada dinastiei Tang. Astfel, scrierea japoneză a împrumutat ideogramele chinezeşti. Tulburările politice de la Curtea dinastiei Tang şi invazia tătarilor i-au făcut pe japonezi să decidă să-şi retragă ambasada în anul 838. De atunci, cultura japoneză a evoluat independent de cea de pe continent.

Suntem salvatorii lor.

23

Jing, care ieşise după veşti, ne spune că rebelii au ocupat primăria şi au aruncat de la balcon cadavrul primarului. În câteva ore, ura s-a propagat în tot oraşul şi populaţia, aţâţată de sânge, masacrează colaboratorii şi emigranţii niponi. Unii soldaţi chinezi înrolaţi în armata manciuriană au întors armele împotriva japonezilor şi au încercuit divizia duşmană în cazarma sa.

Min pune o scară la perete şi urcăm pe acoperiş. Oraşul îşi întinde sub ochii noştri o mulţime de acoperişuri aliniate, solzi de peşte cenuşii cu reflexe de argint. Străzile sinuoase sapă brazde adânci. Platanii fără frunze îşi caligrafiază scriitura lor uscată. Coloane de fum negru se ridică din centrul oraşului şi străpung cerul violet cu galben. Mii de vrăbii zboară pe cer speriate.

Auzim împuşcături amestecate cu strigăte, aclamaţii şi tobe de sărbătoare. Unele cartiere sunt pustii şi lugubre, altele, animate şi pline de veselie. În depărtare, zidurile de apărare ale oraşului şerpuiesc într-o ceaţă groasă.

Oare vor avea puterea să reziste forţelor japoneze?

24

În timpul unui scurt schimb de amabilităţi, aflu că Madam Violette, patroana lui Masayo, este şi ea din Tokyo. Întâlnirea cu o compatrioată pe un pământ străin îţi provoacă o bucurie melancolică şi transformă necunoscuţi în oameni apropiaţi. Ea îmi oferă pe dată sake şi îmi pune o mie de întrebări despre viaţa mea. La rândul meu, o întreb despre familia ei. Îmi spune că soţul şi copiii i-au murit la cutremur. Apoi scoate din mâneca chimonoului un pantofior minuscul, singura amintire rămasă de la fiul ei.

Au trecut paisprezece ani de la cutremur şi am izbutit să alung imaginile seismului în cel mai îndepărtat ungher al memoriei mele. Lacrimile lui Madam Violette trezesc în mine zilele acelea pline de moarte.

Catastrofa s-a petrecut la amiază. Tocmai se auzea clopoţelul ce anunţa că, pentru acea dimineaţă, orele de şcoală se terminaseră. Scaunele s-au răsturnat dintr-odată, bucăţile de cretă au zburat. Crezând că e o glumă de-a colegilor, râdeam şi băteam din palme, când, deodată, tabla s-a prăbuşit, rănind cu cioburile ei mai mulţi elevi. Pereţii tremurau. Pupitrele din lemn masiv au început să alunece dintr-un capăt spre altul al sălii. Prins sub mobile, un băiat urla de durere. N-am apucat bine să-l scoatem de sub ele, când o ploaie de tencuială a început să cadă peste noi.

Acoperit de praf alb, profesorul nostru a fugit la fereastră, a deschis-o şi ne-a ordonat să sărim. Am fost primul care s-a aruncat în gol. Clasa noastră se afla la etajul unu. Am aterizat, cu mâinile şi picioarele pe iarbă, fără să mă rănesc. În urma mea au sărit alţii. Nişte băieţi care se aruncaseră de mai sus, îşi scrântiseră gleznele: i-am târât de subsuoară spre grădină. Faţada clădirii vibra. Elevii se îngrămădeau la cele trei ieşiri principale. Cu capetele goale, uniformele rupte, cămăşile pline de sânge, se luptaseră să ajungă la ieşire. Deodată, mijlocul clădirii s-a scufundat cu o mişcare înceată şi sigură, antrenând în cădere şi cele două aripi laterale.

Grădina era neagră de lume. Oamenii ţipau, gemeau, alergau, se târau. Pământul se unduia. Aleile pavate pe care le bătusem cu piciorul de nenumărate ori se răsuceau ca o panglică. Copacii de care ne agăţăm se aplecau, se legănau şi, în cele din urmă, ne aruncau la pământ. În zadar ne prindeam de ierburi şi de trunchiurile arbuştilor. Un bubuit misterios urca din miezul pământului, torent de pietricele, zgomot sec de mătase sfâşiată.

Zgâlţâiturile au încetat. Profesorii şi supraveghetorii ne-au adunat şi ne-au aşezat în cerc în mijlocul terenului de sport. Ne-au interzis să ne clintim de acolo şi-au început să îngrijească răniţii şi să numere absenţii. L-am

zărit de departe pe fratele meu mai mic. De bucurie, mi-au dat lacrimile. În mulţime, un băiat a început să plângă şi, curând, toţi ceilalţi elevi.

Ni se interzisese să ne apropiem de dărâmături ca să-i căutăm pe supravieţuitori: trebuia să avem răbdare să vină ajutoarele. Dar la cinci după-amiază încă nu sosise nimeni. Vântul bătea din ce în ce mai tare. Dintr-o clădire ieşeau flăcări şi o coloană de fum negru, curbată de taifun, ne îneca. Am profitat de haos ca să sar zidul dărâmat şi s-o iau la goană pe stradă.

Mă aştepta un peisaj de infern. Tokyo dispăruse. Dacă unele clădiri mai stăteau încă în picioare, sprijinindu-se între ele, străzile pieriseră sub un strat gros de cărămizi, lemne şi sticlă. Oamenii îşi căutau familiile. Strigau nume, dar în zadar. Un nebun rătăcea printre ruine râzând. Trei surori misionare, ghemuite pe ruinele unei biserici, căutau prin dărâmături, în speranţa că vor găsi suflete cu viaţă în ele.

Casele ardeau. Vântul înlesnea răspândirea flăcărilor. Era şase seara, cenuşa se răsucea în văzduh, făcând ca totul să se întunece. Memoria mea a încurcat şirul evenimentelor. Mă văd înaintând pe bâjbâite într-un întuneric sufocant. Drumul era presărat cu pietre, refugiaţi şi cadavre. Nu-mi amintesc cum am reuşit să ajung la casa noastră. Am văzut-o pe mama şezând pe

un trunchi de copac, în faţa lucrurilor pe care putuse să le salveze. Sora cea Mică stătea la picioarele ei, înlănţuindu-i-le cu braţele. Părăsindu-şi gândurile la auzul paşilor mei, a întors repede capul. După felul cum s-a năpustit spre mine, am înţeles că o mare nenorocire avea să mă lovească precum o săgeată.

— Tata s-a dus.

Toată noaptea am stat de veghe lângă trupul strivit al tatălui meu. Faţa lui avea expresia împăcată a celui care contemplă paradisul, iar mâinile, răceala grozavă a tenebrelor. Din când în când, mă ridicam şi mă duceam în grădină de unde, dintr-o privire, cuprindeam tot oraşul. Tokyo ardea, rug uriaş.

Legenda spune că Japonia este o insulă plutitoare aşezată pe spatele unei pisici-de-mare a cărei mişcare produce cutremure. Încercam să-mi imaginez forma monstruoasă a acestei feline acvatice. Durerea, asemenea unei febre, mă făcea să delirez. Neputând să-l omorâm pe Dumnezeu, trebuia să asaltăm Continentul. China, infinită şi stabilă, era la îndemână. Acolo vom asigura viitorul copiilor noştri.

Venirea lui Masayo mă smulge dintr-o conversaţie ce devenise de nesuportat. Ea se apleacă până la pământ în faţa patroanei care plânge tăcută. Trăgându-mă de mânecă, mă duce în camera ei.

25

Partizanii Uniunii s-au retras în munţi înainte de lăsarea nopţii. Soldaţii revoltaţi i-au urmat. În numai o seară, febra patriotică a oraşului a scăzut.

Începând de a doua zi, patrulele japoneze se plimbă pe străzi. S-a constituit un guvern provizoriu care îi urmăreşte cu tam-tam pe răsculaţi. Negăsindu-i pe adevăraţii rebeli, se reped la hoţi şi la cerşetori.

Noul primar se hotărăşte să sudeze din nou prietenia dintre Manciuria şi Japonia şi anunţă o serie de schimburi culturale. Flatată în mod public de autorităţile manciuriene, armata japoneză consimte să ierte şi practică strategia uitării. Întoarcerea la viaţa normală e la fel de imperceptibilă ca un clipit din gene. Luna aprilie ne oferă seninătatea ei. La şcoală s-au reluat lecţiile de japoneză.

În dimineaţa asta, mă scol târziu. Bărbatul care-mi trage ricşa aleargă cu răsuflarea tăiată, ca să ajung la timp la şcoală. Sudoarea i se scurge pe spate, iar pe braţe i se desenează vine groase şi albastre. Cuprinsă de remuşcări, îl rog să încetinească. Îmi răspunde cu o voce întretăiată:

— Domnişoară, nu duceţi grijă. O alergare zdravănă dimineaţa este secretul nemuririi.

În faţa templului Calului Alb, îl zăresc pe Min care vine pe bicicletă din sens invers. Uimită, uit să-l salut. Ne încrucişăm şi apoi ne îndepărtăm.

26

S-a dat ordin de plecare. N-am avut timp să-mi iau rămas-bun de la Madam Violette şi de la Masayo. Trupa noastră părăseşte cazarma şi se îndreaptă spre gară. Pe peron, se dezlănţuie fluierăturile. Câteva companii se îmbrâncesc să urce în trenul plin de tancuri şi de muniţii. Căţărându-ne, izbutim să intrăm într-un vagon cu două niveluri.

Răcoarea acestui început de primăvară mă împiedică să dorm. Pipăi buzunarul de la veston în care mi-am pus, înainte de a pleca, ultimele două scrisori primite. Sunt acolo. Scrisul fin al Mamei m-a asigurat că-i sănătoasă şi m-a eliberat, pentru o vreme, de angoasele mele. Akiko mi-a găsit, nu ştiu cum, adresa şi mi-a trimis o scrisoare lungă.

Înainte de a pleca, tânăra venise să-şi ia rămas-bun. M-am ascuns tocmai pentru a-i părea odios. Cea mai bună prietenă a surorii mele mai mici, pierzându-şi fraţii în cutremur, Akiko se ataşase de mine. Născută într-o familie înrudită cu şogunul Tokugawa[10], modestia şi

[10] Familia Tokugawa a dat cincisprezece şoguni, care au domnit în Japonia proape trei secole (XVII-XIX).

eleganţa ei îi plăcuseră Mamei, care dorea în taină, să ne unim vieţile. Încurajată de părinţii ei, fata se considera logodnica mea. Când am intrat în funcţie, undeva la periferia oraşului Tokyo, după ce am terminat şcoala militară, Akiko a început să-mi trimită scrisori la cazarmă. Îi răspundeam la una din patru. Însoţită de sora mea, venea unde locuiam când eram plecat. Surâsul şi plecăciunile ei o seduseseră pe portăreasă, care îi deschidea uşa cu plăcere. Lenjeria murdară îmi era spălată şi călcată, iar ciorapii, cârpiţi. Ca majoritatea femeilor bine crescute, Akiko nu mi-a vorbit niciodată despre sentimentele ei. Pudoarea aceasta nu m-a împiedicat însă s-o pun la locul ei: îmi va fi ca o soră, nimic mai mult.

Câteva cuvinte din partea domnişoarei Lumina mi-ar face, cu siguranţă, mai multă plăcere decât interminabila misivă de la Akiko. Ştiu că gheişa nu-mi va scrie. Existenţa pe care şi-a ales-o presupune un vârtej de serbări, banchete, râs şi muzică. Cum ar putea găsi o clipă de răgaz, să se gândească la mine?

Eu doar i-am traversat viaţa. A fost o călătorie fără întoarcere.

27

Ani de zile, în fiecare dimineaţă am trecut prin faţa templului Calului Alb, şi Min a mers pe acelaşi drum, în sens invers. Nu ne-am văzut niciodată. De o săptămână încoace, apare când sună clopotele templului.

Înainte de a pleca de acasă, intru în camera Mamei, unde se află o oglindă ovală care mă arată din cap până-n picioare. Bretonul meu a început să-mi pară copilăros. Cu două agrafe împodobite cu perle minuscule, împrumutate de la sora mea după multe suspine, îl ridic şi îmi descopăr fruntea.

În apropierea intersecţiei, inima îmi bate să-mi sară din piept şi caut cu privirea, neliniştită, bicicleta lui Min.

În sfârşit, îl văd cum urcă panta. Ajuns în vârf, se opreşte şi-mi face semn cu mâna. Silueta lui se încrustează pe cer. Vântul mângâie crengile pline de păsări, partituri vesele. Câţiva călugări taoişti tineri, în haine cenuşii, merg cu privirile lăsate. Un vânzător ambulant aţâţă focul. Chiflele sale aburinde miros de-ţi iau minţile.

În clasă, în loc să ascult ce spune profesorului, îmi trece prin minte de o mie de ori imaginea lui Min pe bicicletă. Îmi amintesc ochii lui strălucind sub pălărie, felul lui de a-şi ridica braţul, cu cărţile în mână. Obrajii îmi ard. Nu pot să nu zâmbesc prosteşte uitându-mă spre

tablă, unde mi se pare că-l văd demonstrându-şi abilitatea de a circula printre cuvinte şi numere.

28

După cutremur, am început să simt repulsie şi fascinaţie faţă de moarte. Mă urmărea zi şi noapte: pe neaşteptate, mă cuprindea teama. Aveam palpitaţii. Plângeam fără motiv.

Prima oară când am pus mâna pe o puşcă, oţelul rece mi-a transmis puterea lui. Prima mea lecţie de tragere s-a petrecut în aer liber, pe un teren descoperit. Inima îmi bătea cu putere. Simţeam o teamă adâncă, asemenea unui pelerin care se pregăteşte să atingă picioarele unei divinităţi. La primul foc pe care l-am tras, urechile au început să-mi ţiuie. În recul, arma m-a lovit cu putere. În seara aceea am adormit cu o durere în umăr, dar uşurat.

Fiecare om trebuie să moară. A alege neantul e singurul mod de a-l învinge.

La şaisprezece ani, viaţa mea a început din nou. Nu mai visam la curentul puternic al mareei şi nici la pădurea devastată. Armata era pentru mine o corabie uriaşă, capabilă să înfrunte toate furtunile. La şcoala de cadeţi, am cunoscut voluptatea încă din primul an şi am descoperit plăcerea de a mă pierde într-o femeie. Apoi

am învăţat să sacrific plăcerea pentru datorie. *Hagakure*[11] era cartea călăuzitoare care mă îndruma în traversarea adolescenţei spre maturitate.

M-am pregătit pentru a muri. De ce să mă căsătoresc? O soţie de samurai se omoară după dispariţia soţului ei. De ce să arunci în abis o altă viaţă? Îmi plac mult copiii, continuitatea unei rase, speranţa unei naţiuni. Dar sunt incapabil să-i am. Micuţii au nevoie să crească sub îngrijirea unui tată, la adăpost de doliu.

Femeile uşoare au o prospeţime ascunsă, asemănătoare cu roua dimineţii. Dezamăgite, ele sunt sufletele-surori ale militarilor. Sentimentul lor searbăd ne potoleşte inimile fragile. Apărute dintr-o lume mizeră, ele se tem de fericire. Condamnate, nu îndrăznesc să se gândească la veşnicie. Se agaţă de noi ca nişte naufragiaţi de lemnele plutitoare. Există o puritate religioasă în îmbrăţişările noastre.

După terminarea şcolii, ne-am putut distra fără să ne ferim în vreun fel. Ofiţerii superiori întreţineau pe faţă gheişe, în timp ce sublocotenenţii se mulţumeau cu câte-o întâlnire scurtă.

Am cunoscut-o pe domnişoara Lumina în iunie 1931. Sărbătoream într-o ceainărie avansarea căpitanului

[11] *Hagakure*, de Jōchō Yamamoto (1659-1719), este un cod de conduită pentru samurai.

nostru. Pereţii glisau în tăcere şi gheişele veneau unele după altele. Unele soseau, altele se pierdeau în întuneric. Peste Sumida se lăsase noaptea. Vapoarele cu felinarele lor coborau încet de-a lungul fluviului. Băusem. Capul mi se învârtea. Îmbătau un ofiţer care pierdea la joc. Râdeam în hohote. Eram pe punctul s-o zbughesc afară ca să vomit, când am zărit o gheişă-ucenică într-un chimono albastru cu mâneci largi, cu flori de iris. Ne-a salutat înclinându-se. Gesturile ei erau încete, pline de nobleţe. În ciuda fardului alb care-i acoperea obrajii, aluniţa de pe bărbie îi dădea un aer melancolic.

A scos din cutie un *shamisen*, şi-a luat plectrul de fildeş şi şi-a acordat instrumentul. Cu un gest impetuos, a făcut să răsune coardele. A fost ca un fulger ivit pe un cer de vară. Se porni vântul, aplecă copacii, destrămă norii de cerneală. Zgomotele surde ale plectrului aduceau după ele fulgere care se năpusteau din munţi. Cascadele se transformau în torenţi, râurile se umflau, marea, agitată de rafale, se arunca pe plajă, târându-şi spuma. Şi peste toate s-a ridicat o voce gravă. Cânta iubirea dezamăgită, părăsirea, întunecimile. M-a cuprins acea tristeţe care se abate uneori asupra beţivilor veseli, emoţionat până la lacrimi de nefericirea pasiunii despre care vorbea cântecul. Dintr-odată, asemenea unui vas care se sparge, muzica a încetat şi vocea a tăcut.

În jurul meu, ofiţerii, cu respiraţia tăiată, se priveau uimiţi. După ce ne-a salutat, gheişa- ucenică şi-a aşezat în cutie *shamisen*-ul, s-a înclinat, şi s-a retras în foşnet de chimono.

29

Perla Lunii îi imploră pe părinţi: vrea s-o însoţesc la aniversarea noului primar. Convinsă că soţul ei vine aici cu amanta, vrea cu tot dinadinsul să-l surprindă în flagrant.

Mama n-a putut rezista lacrimilor ei. Gelozia surorii mele mă indignează, dar am chef să văd lume. Şi poate Min va fi şi el la petrecere.

— Doamnă, domnişoară...

Servitorii, în picioare în capul scărilor, ne salută cu multe plecăciuni. Unul dintre ei ne-o ia înainte şi ne invită să trecem pragul unui portal dat cu lac roşu. Traversăm, una după alta, trei curţi. Cum Perla Lunii nu vrea să fie văzută de soţul ei, sosim după lăsarea nopţii.

Intrăm într-o grădină mare, unde vreo sută de mese risipite pe sub copaci sunt luminate cu lampioane. Nişte muzicanţi în smoching opun cu disperare o arie de vals gălăgiei făcute de o trupă de operă care cântă cât poate de tare.

Ne strecurăm spre o masă adăpostită de un pin-umbrelă şi ne instalăm ca doi vânători la pândă. Ca să înmoaie frigul primăverii care de-abia începe, gazda noastră a aprins cărbuni şi torţe. De îndată ce s-a aşezat pe scaun, sora mea începe să se plângă: flăcările o orbesc şi o împiedică să-l recunoască pe infidel. Mă uit în jur după cumnatul meu. Deodată îl văd pe Jing îmbrăcat într-un costum european, stând singur la masă, mai departe de lume. Băiatul se uită la mine.

Mă duc la el.

— Vrei nişte vin? mă întreabă.

— Nu, mulţumesc, am oroare de el.

La un gest făcut de Jing, apare un servitor care pune pe masă vreo zece feluri de mâncare.

Cu două beţişoare, îmi pune într-un bol câteva felii de carne lucioasă.

— Gustă, îmi spune. E labă de urs.

Carnea, foarte apreciată de aristocraţii manciurieni, îmi alunecă pe limbă. N-are nici un gust.

— Uite, spune el, aici e picior de cămilă ţinut la marinat în vin cinci ani. Iar aici e peşte numit dragonul negru, pescuit pe fundul fluviului Amur.

În loc să gust din mâncăruri, îl întreb dacă Min e şi el aici.

— Nu, îmi răspunde.

Ca să-mi ascund decepţia, îi mărturisesc că m-am lăsat adusă la această petrecere de sora mea şi că nu ştiu cum arată la faţă noul primar, gazda noastră.

Îmi arată cu degetul un bărbat de vreo cincizeci de ani, mic şi gras, cu o tunică de brocart.

— De unde-l cunoşti?

— E tatăl meu.

— Tatăl tău!

— Surprinzător, nu-i aşa? spune Jing cu un râs glacial. Înainte de atacul rebelilor, era consilier al fostului primar. Moartea unora aranjează viaţa altora. Chiar şi în iad, tata ar obţine o avansare!

Stânjenită de această mărturisire, nu ştiu cum să mă retrag mai repede.

— Uite-o pe una din mamele mele vitrege, spune Jing arătându-mi cu degetul o femeie care-i salută pe invitaţi aşa cum un fluture culege polenul din flori. Fardată peste măsură, poartă o tunică plină de broderii, dublată cu blană şi o boneţică în formă de evantai, ornată cu perle, corali şi flori din muselină, o antichitate rarisimă în zilele noastre.

— Era o târfă înainte de a deveni concubina tatălui meu, comentează Jing maliţios. Acum se culcă cu un colonel japonez. Ştii de ce se deghizează în doamnă de onoare imperială? Pretinde că s-a născut într-o familie

decăzută ce îşi are obârşia într-un clan cu steag galben[12]... Iat-o pe mama, cea care se apropie. Cum o fi putând accepta sub acoperişul ei o târâtură ca asta?

Urmărind privirea lui Jing, zăresc umbra unei femei între două vârste.

În spatele ei, îl văd deodată pe cumnatul meu, cu părul pomădat şi îmbrăcat într-un costum de o eleganţă scandaloasă. Îl întreb pe Jing dacă-l cunoaşte.

Zâmbeşte în colţul buzelor.

— E cumnatul tău? Delatorul ăsta?

— De ce delator? Cumnatul meu e un ziarist de renume.

Jing nu-mi răspunde. Îşi toarnă un pahar mare cu vin, pe care-l goleşte dintr-o înghiţitură.

Prietenul lui Min îmi inspiră un amestec de dezgust şi de admiraţie. Când îl părăsesc, în tulburarea mea, nu mai găsesc masa surorii.

30

Prietenii mi-au născocit o pasiune pentru gheişa-ucenică şi o chemau la banchete pe cât puteau mai des. Cum apărea, cum mă înroşeam. Ocheadele şi râsetele

[12] În ierarhia manciuriană, clasificată în ordinea steagurilor-embleme ale clanurilor, culoarea galbenă este cea a clanului din care se trage familia imperială.

înăbuşite ale camarazilor mă iritau, dându-mi în acelaşi timp un vag sentiment de mândrie şi de fericire.

Timidă, Lumina ne părăsea în grabă imediat după ce cânta. Cu timpul, a acceptat să servească şi să bea. Avea mâini atât de mici! Unghiile ei semănau cu nişte perle vechi. Când îşi ducea paharul la buze, mâneca chimonoului îi aluneca şi lăsa să i se vadă încheietura, care era de un alb uluitor. Oare trupul ei gol e ca un câmp de zăpadă?

Pe vremea aceea solda îmi permitea doar să organizez câteva banchete, în nici un caz nu-mi permiteam să întreţin o gheişă. Timpul a trecut şi înflăcărarea mea s-a stins. Pentru a mă distrage de la viaţa militară prea austeră aveam nevoie de femei mai la îndemână.

Peisajul politic din acel an semăna cu un cer plumburiu. Visam la o furtună şi voiam să vedem soarele strălucind din nou. Ca soldaţi, nu puteam nici să dăm înapoi, nici să ne sustragem. Câţiva locotenenţi[13] au ales calea martiriului.

Atentatele s-au înmulţit. Tinerii asasini se predau autorităţilor pentru a-şi dovedi loialitatea. Dar nici teroarea, nici moartea voluntară nu au schimbat cu ceva

[13] La 15 mai 1932, nouă ofiţeri au pătruns în reşedinţa prim-ministrului Tsuyoshi Inukai şi l-au asasinat, după care s-au predat poliţiei.

inerţia miniştrilor noştri. Temându-se de întoarcerea erei Kamakura[14], aceştia nu se gândeau decât cum să-i îndepărteze pe militari de la putere.

Venise momentul sacrificiului. Pentru a cuceri lumea, trebuia să trecem peste podul ridicat din sângele şi carnea noastră. Seppuku ajunsese din nou la modă. Nobleţea acestei sinucideri cerea o îndelungă pregătire mentală, care m-a făcut să nu mă mai gândesc la gheişa-ucenică.

Într-o zi de primăvară, am primit un bilet misterios a cărui caligrafie trăda o educaţie riguroasă. O femeie necunoscută îmi cerea să ne întâlnim într-o ceainărie de la Podul Sălciilor. Intrigat, m-am dus. Se lăsa noaptea. Se auzeau din depărtare râsete şi muzică. De cealaltă parte a uşii, foşnetele mătăsurilor lăsau să se ghicească trecerea unor gheişe. Pereţii glisanţi s-au dat la o parte. O femeie de vreo patruzeci de ani m-a salutat. Purta un chimono de mătase gri-roz sub care se zărea, la răscroiala gâtului, un al doilea chimono, verde-oliv. Un cireş înflorit, pictat de mână, îşi răspândea petalele până la marginea mânecilor.

S-a prezentat ca mama Luminii şi mi-a urat bun-venit.

---

[14] Era Kamakura: 1192-1333. În timp ce la Kyoto Împăratul întreţine o curte simbolică, la Kamakura şogunul îşi exercită puterea asupra întregii ţări.

Auzisem spunându-se că, în calitate de fostă gheişă, avea o mare ceainărie. Mi-a zis că îl cunoscuse pe tata. Ştiam că fusese îndrăgostit de o gheişă şi mă întrebam dacă nu cumva despre ea era vorba.

M-a privit intens câteva secunde, după care şi-a plecat ochii.

— V-aţi întâlnit cu fiica mea, mi-a zis. Serile petrecute în compania ei au fost plăcute?

I-am spus că îi admiram mult talentul la cântat.

— Fiica mea are şaptesprezece ani. Anul trecut trebuia să treacă la rangul de gheişă confirmată. Ştiţi, desigur, că în meseria noastră o gheişă-ucenică nu poate dobândi statutul de artistă fără să fi trecut prin ceremonia *mizu-age*. Propria mea experienţă a fost un coşmar. M-am hotărât să-mi cruţ fiica de acest dezastru. I-am cerut să-şi aleagă bărbatul. V-a ales pe dumneavoastră. Mi-am permis să mă informez. Mi s-au spus despre dumneavoastră numai laude. Vă aşteaptă o frumoasă carieră militară. Sunteţi tânăr şi n-aţi putea plăti niciodată suma necesară pentru ceremonie. N-are importanţă, am ales pentru fiica mea o soartă fericită şi vă ofer trupul ei. Dacă acceptaţi această umilă cerere, vă voi fi veşnic recunoscătoare.

Năucit de ceea ce auzisem, am tăcut.

Femeia s-a apropiat de mine în genunchi şi s-a înclinat.

— Vă rog, gândiţi-vă bine. Nu vă faceţi griji din pricina detaliilor financiare. Mă voi ocupa eu de toate. Gândiţi-vă, vă rog...

S-a ridicat şi a dispărut în spatele pereţilor glisanţi. Întunericul din cameră mă apăsa. Tradiţia cere ca o gheişă-ucenică să fie dezvirginată de un necunoscut bogat. Această iniţiere costă scump, dar pentru un om de lume este încununarea prestigiului său. Niciodată o gheişă-ucenică nu-şi alesese violatorul şi acum mi se ceruse să calc în mod scandalos obiceiul.

Tulburat, am amânat răspunsul.

31

Nu l-am întâlnit pe Min ieri şi m-am întrebat de nenumărate ori dacă era bolnav ori nu mai voia să mă vadă. Nu cumva, ca mulţi studenţi de vârsta lui, este deja logodit? Din ce motiv l-ar putea interesa o elevă?

Nici în dimineaţa asta nu e la intersecţie. Indignată şi tristă, mă hotărăsc să-l uit.

Sunetul repetat al unei sonerii îmi atrage dintr-odată atenţia. Ridic capul. Min pedalează venind în întâmpinarea mea. Îmi strigă:

— Ce faci azi după-amiază?

Îi răspund fără să vreau:

— Joc go în piaţa din O Mie de Vânturi.

— Te duci acolo altă dată. Te invit la masă.

Fără să-mi lase timp să-i refuz propunerea, adaugă:

— Te aştept la ieşirea din liceu.

Înainte de a ne îndepărta, îmi aruncă o bancnotă.

— Pentru omul care trage ricşa, spune el. Ca să tacă.

La prânz, ies din şcoală în urma tuturor. Cu capul lăsat, merg de-a lungul zidului. Min nu-i la poartă: scot un suspin de uşurare şi urc într-o ricşă. Min se înfiinţează ca o fantomă.

Îşi lasă bicicleta şi se strecoară pe banchetă cu mine, înainte ca eu să apuc să strig de surprindere. Îmi înconjoară umerii cu un braţ, iar cu celălalt coboară storul ricşei, care ne acoperă până la genunchi. Ordonă să fim duşi la Colina celor Şapte Ruine.

Ricşa străbate străduţe înguste. La adăpostul privirilor, sub draperia albă îngălbenită de soare, respiraţia lui Min devine grea. Degetele lui îmi ating gâtul, apoi mi se afundă în păr şi mă mângâie pe ceafă. Înţepenită de teamă şi de o plăcere necunoscută, îmi ţin răsuflarea. Sub marginea storului văd picioarele omului care trage ricşa, agitându-se într-o mişcare regulată. Pe

alături defilează trotuare, câini, copii, trecători. Aş fi vrut ca acel peisaj monoton să nu se sfârşească niciodată.

La ordinul lui Min, trăgătorul se opreşte în faţa unui restaurant. Min se instalează ca acasă la el şi comandă tăieţei. Sala minusculă se umple dintr-odată de mirosuri de bucătărie, amestecate cu parfumul primelor flori. Patronul ne serveşte şi se întoarce să picotească în spatele tejghelei. Prin uşa deschisă intră soarele de amiază. Mută, mă concentrez asupra mâncării, în timp ce Min vorbeşte despre lupta de clasă. Apoi adaugă că n-a văzut niciodată o fată mâncând cu atâta poftă ca mine. Nu răspund la această impertinenţă. Totul mă exasperează. Tânărul are experienţa acestui gen de întâlniri, iar eu habar nu am cum se comportă o amantă. Min mă scoate din încurcătură propunându-mi o excursie pe Colina celor Şapte Ruine.

Începem să urcăm pe o cărare umbrită, unde galbenul păpădiilor se alătură purpuriului campanulelor. Iarba nouă a crescut viguroasă la baza acestor blocuri de granit calcinat, vestigii ale unui palat mistuit de flăcări. Min îmi cere să mă aşez pe o floare de lotus sculptată în marmură şi mă contemplă. Tăcerea asta mă stânjeneşte. Cu capul plecat, îndoi cu vârful pantofului o floricică galbenă.

Nu ştiu ce să fac. În romanele de la şcoală, *Curcubeul Orientului Îndepărtat* şi *Fluturi sălbatici,* descrierea unui tânăr şi a unei tinere într-o grădină constituie scena cea mai tulburătoare dintr-o poveste de iubire: amândoi au multe lucruri să-şi spună, dar pudoarea îi împiedică să se trădeze. Comparându-ne cu personajele dintr-o literatură facilă, găsesc că amândoi suntem ridicoli. Ce aşteaptă Min de la mine? Dar eu de la el?

Nu simt nimic care să semene cu emoţia primei noastre întâlniri, cu palpitaţiile pe care le aveam în fiecare dimineaţă în drum spre şcoală atunci când Min nu făcea decât să treacă pe lângă mine. Oare povestea noastră a ajuns deja la sfârşit şi dragostea nu există decât în singurătatea imaginaţiei mele?

Deodată, Min îmi pune mâna pe umăr. Tresar. Mă pregătesc să mă feresc de îmbrăţişarea lui, când, cu vârful degetelor, el începe să-mi mângâie sprâncenele, pleoapele, fruntea, bărbia. La fiecare gest al său, mă străbate câte-un frison. Obrajii îmi ard. Mi-e ruşine, mi-e teamă că putem fi văzuţi prin frunziş. Nu am puterea să rezist.

Îmi trage capul spre el. Obrazul lui se apropie de al meu centimetru cu centimetru. Îi văd pistruii, mustaţa care mijeşte, remuşcarea din priviri. Prea mândră ca să las să mi se vadă teama, în loc să mă zbat, cad ţeapănă

în braţele sale. Buzele lui le ating pe-ale mele. Sunt uscate, dar limba lui e umedă. Sunt uluită simţind-o cum îmi pătrunde în gură. Un fluviu se revarsă în mine.

Aş vrea să plâng, dar nu-mi vin lacrimile. Unghiile mele îi zgârie spatele, băiatul scoate un geamăt. Cu pleoapele lăsate, cu obrajii în flăcări, cu cearcăne albăstrui sub ochi, Min mă sărută cu pofta nebunească e unui student care devorează o carte rară.

Dincolo de vârfurile copacilor, oraşul se pierde într-o ceaţă uşoară. Tăcerea mea nu-l descurajează pe tânăr. Mă duce la mănăstirea de pe vârful dealului. Acolo, comandă unui călugăr tânăr nişte ceai. După ce mi-a umplut ceaşca, decojeşte nişte seminţe de dovleac şi contemplă peisajul fluierând încetişor. Ferindu-mă de privirea lui, ca şi de aceea a călugărilor care se uită la mine cu atenţie, îmi beau ceaiul, mă ridic, îmi aranjez fusta şifonată şi cobor scările câte patru odată.

Soarele, mască de lac roşu, coboară la orizont. În spatele zidurilor cetăţii, zăpada topită dezvăluie câmpia arsă. Satele se confundă cu parcelele de pământ negru. Copacii se turtesc şi dispar în cutele mantiei crepusculare.

Seara, visez că Vărul Lu intră pe neaşteptate în camera mea. Vine spre mine, îmi ia mâna şi şi-o pune, apăsând-o, pe piept. Scârbită, încerc să scap. Dar

degetele lui insistă şi îmi transmit căldura lor. Mă cuprinde o moleşeală ciudată.

Înnebunită, mă trezesc scăldată de sudoare.

32

La începutul toamnei am primit un bilet de la o femeie care-mi dădea întâlnire într-un parc. Eram sigur că fusese trimisă să afle ce-am hotărât cu privire la gheişa-ucenică. La zece dimineaţa, eram în locul indicat în scrisoare, hotărât să refuz.

Pe o bancă de piatră pătată de licheni roşietici, sub un arţar strălucitor, şedea o femeie. Avea părul strâns într-un coc simplu şi purta un chimono din bumbac albastru-indigo, strâns în talie cu un brâu portocaliu.

Nu-mi venea să-mi cred ochilor. Nemachiată, cu buzele roz, Lumina semăna cu o copilă de zece ani. S-a ridicat de pe bancă şi s-a înclinat ca să mă salute.

— Vă mulţumesc că aţi venit.

Fiecare s-a aşezat la câte un capăt de bancă. Ea stătea pe jumătate cu spatele întors la mine şi tăcea.

Nu-mi găseam cuvintele.

După un timp, am invitat-o să ne plimbăm prin parc. Mergând în urma mea, înainta cu paşi mici. Toţi arţarii erau roşii ca focul, iar arborii pagodelor erau de un galben viu. Vântul de toamnă sufla peste noi frunze

arzânde. Am trecut peste un pod de lemn, am ocolit un eleşteu cu apă de smarald şi mărginit de crizanteme şi ne-am oprit într-un pavilion deschis, de unde puteam contempla cerul fără nori şi stâncile acoperite ici-colo de iederă. Foşnetul chimonoului ei se alătura ciripitului păsărilor. Eram incapabil să rup complicitatea noastră tăcută.

La ieşirea din parc, fata s-a înclinat adânc şi s-a îndepărtat.

33

Piaţa din O Mie de Vânturi: joc cu Wu, anticarul, după ce i-am cedat opt puncte. Bătut, acesta dispare suspinând.

O singură partidă de go îi epuizează pe cei mai mulţi jucători. Ca să-şi revină, trebuie să mănânce şi să doarmă. Eu reacţionez altfel. Spiritul mi se încinge chiar de la începutul jocului. Concentrarea mă duce pe culmile excitării. După ce se termină partida, ore întregi nu ştiu cum să dau afară din mine forţa acumulată în timpul jocului şi caut o uşurare. În zadar.

Astăzi, la fel ca în celelalte zile, mă îndrept spre casă cu paşi mari. Mă las pradă celor mai năstruşnice reverii. Mă cred desprinsă din cercul muritorilor şi mă văd întâlnindu-mă cu zei.

Mă strigă un bărbat. Ridic privirea: Jing traversează strada pe bicicletă. Pe portbagaj are prinsă o colivie acoperită cu o pânză albastră. Frânează.

— Ce faci cu colivia asta?

Jing smulge cârpa de pe colivie şi îmi arată cu mândrie doi măcălendri.

— Păsărilor ăstora le plac tare mult plimbările. De obicei amatorii le leagănă în ritmul paşilor lor, în timpul unei plimbări matinale. Să merg ca moşii mă plictiseşte de moarte. Iată ultima mea invenţie.

Râd. Băiatul îmi propune să mă însoţească. S-a lăsat noaptea şi nu se mai poate distinge chipul trecătorilor. Pot să mă urc pe bicicleta lui fără să mă tem de indiscreţii. În mâna stângă ţin colivia, iar cu cealaltă îl înconjor pe Jing de mijloc. Bicicleta porneşte. Ca să-mi păstrez echilibrul, mă agăţ de haina lui. Degetele îmi alunecă pe mătase şi pe blană şi rămân nemişcate în dreptul pântecului său. Sub vesta îmblănită, Jing poartă o cămaşă de bumbac. Prin ţesătura pânzei, căldura pielii lui îmi arde palma. La fiecare mişcare a picioarelor lui, muşchii i se contractă şi i se destind sub degetele mele. Tulburată, îmi retrag braţul când, la o cotitură, Jing se apleacă într-o parte şi mă obligă să mă apropii şi mai tare de el.

Îi cer să oprească în faţa porţii din spatele casei. Strada, mărginită de ziduri înalte, e luminată slab de un biet felinar. Obrajii lui Jing sunt doi cărbuni aprinşi. Respiră greu şi îşi caută batista.

I-o pun pe frunte pe a mea. Îmi mulţumeşte şi-şi şterge obrazul ce şiroieşte de sudoare. Stingherit de privirea mea, se întoarce cu faţa spre zid şi îşi desface cămaşa ca să-şi şteargă pieptul cu batista. Îl întreb ce mai face Min.

— Îl văd mâine la universitate...

Îi întind colivia. O strânge în braţe şi murmură:

— Miroase frumos batista ta...

Un zgomot puternic ne face să tresărim. Bicicleta, prost sprijinită de un copac, a căzut. Jing se apleacă, o ridică şi dispare ca un iepure hăituit.

34

Trenul se opreşte brusc. Zguduitura mă smulge din somn şi aud cum cineva dă, strigând, ordinul de coborâre. Când cobor din vagon, aurora mă cuprinde în braţele ei îngheţate. Sub un cer slab colorat în mov se întinde la nesfârşit un pământ pârjolit, pe care privirea nu întâlneşte nimic cultivat, nici un copac.

Trenul pleacă din nou. Îi invidiem pe camarazii care-şi continuă drumul până în China interioară. Detaşamentul

nostru are sarcina să vegheze asupra siguranţei unui orăşel din sudul Manciuriei, care poartă ciudatul nume de O Mie de Vânturi.

Cu gâtul înfundat în uniformă, mă las dus de cadenţa paşilor şi continui să dormitez. În câteva luni am învăţat să dorm în timp ce merg. Balansarea picioarelor mă încălzeşte şi mă leagănă.

Noaptea nunţii a avut loc într-un pavilion de întâlniri din mijlocul parcului în care Lumina mă chemase înainte. După-masă, o servitoare tânără m-a condus într-o încăpere. M-a ajutat să mă dezbrac şi să îmbrac o *yukata*. Culcat pe spate, cu braţele încrucişate, încercam să-mi adun gândurile risipite.

Cred că era târziu, dar nu ştiam exact ce oră e. Liniştea mă apăsa. Era cald. M-am ridicat din pat şi m-am dus să trag pereţii glisanţi ce dădeau spre verandă.

Luna era înconjurată de nori groşi. În întuneric, orăcăitul broaştelor răspundea suspinelor greierilor. Am închis uşile şi m-am culcat din nou. Beţia pe care o simţeam slăbea pe măsură ce creştea nerăbdarea. Nu mai avusesem niciodată de-a face cu o virgină. Oare ce ar trebui să fac?

Un zgomot aproape imperceptibil m-a făcut să mă scol. La intrare, Lumina, îmbrăcată într-un chimono alb, s-a înclinat în faţa mea. Obrazul machiat, mască

maiestuoasă, o făcea şi mai inaccesibilă. A străbătut camera în tăcere ca o fantomă şi s-a închis într-o încăpere învecinată.

A ieşit de acolo fără chimono şi înfăşurată într-o yukata purpurie. Părul ei, negru ca abanosul, contrasta cu roşul aprins al mătăsii. Nu era decât o fetiţă.

A rămas mult timp aşezată, cu mâinile pe genunchi şi ochii privind în gol. Apoi, deodată, a rupt tăcerea.

— Îmbrăţişează-mă, te rog.

Am îmbrăţişat-o cu stângăcie. Mi-am lipit obrazul de al ei. Prin gulerul yukatei ieşea un parfum. Inima mi-a tresărit.

Cu braţele întinse de-a lungul trupului, părea moartă. Când i-am depărtat picioarele, nervoasă, m-a strâns în braţe cu toată puterea ei. A trebuit să lupt cu coapsele ei, strânse ca o menghină. Sexul îi era îngheţat. Sudoarea îmi picura de pe trup, amestecându-se cu a ei şi săpând brazde negre pe fardurile ei albe. Păru-i ud de sudoare îi şerpuia pe obraji şi uneori îmi intra în gură. Neputând să lase să-i scape vreun scâncet, fata semăna cu un animal sugrumat. Am vrut s-o sărut, dar buzele ei date cu roşu aprins m-au respins. Îi mângâiam trupul înfăşurat în yukata. Era umed, înfierbântat şi, oriunde îl atingeam cu degetele, simţeam cum pielea i se înfioară. Brusc, am citit în străfundul pupilelor ei negre teama

îngrozitoare pe care o văzusem în ochii condamnaţilor la moarte înainte de execuţie.

M-a cuprins o uriaşă descurajare. M-am depărtat de trupul ei şi m-am aşezat în genunchi. Ea m-a întrebat cu o voce tremurătoare:

— Ce ai?

— Iartă-mă.

A izbucnit în hohote de plâns.

— Te rog.

Disperarea ei m-a cufundat şi pe mine într-o tristeţe de nedescris. Credeam că am destule cunoştinţe despre femei, dar, la cei douăzeci de ani ai mei, nu ştiam că, dincolo de plăcere, bărbatul parcurge o lume obscură în care se pierde demnitatea, în care se înaintează ca în Teatrul Nō, mascat, cu sufletul îndurerat. M-am hotărât să-i acopăr faţa cu cearşaful în care eram culcaţi şi i-am ridicat partea de jos a yukatei. În lumina lămpii, picioarele ei erau îngrozitor de palide. Sexul ei, o fantă lungă, era acoperit ca de o blană de lutră. Încercam să-mi imaginez că nu-i decât o prostituată culeasă de pe stradă. Nu izbuteam să o privesc ca pe o cavitate în adâncul căreia falusul meu ar triumfa explodând.

M-am masturbat. Sexul meu n-a reacţionat. Deodată, dându-mi seama că fata nu se mai mişca, am crezut că murise, sufocată.

Am ridicat cearşaful. Lumina plângea.

Pentru a salva aparenţele, m-am tăiat la braţ cu un pumnal şi am lăsat să-mi curgă sânge pe fâşia de mătase albă care trebuia să fie colorată de sângele virginei. Puţin înainte de revărsatul zorilor, am ajutat-o pe tânără să se pudreze. Cu fâşia de mătase pătată de sânge înfăşurată şi pusă în mânecă, Lumina a plecat.

35

După ore, Huong vine acasă la mine. Luăm masa împreună cu părinţii mei, apoi ne închidem în camera mea ca să jucăm o partidă de şah.

— Mă voi căsători, mă anunţă ea înaintând cu calul.

— Ei, asta-i o veste bună, îi zic, convinsă că glumeşte. Cine-i alesul? Îl cunosc?

Nu-mi răspunde.

Ridic capul.

Huong ţine între degete un pion şi se sprijină în mâna stângă. Lampa luminează două rânduri de lacrimi care-i alunecă pe nas.

Nedumerită, o rog să vorbească. Ea izbucneşte în hohote de plâns.

O privesc cu inima strânsă. După întâlnirea mea cu Min şi Jing, Huong şi-a pierdut importanţa pe care o avea în viaţa mea. Balurile nu mă mai distrează şi refuz toate

invitaţiile pe care ea mi le face. După orele de şcoală, când mă însoţeşte pe jos până acasă, sunt cu gândul aiurea şi de-abia dacă-i aud flecărelile.

— Sunt logodită.

— Cu cine?

Huong se uită la mine lung mult timp.

— Cu fiul mai mic al primarului din oraş de la mine.

Mă cuprinde un râs nebunesc:

— De unde-a mai apărut şi ăsta? Nu mi-ai vorbit niciodată despre el. De ce-l ascundeai de mine? Doar e iubitul tău! Când eraţi copii v-aţi jucat amândoi tot felul de jocuri. Mai apoi v-aţi văzut din nou în oraş. Unde studiază? E frumos? Sper că vă veţi muta aici. În fine, nu pricep de ce plângi. E vreo problemă?

— Nu l-am văzut niciodată. Tata şi mama vitregă au hotărât în locul meu. Trebuie să mă întorc la ţară la sfârşitul lui iulie.

— Nu-mi spune că te obligă să te măriţi cu un necunoscut.

Huong plânge şi mai tare.

— Nu se poate. Cum să accepţi o asemenea tâmpenie? Vremurile s-au schimbat. Astăzi o fată nu mai e supusă, trup şi suflet, părinţilor ei.

— Tata mi-a scris... Dacă refuz, îmi taie... stipendiile...

— Ticălosul! Nu eşti un obiect, o monedă de schimb! Ai scăpat din ghearele mamei vitrege, n-o să ajungi din nou la cheremul vreunei cotoroanţe de ţară care fumează pipă, se droghează cu opium şi e geloasă pe tinereţea şi pe cultura ta. Te va umili şi te va înjosi, până când vei deveni, ca şi ea, frustrată, urâcioasă şi rea. Vei avea un socru burtos care-şi petrece serile la târfe şi care, întors acasă, beat mort, se ciorovăieşte cu nevasta. Bărbatul tău te va neglija. Vei trăi într-o casă mare printre femei: servitoare, bucătărese, concubinele socrului şi ale soţului, cumnate, surori şi mame ale cumnatelor; fiecare va ţese intrigi în aşa fel încât să fie pe placul bărbaţilor şi să te omoare. Vei avea copii. Dacă va fi băiat, vei fi respectată. Dacă va fi fată, te vor trata la fel ca pe câini sau porci. Într-o zi, vei fi repudiată printr-o simplă scrisoare şi vei deveni ruşinea familiei tale...

— Opreşte-te, te rog..., spune Huong sufocându-se.

Simţindu-mă răspunzătoare de suferinţa ei, mă duc să caut un şervet ud. O forţez să se şteargă pe obraz şi să bea o ceaşcă de ceai.

Treptat, se linişteşte.

— Ştiu că e greu să nu asculţi de tatăl tău. Altădată nesupunerea era o crimă. Astăzi, e singurul mijloc de a-ţi păstra fericirea. Dacă tatăl tău îţi taie stipendiile, te vor

ajuta părinţii mei. Vom merge la universitate împreună. Vino.

Trăgând-o pe Huong de mână, mă apropii de dulăpiorul dat cu lac roşu unde sunt încuiate comorile mele. Scot lacătul. Printre cărţi, suluri caligrafiate, tocuri aranjate într-o cutie de lemn, găsesc gentuţa mea din mătase brodată. O deschid la lumina lămpii şi îi arăt lui Huong bijuteriile mele:

— O să le vindem, o să ne ajungă ca să ne plătim studiile.

Izbucneşte în lacrimi:

— Mama mi-a lăsat bijuteriile ei. Tata mi le-a luat ca să le dea noii lui soţii.

— Nu mai plânge. Între bani şi libertate, nu trebuie să eziţi nici măcar o clipă. Acum, şterge-ţi lacrimile! Tot ce-i al meu e şi al tău, nu te mai necăji.

E noapte târziu. Lângă mine, Huong doarme un somn neliniştit.

Ascult vântul şi pisicile care aleargă pe acoperiş.

Prin faţa ochilor îmi trece imaginea surorii mele, Perla Lunii: are picioare zvelte ca nişte tulpini de bambus. Îmi arată cu mândrie cadoul de împăcare pe care i l-a oferit cumnatul meu: o pereche de pantofi din satin de culoarea laptelui, cu nişte fluturi minusculi brodaţi. Piciorul ei gol băgat în acest pantof strălucitor este la fel

de frumos ca mâna ei, în mănuşă de mătase, împodobită cu un inel de coral roz. Apoi, dintr-odată, veselia îi piere. O văd palidă, cu părul în dezordine. Are cearcăne negre sub ochi şi riduri pe frunte. Ochii nu îi mai strălucesc, iar privirea fără viaţă i se pierde în gol. Numără orele şi se roagă ca soţul să se întoarcă înainte de miezul nopţii. Ceva îngrozitor se degajă din acest trup, pe care bătrâneţea şi urâciunea îl usucă deja. Pentru mine, Perla Lunii nu e o femeie, ci o floare care se veştejeşte.

Nici Mama mea nu este o femeie. Aparţine tagmei crucificaţilor. O văd recopiind manuscrisul Tatei şi căutând documentaţie pentru el. Vederea îi slăbeşte, o doare spatele. Se oboseşte peste măsură pentru nişte lucrări care nu-i vor purta niciodată numele. Când Tata e calomniat şi persecutat de colegii lui invidioşi, ea îl consolează şi îl apără. Acum trei ani, când i-a făcut unei studente un copil, ea şi-a ascuns durerea. Într-o dimineaţă, când mama copilului s-a prezentat la uşa casei noastre cu bebeluşul în braţe, a alungat-o după ce i-a dat întreaga ei avere. Mama a cumpărat liniştea casei acesteia vânzându-şi sufletul. N-a plâns niciodată.

Dar cine merită numele frumos de femeie?

M-am întors să văd prostituatele care mă linişteau şi mă făceau să ejaculez. Lumina mă obseda şi plăcerea îmi era însoţită de durere. Gheişa avea acum un bancher ca protector. Începea să-şi facă un renume bun. Curând, n-a mai frecventat decât sferele înalte ale societăţii şi i-am pierdut urma.

Am revăzut-o doi ani mai târziu, într-o seară ceţoasă. De pe cealaltă parte a trotuarului, am zărit-o când urca într-o ricşă. Purta o pălărie sofisticată în formă de cocă şi un mantou somptuos.

M-a văzut, s-a prefăcut că nu mă recunoaşte şi s-a îndepărtat în întuneric ca o zeiţă care merge în ceruri.

După repartizarea mea în Manciuria, m-am dus acasă la ea, unde am fost primit de mama ei. Am aşteptat mult într-o cameră retrasă, bând sake. Lumina s-a întors de la o recepţie oficială noaptea târziu. Purta un chimono negru, pe poalele căruia erau brodate valuri aurii pe o mare cenuşie, pictată de mână. Avea părul ud de ploaia măruntă şi rece. Şi l-a şters cu batista. Trecuseră ani mulţi de când n-o mai văzusem. Pometii îi subliniau duritatea privirii. Părea sfârşită de oboseală. Cercetându-i chipul devenit cel al unei femei, m-am simţit trădat.

Lumina s-a aşezat în faţa mea, cu ochii plecaţi şi cu mâinile pe genunchi. Atitudinea ei timidă mi-a amintit de plimbarea noastră prin parc. Am păstrat o lungă tăcere.

Între noi era un fluviu pe care nu aveam puterea să-l trecem.

— Plec în Manciuria.

Impasibilă, nici măcar n-a clipit.

— Nu te voi uita niciodată, mi-a spus.

Aceste cuvinte mi-au fost de ajuns. M-am înclinat adânc în faţa ei şi m-am ridicat. Ea stătea nemişcată. Nici o lacrimă, nici un suspin n-a marcat această despărţire, dură şi eliberatoare.

37

La ieşirea din şcoală, îl zăresc pe Min rezemat cu spatele de un copac.

Privirile ni se întâlnesc. Plec capul şi îmi continui drumul. Băiatul aleargă după mine:

— Pot să te însoţesc un moment?

Nu-i răspund. Fără nici o jenă, el se ţine scai după mine şi îmi spune tot felul de nimicuri. De fapt, nu-mi displace să-l am lângă mine. Min e mai înalt cu două capete. Mă las legănată de valul călduţ al vorbelor sale. Îmi povesteşte despre lecturile şi vânătorile sale, despre visurile lui revoluţionare. Îşi propune să mă ducă la pescuit duminica şi să mă înveţe să recunosc peştii îndrăgostiţi.

Trecem prin faţa străzii unde se află casa lui Jing.

— Vino, îmi spune el trăgându-mă de braţ. Am o cheie.

După ce a trecut pragul, se întoarce şi mă cercetează atent din cap până-n picioare. Îndrăzneala lui mă dezarmează. Mă sprijin de uşă, neputincioasă.

Min începe să-mi mângâie obrajii, gâtul, degetele lui îmi ating uşor umerii. Mă las cuprinsă de o moliciune ciudată. Cu obrajii roşii, cu ochii pe jumătate închişi, Min îmi miroase pielea. Peste tot pe unde îi alunecă buzele, ele lasă în urmă o dâră de febră. Când mi se aşază pe bărbie, îmi întredeschid fără să vreau gura, şi limba lui Min intră în ea. Mâna îi coboară spre pieptul meu. Mângâierile sale devin de nesuportat, mă sufoc în căldura îmbrăţişării sale. Îi spun să-mi desfacă partea de sus a rochiei. Min pare uimit, dar ascultă. Degetele sale nervoase nu izbutesc să desfacă nasturii. Eu aproape că-i smulg.

Faţa lui Min e deformată de un rictus de admiraţie. Se aşază în genunchi şi îşi zdrobeşte buzele apăsându-le pe sânii mei, de care îşi freacă barba ce de-abia mijeşte. Fruntea lui e ca un fier încins. Mă răsucesc cu pumnii strânşi.

Un scrâşnet în broasca uşii ne ia prin surprindere. În mare grabă, îl îndepărtez pe Min. De-abia mă încheiasem la rochie, când se deschide uşa. Jing intră cu colivia în

mână. Când ne vede, se întunecă la faţă. Mă măsoară din cap până-n picioare cu o privire rea şi îl salută pe Min scoţând un mormăit. Îmi iau geanta, îl dau pe Jing la o parte şi o iau la fugă pe stradă.

Niciodată nu m-am simţit copleşită de o tristeţe atât de mare. Corbii, croncănind, trec pe cerul în care violetul şi portocaliul se amestecă încet cu negrul norilor. Aerul este înmiresmat. Odată cu venirea lunii mai, florile de plop, ca nişte râme maronii cad de pe crengi. Când eram copil, i le aruncam în sân surorii mele, care ţipa de groază.

Min mi-a frământat sânii şi mi-e rău. Mă opresc sub un copac ca să-mi aranjez părul şi să-mi netezesc rochia cu puţină salivă pe care o scuip în căuşul mâinilor. Mă privesc într-o oglinjoară: gura mi-e puţin umflată, ca după o lungă siestă. Obrajii stacojii trădează secretul viselor interzise, fruntea îmi străluceşte şi mi se pare că recunosc pe ea săruturile lui Min, pe care doar eu le pot vedea.

38

Înainte de a ne relua drumul, ne-am curăţat armele şi ne-am aranjat uniformele uzate. Curând apare la orizont o cetate veche, înconjurată de ziduri de apărare. Şanţul cu apă din jurul cetăţii este mărginit de plopi. Pe drum,

nişte chinezi flutură steagurile noastre. De îndată ce am intrat pe poarta principală, oraşul O Mie de Vânturi îşi desfăşoară sub privirile noastre prosperitatea: nenumărate acoperişuri de ţiglă, străzi late în care mişună negustori, zgomotul asurzitor al forfotei, mirosul ispititor ce vine dinspre restaurante. Un colonel din garnizoană ne întâmpină, însoţit de ofiţeri şi urmat de primarul oraşului, un manciurian mustăcios şi rotofei, însoţit, şi el, de reprezentanţi ai burgheziei locale.

Facem ochii mari. Pe trotuar, vreo treizeci de prostituate tinere îmbrăcate în chimonouri ne fac semn cu mâna. Se îmbrâncesc, râd şi roşesc. Cele mai timide îşi ascund faţa şi comentează între ele gesturile şi chipurile noastre. Cele mai îndrăzneţe ne adresează în japoneză câteva cuvinte fără logică: „Ce frumos e!”, „Vino să mă vezi la Lotusul de aur”, „Te iubesc”. Uităm oboseala marşului, ne ridicăm capul cu mândrie şi tragem aer în plămâni, umflându-ne piepturile.

Cazarma se află în partea de vest a oraşului, are baricade şi mitraliere la intrare şi sus, pe zidurile înalte, sârmă ghimpată. Detaşamentul de rezervă, aşezat în patru careuri, ne face primirea pe terenul de antrenament.

După ceremonia de primire vine ora mesei calde. La cantină, de îndată ce se termină discursurile, ne

năpustim asupra supei de alge şi a cărnii piperate de vită; ne certăm pe bucăţile grase de crap, pe pulpele de cerb, pe pieptul de fazan. Înghiţim cu lăcomie bulete de orez, legume marinate, tofu, peştele crud aranjat cu grijă pe farfurii.

Cu burta umflată ca un balon, cu gândul la bunătăţile înghiţite, mă târăsc până în camera mea şi mă prăbuşesc pe pat.

39

Afişând un aer misterios, Min se laudă că are nişte cărţi interzise de guvernul nostru: încearcă să mă atragă la Jing. Până şi gândul la această casă mă face să ameţesc. Totuşi trebuie să mă hotărăsc. Mi-e cu neputinţă să dau înapoi. Nu mai sunt şi nu mai vreau să fiu o simplă elevă care se mulţumeşte să viseze. Trebuie să acţionez, să mă arunc în gol. În clipa când va începe ireversibilul, voi şti în sfârşit cine sunt şi pentru ce trăiesc.

În bibliotecă, Min dezgroapă cărţile lui „periculoase”, ascunse sub un teanc de cărţi vechi. Întorc paginile şi devorez cuvintele cu privirea. Min profită de asta ca să mă îmbrăţişeze din spate. Mâinile lui mi se plimbă pe sub rochie şi îmi prind sânii.

Mă dezbracă aşa cum decojeşti un fruct. Păstrându-mi chiloţii pe mine, cu braţele încrucişate pe piept, îi poruncesc să-mi atârne rochia pe un umeraş fără s-o şifoneze. Se dezbracă şi el, aruncându-şi hainele în toate părţile. Cu slipul pe el, se aruncă peste mine şi îşi freacă pieptul de pieptul meu.

Cu ochii închişi, încerc să mă lupt cu greutatea trupului său. Min mă trage cu forţa în mijlocul camerei şi mă culcă pe un birou. Îmi îndepărtează încet picioarele. Întind mâinile ca să mă ascund. Min mă apucă de braţe. Mă răsucesc şi gem. Ca să-mi potolească tulburarea, îmi sărută un sfârc şi îl suge. Scot strigăte de durere. Ca un diavol, se ridică cât e de lung. Ai zice că atinge tavanul cu capul. Chipul lui răvăşit se profilează pe un pătrat de cer albastru încadrat în fereastră. Cu vintrele între coapsele mele, vine în mine.

Legenda povesteşte că în iad unul dintre supliciile favorite ale diavolilor constă în a-i tăia pe condamnaţi în două, cu fierăstrăul: imaginaţia populară îşi are probabil sursa în prima întâlnire dintre un bărbat şi o femeie.

— Ţi-e rău?

Îmi muşc buza de jos şi refuz să răspund.

Min se uită la mine o clipă, apoi se îmbracă şi îmi şterge faţa cu o batistă. Cu ochii la mine, îmi spune:

— Trebuie să mă căsătoresc cu tine.

— Du-mă în pat.

Min închide uşile, trage perdelele şi lasă în jos plasa de ţânţari aşezată în jurul patului. Ne învelim cu o cuvertură de mătase căptuşită cu bumbac. În penumbră, un miros de lemn putred mă paralizează.

Min mă linişteşte:

— Prima oară, te simţi întotdeauna oarecum ciudat.

— Ai multă experienţă dacă vorbeşti aşa!

El tace. Îşi plimbă mâinile pe gâtul, pe umerii, pe braţele, pe pântecul meu. Afară greierii au început să cânte. Min e din nou deasupra mea. Mi-e rău. Dar de data asta e o chirurgie suportabilă. Tremur, mă sufoc. În capul meu gândurile iau foc, imaginile se confundă. Văd apărând chipul lui Jing, şi apoi cel al Vărului Lu.

Deodată, Min mă fixează cu o privire crudă şi neliniştită. Geme răguşit. După ce s-a luptat cu o putere invizibilă, cade peste mine, inert.

Adoarme imediat, cu braţele obosite în jurul mijlocului meu. Capul i se odihneşte în scobitura gâtului meu. La fiecare mişcare a mea mă mângâie instinctiv şi mă trage şi mai mult spre el. Trebuie să mă întorc la şcoală, dar n-am nici un chef să mă scol. Mâine, minciuna îmi va veni în ajutor. Gândurile îmi rătăcesc asemenea norilor ce alunecă pe cerul oraşului nostru şi se duc dincolo de munţi, în nordul câmpiei Manciuriei. Am auzit că

virginele pierd mult sânge. Eu n-am sângerat deloc. Zeii m-au cruţat de violenţa aceasta care le înspăimântă pe femei. Nu mă simt vinovată. Sunt mulţumită. Viaţa nu mi s-a părut niciodată atât de simplă şi de luminoasă.

La sfârşitul după-amiezii, ne întoarcem din nou în lumea de afară. Se lasă noaptea, dar ziua mai pluteşte încă, precum o luntre ce-şi caută portul. Îmi aduc aminte de lecţia de pian şi mă gândesc la o scuză care s-o păcălească pe mama. Merg cu încetineală. Ceva îngropat dintotdeauna în meandrele fiinţei mele, acum dezgropat, ca o pânză scoasă din ladă ca să fie expusă la soare. Virginitatea mea nu mai e decât o rană. Despicat în două, trupul meu este deschis şi briza mă străbate.

Min mă scoate din visare:

— După ce îi vom izgoni pe japonezi, te voi lua de soţie.

— N-am chef de măritiş. Ocupă-te de revoluţia ta.

Băiatul se opreşte şi mă priveşte jignit. Buzele îi tremură. Cât e de frumos!

— Familia mea se trage dintr-un clan cu stindard galben. Pământurile ei se întind de la zidurile oraşului nostru şi până în stepele Mongoliei. Tata a murit şi eu vreau să-mi pun moştenirea în slujba libertăţii ţării mele. Voi fi sărac şi voi duce o viaţă primejdioasă. Dacă nu mă

dispreţuieşti, căci mi-ai oferit ce ai mai preţios, vei fi soţia mea.

Încep să râd.

În ricşă, ridic un braţ în semn de rămas-bun. Pe trotuar, silueta lui Min devine o pată şi apoi o linie care piere în întunericul oraşului.

40

Când eram copil, misterul Imperiului de Mijloc[15] mă făcea să visez. Îmi plăcea să desenez pavilioane mandarine, castele tătare şi războinici imperiali. Mai târziu, devoram literatura sa clasică.

Până ieri, nu cunoşteam din China decât Ha Rebin, metropola de pe malul fluviului Amur. Acest oraş modern şi amestecat îmi slujeşte acum de reper. Îl compar fără încetare cu oraşul O Mie de Vânturi. În zadar aşezarea aceasta mică a aparţinut Manciuriei independente, căci recunoşti în ea imediat o părticică din China eternă.

Aici, maşinile sunt mai puţine decât la Ha Rebin. Nu există tramvaie. Sutele de bărbaţi trag ricşe, zi şi noapte. Bicicletele sunt la mare cinste printre studenţii din familiile bogate.

Spre deosebire de oamenii din Ha Rebin, ce descind din exilaţi şi condamnaţi, cu înfăţişare grosolană, cei

[15] Formulă prin care este desemnată China.

născuţi aici au o fizionomie delicată. Se spune că se trag din bastarzii prinţilor şi că în vine le curge un sânge subtil amestecat de manciurieni, mongoli şi chinezi. Chipurile lor par a veni din secole îndepărtate. Au trăsături pure. Bărbaţii, cu trupurile zvelte, au pielea mată şi ochii oblici, alungiţi până la tâmple. Femeile au moştenit de la doamnele de la curte paloarea şi pometii înalţi, ochii migdalaţi şi gura minusculă.

Chiar de a doua zi după sosirea noastră, nişte ofiţeri ne duc pe multele străduţe din cartierul plăcerilor, care se învecinează cu garnizoana. Sunt convins că prostituţia a fost inventată de militari şi că prima târfă din istorie a fost o femeie îndrăgostită de un soldat.

Aici, ca şi în Japonia, femeile încearcă să ne smulgă soldele cu surâsuri măgulitoare. Chinezoaicele bolborosesc o japoneză rudimentară, dar suficientă pentru a face târgul. Unele bordeluri sunt ţinute de armata noastră, care foloseşte japoneze şi coreence, toate foarte scumpe. Neputând să-mi plătesc o compatrioată, mă las călăuzit de cunoscători. Sunt introdus într-o casă cu o faţadă modestă, ce poartă numele de Flautul de Jad. În mijlocul curţii, un copac îşi întinde crengile spre cer. La etaj se zăresc uniforme, coafuri, rochii sclipitoare.

Patroana, o femeie cu un accent puternic din Shandong, îşi pune fetele să defileze prin faţa noastră. O aleg pe Orhideea. Are ochi cu pleoape ca de lupoaică. Gura ei seamănă cu o afină zdrobită. Cu o ţigară în vârful degetelor, cu o coadă de vulpe pe umăr, cu picioarele goale în pantofi cu toc cui, ea urcă scările unduindu-şi şoldurile.

De la primele mângâieri, cu un aer grav, îmi spune că e manciuriană pură şi că nu trebuie s-o confund cu o chinezoaică. Spre deosebire de prostituatele japoneze care trişează şi se reţin, Orhideea, femeie de neam mare, se lasă dusă de plăcere şi ţipă. Rar vezi o târfă gustând voluptatea. Partenera mea se lasă în voia clipei cu o naivitate şi o bucurie dezarmante. Când o părăsesc, tânăra aceasta cu fese musculoase mă priveşte sprijinită de tocul uşii cum cobor şi-şi răsuceşte batista verde.

41

A doua zi, la liceu, îmi plimb o privire plină de mândrie peste colege. Durerea de ieri stăruie în trupul meu. Mă arde, mă mistuie. E demnitatea mea. Îmbrăcată în rochia mea albastră la fel cu a celorlalte, ştiu totuşi că de acum înainte sunt diferită.

După ore, fac un ocol şi trec să-mi văd sora. Aşezată în lumina ferestrei, tricotează. Mă întind în faţa ei, pe un divan de răchită.

Cumnata ei a rămas însărcinată şi Perla Lunii se plânge că pântecul ei e încă neroditor. Ca s-o abat de la obsesia ei, o întreb:

— Cum ştii că eşti îndrăgostit?

Ea îşi şterge lacrimile şi izbucneşte în râs.

— Ce, îţi place vreun băiat? De ce mă întrebi aşa ceva?

Mă prefac jignită:

— Dacă nu vrei să-mi zici, plec.

— Te-ai supărat? Vrei o prăjitură cu miere şi flori de salcâm?

Perla Lunii sună să vină servitorul şi îşi reia lucrul:

— Ce vrei să ştii?

Îmi ascund faţa într-o perniţă:

— Cum ştii că eşti îndrăgostit? Ce simţi?

— În primul rând, uiţi de cei din jurul tău. Familia, prietenii devin invizibili. Zi şi noapte nu te gândeşti decât la bărbatul acela. Când îl vezi, ochii ţi se umplu de lumină. Când nu-l vezi, imaginea lui îţi macină sufletul. În fiecare clipă te întrebi ce face, unde e. Îi inventezi o viaţă, trăieşti pentru el: ochii tăi privesc pentru el, urechile tale ascultă pentru el...

Perla Lunii ia o gură de ceai şi continuă:

— În fza aceasta de început, nici unul nu ştie ce simte celălalt. Este momentul cel mai sfâşietor. Apoi, cei doi îşi deschid inima şi cunosc, pentru o scurtă vreme, o fericire fără margini.

Sora mea îşi lasă lucrul şi priveşte în gol:

— După vreme frumoasă, vine furtuna. Dintr-odată, cei doi iubiţi se scufundă în întuneric. Înaintează pe bâjbâite, târându-se. Îmbătrânesc. Vei vedea, Soră Mică. Când vei fi iubită şi vei iubi, vei descoperi suferinţa de a trăi pe un grătar încins. Nu vei mai fi sigură de nimic.

Buzele surorii mele au crăpat ca un pământ uscat. Privirea ei plină de ură caută în jur vinovaţii de nefericirea ei. Continuă:

— Tu vei avea o soartă mai bună. Eşti mai puternică decât mine. Vei şti să învingi suferinţa şi să potoleşti mânia zeilor, geloşi pe iubirea noastră.

— Atunci, de ce se căsătoresc oamenii?

— Căsătoria? spune ea râzând. E ceva rece, fad, o ceremonie jucată pentru părinţi. Acum, nu mai sunt decât umbra mea. Familia pe care am clădit-o mă apasă. În unele zile aş vrea să fiu doar o mobilă. Fără gânduri, fără trăiri, aş şti să-l aştept, să-l slujesc, să-i împodobesc casa, să-i alin străbunii.

Perla Lunii se ridică de pe scaun. Culege un ciorchine de glicină pe care îl zdrobeşte între degetele-i tremurânde:

— Îţi voi spune adevărul. Îmi iubeam soţul, i-am dat totul. Ca un vierme de mătase, am smuls din măruntaiele mele pentru el tot ce aveam mai frumos. Nu mai sunt decât o carcasă stearpă. Ştiu ce-mi rămâne de făcut. Îi voi da viaţa mea. El să trăiască, eu să mor!

Simt cum mă cuprinde o stare de rău. Sub un pretext oarecare, o las şi plec. În stradă, încep să alerg. Am nevoie să respir viaţa, copacii, căldura oraşului. Voi şti să-mi stăpânesc destinul şi să fiu fericită. Fericirea e o luptă de încercuire, un joc de go. Voi ucide durerea strângând-o în braţe.

42

Căldura face ca antrenamentul să fie greu de suportat. Dincolo de zidurile oraşului, câmpia neagră se transformă într-o bucată de tablă fierbinte. Supravegheaţi de ofiţeri, soldaţii mărşăluiesc, sar, aleargă, se târăsc, trag cu arma, îşi înfundă de nenumărate ori baioneta în măruntaiele manechinelor de paie. Cei care leşină primesc o căldare de apă şi o pereche de palme. Recruţilor chinezi li se aplică pedepse

mai severe. Oamenii seamănă cu un fier pe care trebuie să-l baţi ca să faci din el o armă.

Încă din prima zi, soarele mi-a ars faţa şi buzele mi s-au cojit. Tot strigând ordine, am răguşit şi gâtul îmi arde. Când înghit orez parcă aş mânca nisip. Noaptea, temperatura coboară brusc, dar trupul păstrează fierbinţeala din timpul zilei. Suferind de frig şi de căldură, mă întorc de pe-o parte pe alta în aşternut fără să pot adormi.

Cu toate astea, sunt foarte mulţumit că sunt aici. Cazarma e o cetate interzisă celorlalţi, cu baruri, restaurante, bibliotecă, infirmiere seducătoare şi sălile ei de baie înzestrate cu căzi de lemn. Sora cea Mică şi Akiko mi-au trimis cărţi şi reviste literare. Mama m-a alintat trimiţându-mi un săculeţ plin cu ciocolată, pastă de fasole roşie, şosete şi lenjerie nouă.

Revistele pornografice care circulă pe aici dau naştere unei complicităţi joviale. Seara, dintr-o cameră în alta se aud voci sparte maltratând cântecele noastre tradiţionale. Ici-colo, militarii se adună ca să joace cărţi pe bani.

Spre disperarea soldaţilor, ofiţerii au privilegiul de a ieşi din cazarmă când vor. S-au format mici grupuri de cheflii. După apusul soarelui, ne ducem să bem în oraş, apoi ne facem siesta la prostituate.

Fiindcă vorbesc limba lor, relaţiile mele cu femeile de aici iau o întorsătură neobişnuită. Comunicarea naşte tandreţe chiar şi în fiinţele cele mai aspre. Orhideea s-a ataşat de mine. Trupul meu a îmblânzit-o. Nutreşte pentru mine o pasiune înflăcărată.

Imaginaţia ei transformă simpla întâlnire dintre un soldat şi o târfă într-o poveste de iubire. Pretinde că m-a remarcat din prima zi când am sosit. Dintre toţi soldaţii care defilau, numai privirea mea a fascinat-o.

Tot auzind-o cum îmi spune că mă iubeşte, îi devin credincios. Ea mă încântă cu pasiunea şi cu sinceritatea ei, sentimente pe care curtezanele noastre nu le cunosc. Îmi oferă batiste şi jartiere, şuviţe de păr şi o perniţă din satin ornată cu broderii erotice. Aceste modeste cadouri mă bucură şi mă măgulesc la fel ca dorinţa ei frenetică.

43

În ţara mea, luna mai, blândă şi luminoasă, durează mai puţin ca săritura unei broaşte în apă.

Şi vine vara.

După masa de prânz, primele valuri de căldură le impun părinţilor o lungă siestă. Trec prin casă în vârful picioarelor, mă strecor în grădină şi ies pe poarta din spate. Merg pe străzile şerpuitoare şi umbrite ici-colo de

copaci. Soarele îşi revarsă peste creştetul meu razele lui de aur. Transpir, nu mă gândesc la nimic.

La Jing, liliacul ne îmbată cu parfumul lui. Min mă aşteaptă în pat. S-a stropit cu apă de la fântână din cap până-n picioare. E rece ca o piatră abia scoasă din râu. Mă arunc asupra lui. Pielea mea fierbinte aproape scoate fum când se atinge de a lui.

Pe măsură ce descopăr trupul lui Min, centimetru cu centimetru, acesta devine un teritoriu infinit. Îl explorez, ascult suspinul pielii lui, îi citesc harta vinelor. Inventăm jocuri subtile. Cu vârful limbii, îi desenez pe piept litere pe care el urmează să le ghicească. Îmi ofer pântecul gurii lui şi sânii, frunţii lui. Min se târăşte pe mine în poziţie de rugăciune, la fiecare mişcare trebuie să recite un poem. Părul lui mă gâdilă şi mă face să râd. Pentru a mă pedepsi că râd de el, intră brusc în mine. O lume se destramă. Vederea mi se tulbură, urechile îmi ţiuie. Îmi îngrop degetele în păr, muşc cearşaful. Cu ochii închişi, zăresc în întuneric culorile vii ale unor imense stindarde fluturate. Se formează şi se deformează contururi, apar şi dispar tot felul de fiinţe. Voi muri. Deodată am impresia că sunt în două locuri. O parte din mine mă părăseşte şi pluteşte în aer. Mă contemplă, mă ascultă cum gem şi cum ţip. Apoi, ridicându-se, dispare spre o

înălţime necunoscută, pasăre care trece peste culmile unui munte. N-o mai zăresc.

Min se prăbuşeşte şi adoarme, cu braţul pe pieptul meu. Mi-a lăsat pe pântec câteva picături albe. Sunt calde şi mi se răsucesc în jurul degetelor ca nişte fire de mătase. Bărbaţii sunt nişte păianjeni care întind femeilor o capcană ţesută din sămânţa lor.

Mă ridic încet. Plină de o nouă energie, sunt gata să încep o partidă de go. În grădină, sub un copac, Jing dormitează pe un şezlong, cu o pălărie de pai pe faţă. Nu ştiu când a venit şi dacă ne-a pândit zbaterile. Mă pregăteam să dispar, când deodată îşi ridică pălăria de pe faţă şi mă fixează. Simt o plăcere tainică la vederea disperării şi a dispreţului ce i se citesc pe faţă. Îl înfrunt susţinându-i privirea. Buzele îi tremură, tace.

Strigătul prelung al unui vânzător de fructe ajunge până la noi.

— Aş vrea să mănânc nişte piersici, îi spun.

Jing loveşte scaunul cu pumnul. Se ridică, aleargă, apoi se întoarce cu un coş plin cu piersici. Le spală la fântână şi o alege pentru mine pe cea mai mare. Mâncăm piersicile fără să scoatem vreun cuvânt. Un firicel de suc se prelinge din gura lui Jing şi i se răspândeşte pe cămaşă.

Greierii scot sunete ascuţite. Mirosul frunzelor arse de soare se confundă cu parfumul părului meu. Într-un vas ce serveşte de acvariu se roteşte un crap.

44

La cazarmă, dintre figurile noi, căpitanul Nakamura, ofiţerul responsabil cu informaţiile, se deosebeşte de camarazii noştri avizi de femei şi duce o viaţă solitară. În ciuda gradului său, încurajează de voie glumele cele mai îndrăzneţe şi îşi ia, de bunăvoie, rolul de *kyōgen*[16].

La restaurant, după ce a golit douăzeci de sticle de sake pe nerăsuflate, adoarme şi sforăie zdravăn. Într-o zi ne hotărâm să ne răzbunăm din cauza somnului ăstuia zgomotos. Îl trezesc dându-i un cot. Ca un maestru zen care vorbeşte cu elevul său, îl întreb:

— Să mănânci, să bei, să te duci la femei sunt zădărniciile simţurilor. Căpitane, care este zădărnicia sufletului?

Se ridică în picioare ca o fantomă din mormânt şi, fără să-i pese de râsetele noastre, psalmodiază:

— ”Bâzâit de gâze,
Din ce în ce mai slab, mai obosit,
De toamnă ce trece.

[16] În Teatrul Nō*, kyogen*-ii sunt comici care joacă pe scenă între două acte.

Eu, care le regret pieirea,
Înaintea lui voi dispărea...”

Da, zădărnicia sufletului e moartea!

Stăpânindu-mi zâmbetul, îl întreb:

— Căpitane, care-i zădărnicia zădărniciilor?

Surprins, se scarpină în cap:

— Lumea în care vieţuim
Trăieşte mai puţin
Ca raza lunii
Oglindite în apa
Scoasă în căuşul unei mâini...”[17]

Zădărnicia zădărniciei... zădărnicia zădărniciei e...

Ca să-l tulbur şi mai mult, rostesc pe silabe:

— Zădărnicia e zadarnică, zădărnicia zădărniciei este de două ori zadarnică. Or, zădărnicia şi zădărnicia se anulează. Zădărnicia sufletului e moartea, zădărnicia zădărniciei sufletului e viaţa. Între viaţă şi moarte, cine suntem noi?

Căpitanul se uită la mine cu atenţie. Aerul său uluit provoacă în jurul nostru o explozie de râs.

---

[17] Cele două secvenţe în versuri sunt extrase din *Heiji monogatari*, operă epică a literaturii japoneze tradiţionale, cu trimitere la o răscoală din sec. al XII-lea.

Într-o după-amiază, făcându-i o vizită, zăresc în camera lui un joc de go. Începem imediat o partidă. Spre marea mea mirare, căpitanul, un încurcă-lume şi un neajutorat în viaţă, joacă cu pricepere şi dezinvoltură. La cazarmă, toţi îl cred nebun: vede peste tot numai comploturi. Pe tabla de joc, această obsesie se transformă într-o prudenţă exacerbată.

După ce l-am învins, căpitanul mă invită să iau masa cu el. Câteva boluri de sake sunt de ajuns ca să facă din noi cei mai buni prieteni din lume. Discutăm despre literatura chineză. Se miră că vorbesc limba chineză clasică. Jocul de go pune oamenii faţă în faţă în jurul tablei de joc, dar îi face ca în viaţă să aibă încredere unii în ceilalţi. Fără să ezit, îmi deschid sufletul:

O fată din Pekin îşi urmase soţul, student la Tokyo. Bărbatul a murit de cancer, lăsând-o pe lume cu un bebeluş. Ştiind doar două-trei cuvinte în japoneză şi fără bani, a bătut la toate porţile ca să ceară o slujbă. Mama a angajat-o ca doică. A fost un dar trimis mie de Buddha. Părinţii mei, ca toţi părinţii din Japonia, mă crescuseră cu multă severitate. La cea mai mică abatere primeam o pereche de palme. Cu obrazul arzând ca focul, cu ochii în lacrimi şi inima îndurerată, mă aruncam în braţele chinezoaicei mele care-mi jelea suferinţele. Ca să-mi potolească durerea, mă îmbrăţişa şi-mi povestea

legende din ţara ei. Chineza a fost limba mea de vis şi de împăcare. Mai târziu, m-a învăţat să recit poemele dinastiei Tang şi să scriu. Mi-a împărtăşit din *Convorbirile* lui Confucius şi m-a făcut să descopăr *Visul din pavilionul roşu.* Când citeam aceste texte cu voce tare, pronunţia mea cu accent de Pekin o făcea să plângă de bucurie. Ea i-a alăptat pe fratele şi pe sora mea şi ne-a îmbătat cu dragostea ei. Apoi, într-o dimineaţă, a dispărut. După un an, Mama a pus capăt tuturor iluziilor mele: se întorsese în ţara ei şi nu va mai veni înapoi niciodată.

Confidenţa mea îl face pe căpitan să suspine. Goleşte un bol cu sake, după care se ridică. Imitând gesturile unui actor din Teatrul Nō, cu o baghetă în chip de evantai, începe să cânte:

— Tot ce-a avut viaţă
Dispare, nu se pierde.
La ce bun să trăieşti mai mult
Când un copac pe care-l am în faţă
Acum îl văd, acuma piere,
Schimbător, la fel cum se arată lumea.
Nefericită-i viaţa omului
Ca floarea fără seamăn de frumoasă
Sub al vremelniciei vânt
Ce noaptea-ntreagă bate
Cu furie pe viaţă şi pe moarte,

Acoperind cu nori
Lumina lunii, o părere.
Cu-adevărat, sub ochii mei –
toată nefericirea lumii...[18]

Cuprins de tristeţe, aplaud. Căpitanul se înclină şi soarbe un nou bol.

Apoi schimbă subiectul:

— Ştii că în centrul oraşului există o piaţă unde chinezii se adună ca să joace go? E un spectacol neobişnuit. Jucătorii se aşază la mese care au gravate liniile de joc şi îşi aşteaptă adversarii. Dumneata, care vorbeşti chineză cu un superb accent de Pekin, ar trebui să te îmbraci în civil şi să joci o partidă acolo.

Dă pe gât încă un bol cu sake şi continuă:

— De mult timp sunt intrigat de jocul lor, dar n-am îndrăznit să mă apropii de ei. Informatorii mei m-au asigurat că sunt nişte inşi inofensivi, dar eu sunt convins de contrariu. De când teroriştii au pătruns în oraş, sunt cu ochii pe toată lumea. Oamenii ăştia complotează ca să ne distrugă. Jocul de go nu-i decât camuflaj: în piaţa asta, sub pretext că se joacă de-a războiul, duşmanii noştri îşi pun la cale loviturile.

---

[18] Extras din piesa Nō *Insula de aur*, de Zeami Motokiyo (1363-1444), actor, teoretician şi autor de drame Nō.

Roşu la faţă, căpitanul se afundă într-un univers imaginar. Mă prefac interesat:

— Dar cum m-aş putea travesti? Oare trebuie să închiriez o cameră de hotel ca să-mi schimb hainele?

Căpitanul îmi ia întrebarea în serios:

— Toată povestea asta rămâne între noi. Te voi acoperi. De mâine vei merge la un om al meu care ţine restaurantul Chidori. Îţi va împrumuta tot ce va fi necesar. Tot el îţi va spune cum să înşeli neîncrederea chinezilor. Dacă teroriştii s-au retras din oraş, agenţii lor, în schimb, sunt pretutindeni. Pun la cale o nouă revoltă. Dar de data asta îi voi înfrânge. Îţi mulţumesc că renunţi la odihnă pentru a fi în slujba ţării. Vino, locotenente, să ciocnim în onoarea Împăratului.

Înţeleg atunci că nu e vorba de o glumă. E prea târziu ca să refuz. Îmi beau cupa de sake şi închei acordul. Într-adevăr, căpitanul e un om viclean, iar bizareria lui, o capcană. Ştia că va face din mine un spion chiar din momentul când am intrat în cameră. În timp ce jucam go, a ţesut plasa în care sunt prins acum: sunt obligat să mă strecor în pielea unui chinez.

45

Min dispreţuieşte jocurile, pe care le consideră pierdere de vreme. În după-amiaza asta, după o lungă

pledoarie, am reuşit să-l fac să-şi schimbe părerea. Consimte să jucăm cărţi cu condiţia să rămânem în pat şi ca pântecul meu să ne slujească drept masă. Cu el, toate plăcerile vieţii duc spre fericirea erotică. Incapabil să prevadă strategia adversarului, pierde glorios şi se grăbeşte să amestece cărţile de joc între sânii mei. Lenea şi uşurătatea lui mă exasperează. Ca să-l pedepsesc, ies din cameră sub un pretext oarecare şi fug din casă în direcţia pieţii din O Mie de Vânturi.

Jucătorii meditează şi moţăie. Negăsind partener, mă instalez la o masă şi aştept să treacă vreun amator. Cu capul sprijinit într-o mână, aranjez pionii şi încep o partidă imaginară cu Min. O umbră se aşază în dreptul meu. Ridic capul. Un necunoscut cu pălărie de panama ce parcă îi zdrobeşte ochelarii cu ramă de baga se apleacă în chip de salut. Îi răspund făcând un semn din cap şi îi arăt scaunul pe care să ia loc.

Necunoscutul pare că nu mă înţelege şi dă să plece. Îl reţin:

— Ştii să joci go?

Rămâne uimit.

— Pari un cunoscător. Aşază-te şi să jucăm o partidă.

— Ce categorie eşti? mă întreabă imbecilul cu un accent mizerabil de Pekin.

— Nu ştiu.

— Nu pot juca dacă nu-ţi cunosc slăbiciunile.

— Să începem o partidă. Îţi voi face o mică demonstraţie!

Stă o clipă pe gânduri, apoi se aşază în faţa mea. Nu-i nici o îndoială, străinul ăsta habar nu are de reputaţia mea. Ca mulţi alţi imbecili, se lasă înşelat de cum arăt.

Împing cu zgomot pionii negri spre el.

— Începe.[19]

Individul îşi aşază piatra pe colţul dinspre nord-vest. Pretenţia lui de adineauri mă enervează şi mă hotărăsc să-i joc o festă. Dau replica punându-i un pion alb în coastă. Niciodată la începutul unei partide nu se intră în luptă printr-o mişcare corp la corp. Este o regulă de aur.

Descumpănit, se uită la mine şi cade pe gânduri.

Pe o tablă de joc pătrată, pionii îşi dispută cele 361 de intersecţii constituite de 19 linii orizontale şi 19 linii verticale. Cei doi jucători îşi împart astfel între ei acest teritoriu virgin şi, la sfârşit, compară întinderea teritoriilor ocupate. Între jocul de go şi cel de şah, îl prefer pe primul pentru libertatea sa. Într-o partidă de şah, cele două regate, cu luptătorii lor înarmaţi, se înfruntă faţă în faţă. La jocul de go, caii se învârt repede,

[19] În go, jucătorul cu piesele negre începe partida, dar trebuie să cedeze la sfârşit cinci puncte şi jumătate celui cu piesele albe.

îşi pun capcane în spirală: aici, îndrăzneala şi imaginaţia sunt virtuţile care conduc la victorie.

În loc să mă ocup de frontiere, îmi atac adversarul frontal. Pionul meu alb numărul 4 îl provoacă la duel. Individul stă din nou pe gânduri.

Pionul meu numărul 6 barează calea pionului lui negru numărul 5 şi se alătură celorlalţi, pentru a încercui pionul numărul 1.

Răspunde in extremis plasându-şi pionul numărul 7.

Zâmbesc. Am terminat cu gluma, acum îmi construiesc jocul.

Necunoscutul joacă extrem de încet. Traseul gândirii sale mă surprinde. Fiecare mişcare a lui arată o mare grijă pentru armonia ansamblului. Înaintarea pionilor săi e aeriană, subtilă, ca dansul cocorilor. Nu ştiam că la Pekin există o şcoală unde eleganţa e mai importantă decât violenţa. Uluită la rândul meu, mă las dusă de ritmul său.

Necunoscutul întrerupe brusc jocul care devenea palpitant.

— Am o întâlnire, spune cu un ton posac.

Nemulţumită, vreau să reiau partida cât se poate de repede şi spun:

— Vino din nou duminică dimineaţă, la ora zece.

În privirea din spatele ochelarilor nu se citeşte nici un fel de entuziasm.

— Cum vrei...

Mă ridic de pe scaun.

— De acord, se hotărăşte el în sfârşit.

Însemn poziţia pionilor pe o foaie de hârtie şi-l răsplătesc pe Necunoscut cu un zâmbet. Dat fiind că am încercat-o pe Vărul Lu, pe Min şi Jing, îmi cunosc arma.

Într-adevăr, el îşi coboară privirea.

46

Deghizarea aleasă: tunică de in, pălărie panama, evantai împodobit cu caractere caligrafiate, toate conferă personajului meu solemnitatea mandarinilor imperiali. O pereche de ochelari îmi dă un aer de universitar.

Bărbatul care trage ricşa îşi dă imediat seama că nu sunt de prin partea locului şi hotărăşte să mă înşele. În loc să se ducă direct în piaţa din O Mie de Vânturi, face un mare ocol prin oraş.

Cu voce întretăiată, îmi spune povestea regiunii. Cu patru sute de ani în urmă, seniorii de la curte au descoperit pădurea din împrejurimi şi au construit de jur împrejurul ei nişte palate maiestuoase. Secole întregi, au avut la inimă acest pământ bogat cu vânat şi în femei

frumoase. O Mie de Vânturi, la început un sat, a devenit un oraş, în care au înflorit negoţul şi meşteşugurile. Copie fidelă a Pekinului, cetatea avea acelaşi plan rectangular al capitalei. După prăbuşirea imperiului manciurian, o parte din aristocraţia din Pekin l-a urmat pe Împărat în Capitala cea Nouă. Alţii s-au refugiat aici. Îi poţi deosebi după sărăcia lor elegantă: îmbrăcaţi în haine demodate, protestează împotriva modernităţii păstrându-şi unghiile lungi, semn de trândăvie, capul ras şi coada tradiţională.

După ce am mers de-a lungul zidului de apărare, unde viermuiesc cerşetori, jongleri cu focul şi dresori de maimuţe, după ce mi-a arătat piaţa primăriei cu marile ei hoteluri desuete, se opreşte în sfârşit la marginea unei pieţe împădurite.

— Iată piaţa din O Mie de Vânturi.

Apoi mă întreabă cu un aer misterios:

— Şi dumneavoastră jucaţi go?

Nu-i dau nici un răspuns.

În parc, în jurul meselor joase, jucătorii se înfruntă în tăcere. Judecând după haine, sunt din toate categoriile sociale.

Dacă n-aş fi venit aici, n-aş fi crezut niciodată că există un loc în care jocul de go le este oferit trecătorilor.

Pentru mine, o partidă de go, rezervată numai elitelor, este o ceremonie celebrată cu cel mai mare respect.

Situaţia nu mă surprinde. Conform legendei, China a inventat jocul acesta extraordinar acum patru mii de ani. În decursul prea lungii sale istorii, cultura ei s-a istovit şi jocul de go şi-a pierdut rafinamentul, puritatea originară. Introdus în Japonia acum câteva sute de ani, gândit, perfecţionat, acest joc a devenit aici o artă divină. Încă o dată, ţara mea şi-a dovedit superioritatea asupra Chinei.

În depărtare, o femeie joacă go cu ea însăşi. La noi, e de neconceput ca o femeie să stea singură într-un loc frecventat de bărbaţi. Intrigat, mă apropii.

E mai tânără decât îmi închipuiam şi poartă uniformă de elevă. Cu capul sprijinit în palmă, stă pe gânduri. Pe tabla de joc, pionii aşezaţi cu inteligenţă mă provoacă la o cercetare mai atentă.

Îşi înalţă capul: are frunte lată şi ochi ca două frunze de salcie desenate delicat. Parcă o văd pe Lumiere la şaisprezece ani. Gheişa-ucenică era de o frumuseţe timidă, întoarsă spre ea însăşi. Chinezoaica mă priveşte atent fără să roşească. La noi, femeile elegante sunt palide şi se feresc de soare. Tot jucând în aer liber, fetişcana are chipul luminat de un farmec ciudat. Privirea i se întâlneşte cu a mea, iar eu las ochii în jos.

Mă invită la o partidă de go. Mă las greu, ca rolul meu să fie mai credibil.

Înainte de a părăsi restaurantul Chidori, colaboratorul căpitanului Nakamura m-a instruit: în ultimii zece ani, ţara noastră a devenit pentru toată Asia vitrina lumii occidentale. Pretinzând că sunt unii dintre studenţii chinezi care au petrecut mult la Tokyo, îmi voi justifica înfăţişarea, accentul şi faptul că nu sunt la curent cu unele lucruri din prezent.

Chinezoaicei nu-i place vorbăria. Nu-mi pune nici o întrebare şi mă grăbeşte să încep să joc. De la prima mişcare, impune un joc pervers şi ciudat. N-am jucat niciodată go cu o femeie. Nu m-am aflat niciodată atât de aproape de una, cu excepţia mamei, a surorii mele, a lui Akiko, a gheişelor sau a prostituatelor. Cu toate că tabla de joc mă desparte de adversara mea, parfumul ei de fată mă face să mă simt stânjenit.

Absorbită de propriile gânduri, cu capul plecat, ea pare că visează. Dulceaţa obrazului ei contrastează cu duritatea mâinii. Mă intrigă.

Câţi ani o fi având? Şaisprezece? Şaptesprezece? Cu pieptul plat şi părul prins în două cozi, fata poartă în ea ambiguitatea adolescenţei care face din fete nişte băieţi travestiţi. Totuşi, feminitatea sa iese la lumină ca un

ghiocel într-o primăvară timpurie: braţele ei au o rotunjime plină de indolenţă.

Seara se lasă prea repede. Trebuie să mă întorc la cazarmă.

Ea mă invită să vin din nou. O asemenea propunere venită de la o altă femeie mi s-ar părea lipsită de pudoare. Adolescenta ştie să-şi folosească inocenţa.

Nu-i dau nici un răspuns. Fata aranjează pionii în vasul lor, lovindu-i cu zgomot unii de alţii. Prin asta, protestează împotriva indiferenţei mele. Râd pe ascuns. Dacă îşi temperează agresivitatea şi va urma o cale spirituală, va deveni o mare jucătoare.

Duminică dimineaţă la ora zece, spune ea.

Perseverenţa asta îmi place. Nu mai rezist şi o aprob cu un semn din cap.

La noi, când râd, femeile îşi ascund chipul după mâneca de la chimono. Chinezoaica zâmbeşte cu naturaleţe, fără să se jeneze. Gura i se deschide aşa cum explodează o grenadă.

Îmi întorc privirea.

47

Mai mulţi pelerini merg de-a lungul unui zid interminabil. Printr-o spărtură, pătrund în curte. Aici, nenumăraţi copaci înconjoară un lac cu unde

scânteietoare. Într-un pavilion în ruină, un copil se joacă cu un zmeu.

Copilul le zâmbeşte cu răutate şi le urează bun venit. Zmeul lui, le povesteşte, prezice viitorul. Cel mai în vârstă din grup îl întreabă:

— Ştie unde ne ducem?

Zmeul îşi ia zborul, se îndreaptă spre un colţ al plafonului, îşi schimbă direcţia, se repede spre colţul opus. Ca o pasăre prinsă într-o capcană, plesneşte zidurile cu aripile sale, se izbeşte de ferestre şi cade brusc la pământ.

— În Tenebre!

Mă trezesc.

În dimineaţa asta, Min, pe bicicletă, ajunge din urmă ricşa mea şi-mi dă o carte. Răsfoind-o, găsesc în ea un bilet împăturit în patru. Mă invită să trec pe la Jing pe seară, ca să sărbătorim cea de-a douăzecea aniversare a prietenului lui. Mă hotărăsc să i-o prezint lui Jing pe Huong. Întâlnirea lor va fi darul meu pentru el.

La Jing, nişte studenţi fumează, beau şi discută în grădină. Prinzându-şi câte o eşarfă de mătase albă la gât, băieţii o fac pe poeţii blestemaţi. Încălţate cu pantofi fără toc şi cu părul tăiat scurt, fetele sunt mai băieţoase decât colegii lor. În centrul cercului, o studentă le ţine colegilor o cuvântare. Min, sprijinit cu spatele de un

copac, o ascultă atent. Din când în când trece cu privirea peste adunare, dar nu mă vede.

Jing iese din casă şi pune o tavă de ceai pe un taburet. I-o prezint pe Huong, pe care tinerii revoluţionari au pus-o pe gânduri. Încep amândoi o conversaţie animată.

Mă trântesc pe un scaun. Ca să-mi treacă plictiseala, mănânc nişte seminţe sărate de floarea-soarelui, în timp ce-o urmăresc cu ochii pe studenta care vorbeşte. Sunt surprinsă de faptul că mi se pare frumoasă în ciuda aerului ei sălbatic. Acest orator de douăzeci de ani ştie să-şi moduleze vocea şi să capteze atenţia publicului. La fiecare cuvânt de-al ei, sunt cuprinsă de-o admiraţie care mă copleşeşte.

— ...Japonia, în plină expansiune militară, nu se va mulţumi să colonizeze Manciuria: următoarea etapă va fi Pekinul, apoi Shanghaiul, apoi Guangdongul. Suveranitatea Chinei e în primejdie! Curând vom fi nişte servitori, nişte sclavi, nişte câini vagabonzi! Conducătorii armatei, guvernele provizorii, autorităţile militare au divizat continentul. Numai patriotismul uneşte forţele şi speranţele. Să ne răsculăm, să-i izgonim pe invadatori, să-i ucidem pe militarii corupţi care se scaldă în sângele poporului. Să le dăm înapoi pământul ţăranilor, să redăm robilor demnitatea. Pe ruinele unui regim pe jumătate

feudal, pe jumătate colonial, să construim o nouă Chină în care va domni democraţia. Fără corupţie, fără sărăcie, fără violenţă. Deviza noastră va fi egalitate, libertate, fraternitate. Fiecare cetăţean va munci după trebuinţele sale. Poporul va fi stăpânul, iar guvernul slujitorul său. Doar atunci vor reveni pacea şi fericirea!

Este aplaudată. După ce îşi salută admiratorii, fata se întoarce spre Min. În privirea ei duritatea cedează locul tandreţei. Min îi răspunde printr-un zâmbet. Mă ridic de pe scaun şi mă alătur lui Jing şi Huong.

Prietena mea îşi exercită farmecele asupra lui Jing. Îi vorbeşte despre familie, despre căsătoria aranjată de părinţi. Îşi priveşte interlocutorul cu o intensitate greu de suportat.

Fascinat, el nu-şi ia ochii de la ea. Chipul lui exprimă, pe rând, curiozitate şi milă. Prezenţa mea îl stinghereşte. Se uită din când în când la mine. Când privirile ni se întâlnesc, lasă ochii în jos, tuşeşte şi îşi reia aerul distant.

Rătăcesc prin grădină fără să-mi pot alunga supărarea care mă apasă. Libelule roşii se aşază pe tulpinile florilor şi apoi îşi reiau zborul în ultimele raze de lumină. Zăresc pe fereastră patul în care stătusem în ajun, acoperit cu aceeaşi cuvertură purpurie brodată cu flori de crizantemă. Vederea ei mă răneşte.

Min îmi face semn. În sfârşit. În faţa colegilor lui, mă tratează ca pe o soră mai mică şi le povesteşte râzând cum mi-a salvat viaţa. Îl las să trăncănească, îi e ruşine cu mine.

Jing începe să împartă plăcintele de aniversare. Când îmi vine rândul, în loc să-mi întindă farfuria, se opreşte şi îmi ia o frunză ce mi se agăţase în păr.

Cineva îl bate pe umăr:

— Prezintă-mi-o pe prietena ta.

O recunosc pe sibila de adineauri.

Fără să aştepte reacţia lui Jing, mi se adresează direct:

— Pe mine mă cheamă Tang, pe tine?

Îmi pune o mulţime de întrebări. Amabilitatea ei mă intimidează. Vrea să ştie totul: unde învăţ, unde stau, câţi fraţi şi surori am. Apoi, fără nici o jenă, îmi spune că îl cunoaşte pe iubitul meu de când s-a născut. Mama ei slujeşte în familia lui Min. Îmi scrie la repezeală adresa ei pe o bucăţică de hârtie şi mă invită să-i fac o vizită.

Pretextez că sunt aşteptată acasă, o las pe Huong în grija lui Jing şi plec de la petrecere. Jing mă ajunge din urmă pe pragul uşii. Cu mâinile pe tocul uşii, îmi barează drumul şi-mi mulţumeşte că am venit:

Îi spun:

— Huong este o fată tare drăguţă. E puţin dezorientată. Sper că o vei ajuta să-şi regăsească drumul.

Faţa lui Jing se înroşeşte dintr-odată. Înţeleg că Huong i-a plăcut. Asta îmi dă o dispoziţie ciudată.

— Întoarce-te la petrecere. Eşti aşteptat.

Scot din buzunar batista cu care se ştersese în ziua când m-a dus acasă cu bicicleta. Am spălat-o şi am brodat numele lui pe ea.

— Uite, un mic cadou.

Jing priveşte batista şi bolboroseşte:

— Sunt foarte fericit că te-am întâlnit. Eşti o fată deosebită şi interesantă. Min nu te merită...

Îl întreb de ce.

El mă fixează, muşcându-şi buza de jos.

Insist. El se supără, bate din picior şi îmi întoarce spatele.

Pe stradă e o căldură umedă. Copacii strălucesc şi verdele se prelinge din vârful frunzelor. Vitrinele prăvăliilor aruncă ici-colo scânteile unui soare obosit. Copii aproape goi aleargă în lungul trotuarelor, fluturând ziare. Ca să-i atragă pe clienţi, ei strigă în cor: „O femeie îşi omoară amantul! Trupul a fost descoperit de un preot budist!”.

Chiar înainte de a ajunge acasă, apare Min şi mă opreşte din drum, apucându-mă de braţ.

— Jing a înnebunit! Ce ţi-a spus adineauri?

— Nimic.

— Ce ţi-a spus despre mine?

— Nimic.

Dar Min nu se calmează. Îmi cercetează atent faţa.

— Te iubeşte. Tocmai mi-a mărturisit-o.

Cuvintele acestea îmi străpung inima.

— Lasă-mă.

— Trebuie să alegi între noi doi.

— Să nu ne dăm în spectacol!

— Nu poţi să mă trădezi. Trupul tău îmi aparţine!

— Sunt liberă. Îmi dau trupul cui vreau, chiar şi diavolului!

— De ce-mi spui asta? De ce mă faci să sufăr? Nu mă iubeşti!

— Lasă-mă. Sora mea mă aşteaptă acasă, o să vorbesc cu tine când te linişteşti. Mâine joc o partidă de go în piaţa din O Mie de Vânturi, vino să mă cauţi la cinci seara.

Nu l-am văzut niciodată pe Min într-o asemenea stare. Tremură din tot trupul.

Plec alergând.

48

După masa de seară, ni se ordonă să dormim îmbrăcaţi şi cu arma la îndemână. La miezul nopţii, suntem treziţi din somn de un ţignal repetat. Alerg afară.

Împărţită în mai multe grupe, trupa noastră năvăleşte în camioane. Ni se aduce la cunoştinţă scopul operaţiunii: să-i arestăm pe teroriştii reuniţi în seara asta în oraş. Se crede că printre ei va fi găsit vestitul colonel Li.

E o atmosferă apăsătoare şi umedă. Sub felinare se zbenguie fluturi de noapte. În cartierul marii burghezii, lămpi cu gaz luminează portalurile impozante. Deodată încep focuri de armă. Teroriştii au mirosit capcana şi încearcă să fugă. Cercetaşii noştri au deschis focul.

O grenadă explodează pe o stradă învecinată. Mirosul prafului de puşcă mă face să tresar. De luni de zile n-am mai participat la o bătălie. Moartea mi-a lipsit.

Încercuim o clădire mare. Ascunşi sub ferestre, rebelii rezistă atacurilor noastre aruncând grenade. În locul unde au căzut proiectilele, copacii ard. Ferestrele cu geamurile sparte sunt negre ca nişte vizuine.

Asalturile date de grupa noastră au permis unuia dintre comandouri să se urce pe acoperiş, unde se află o deschidere. Lupta a fost prea scurtă. De-abia mă

încălzisem, că a trebuit să-mi cobor arma. Teroriştii au lăsat aici cinci cadavre şi opt răniţi. Vestitul colonel rebel a avut inteligenţa să se omoare înainte ca noi să dăm năvală peste ei. Prada e bogată: în pivniţă sunt înghesuite puşti, lăzi cu muniţii, teancuri de bancnote chinezeşti pe care bandiţii n-au avut timp să le schimbe în bani manciurieni. Am intervenit la timp. O nouă răscoală era pe punctul să izbucnească.

Fac socoteala pierderilor noastre: patru soldaţi şi un ofiţer şi-au dat viaţa pentru Împăratul Japoniei. Lângă uşa unei case învecinate se mişcă o siluetă. Un soldat atins de o grenadă se târăşte pe trotuar şi scoate nişte horcăituri interminabile. Alerg spre el şi-i cercetez rănile. Trupul lui nu-i decât un morman de carne tocată amestecată cu fâşii de haine. Din pântecul deschis i se revarsă măruntaiele. Brusc, mi se agaţă de umeri:

— Haide, omoară-mă!

Ştiu bine că e terminat. Ştiu că toţi soldaţii trebuie să treacă prin asta. Dar nu izbutesc să-mi scot pistolul din toc.

— Omoară-mă! Ticălosule, de ce stai pe gânduri?

Îmi lipseşte curajul. Cu mâna pe armă, simt că mă ia ameţeala. Sanitarii vin în fugă şi duc rănitul pe o brancardă în timp ce el continuă să urle:

— Omorâţi-mă! Vă rog! Omorâţi-mă!

Le cazarmă, mă prăbuşesc pe pat fără să mă dezbrac. Mânecile uniformei îmi sunt încă umede de sângele acelui necunoscut care va agoniza zile întregi în spital. Disperarea lui mă bântuie. Nu i-am putut oferi moartea pe care mi-o cerea, am fost laş. Buddha ar fi comis crima de eliberare. Compasiunea le este dată sufletelor puternice.

În urechi îmi răsună cuvintele mamei:

— Între moarte şi laşitate, alege fără să stai pe gânduri moartea.

49

Pe fereastră şi printre copaci, mă uit la lună.

Prin faţa ochilor îmi trece din nou silueta lui Jing. Cu mâinile pe tocul uşii, cu privirea plină de o lumină tulbure, îmi mulţumea că am venit.

Mult timp, băiatul s-a arătat distant şi sălbatic. Niciodată nu i-am spus vreo vorbă bună fără să mă tem de toanele lui. După mărturisirea repetată de Min, nu mă mai tem de privirea lui dispreţuitoare. De-acum înainte el e pentru mine o carte deschisă căreia eu îi voi compune gramatica.

De ce oare Jing a spus că Min nu mă merită? Cum or fi ajuns cei doi să se contreze? Ce l-o fi făcut pe Jing ca dintr-odată să se confeseze? S-or fi certat? S-or fi bătut?

Min spune că vrea să se căsătorească cu mine. Dar mie mi-e teamă ca nu cumva într-o zi să ajungă să semene cu tatăl şi cu cumnatul meu. Pasiunea bărbaţilor se stinge mai repede decât frumuseţea femeilor.

Mi-a cerut să aleg. Cum aş putea să nu-l mai văd pe Jing, care îmi hrăneşte atracţia pentru Min. El m-a făcut femeie. Recunoştinţa, nu gelozia lui, mă face să-i fiu credincioasă. Legătura mea cu Jing e mai subtilă decât elanurile trupului. Abstinenţa este voluptatea sufletului. Ştiu că Jing ne urmăreşte cu atenţie, că trăieşte odată cu mine uluitoarea descoperire a cărnii. Privirea mea îi domoleşte supărarea. Când mă întorc spre el, chipul lui palid îşi recapătă culorile. Jing este copilul meu, fratele meu, cu care orice atingere e interzisă. Această puritate e începutul unei afecţiuni fără reţineri şi fără apărare, pe care i-o refuz lui Min.

Fără Jing, îmbrăţişările mele cu rivalul său ar fi vulgare. Fără Min, Jing nu mai există. În contrast cu uşurătatea iubitului meu, firea lui aspră pare gravă şi misterioasă. Alegându-l pe unul, renunţ la celălalt, şi îi pierd pe amândoi.

Într-o situaţie ca asta, la jocul de go se optează pentru a treia soluţie: se atacă adversarul acolo unde se aşteaptă mai puţin. Mâine, când Min va veni să mă caute în piaţa din O Mie de Vânturi, mă voi preface că nu-l văd.

Când se va încheia partida, voi număra pionii. Îmi voi saluta adversarul şi îl voi urmări cu privirea până când dispare. Mă voi uita fix la tabla de joc, cu un aer extenuat. Voi întreba: „Min, cine e Tang?”.

El va jura că mi-a fost credincios. Mă voi preface că sunt mânioasă. Voi bate din picioare, voi plânge. Am reţinut atât de bine crizele pe care le face Perla Lunii, încât voi şti să-mi joc rolul la perfecţie.

Ca să mă potolească, el mă va duce acasă la Jing. Îi voi primi sărutările, se va lipi de mine. Trupurile noastre goale vor fi înfăşurate în cearşaf ca doi pini legaţi strâns cu viţe de iederă. Patul va fi o litieră care ne va purta spre o altă lume.

Un zgomot asurzitor mă smulge din reveriile mele. Prin fereastră îmi văd părinţii, doar în pijamale, în mijlocul curţii. Bucătăreasa, alarmată, iese din camera ei cu o lumânare în mână.

— Stinge-o! îi porunceşte tata cu voce scăzută.

— Sper că nu-i decât un exerciţiu militar, spune Mama.

Tata oftează.

Din nou, se văd înălţându-se scântei ce seamănă cu petardele care bucuie la Sărbătoarea Primăverii. Oraşul nostru opune acestui vacarm o linişte încăpăţânată, în

care nu se distinge nici un zgomot de paşi, nici un murmur, nici un plânset.

Apoi totul intră din nou pe făgaşul unei nopţi înstelate. Părinţii mei se întorc în camera lor, bucătăreasa închide uşa.

Luna, nemişcată, ne priveşte.

50

Încă din zorii zilei, străbatem neobosiţi cei trei kilometri pe care-i măsoară lungimea cazărmii. Paşii noştri în cadenţă ridică nori de praf, cântecele patriotice răsună între cer şi pământ. Entuziasmul colectiv ne încălzeşte inimile şi ne risipeşte coşmarurile.

În noaptea asta rătăceam printre ruinele de după cutremur. Cerul era negru de fum. Urechile mele, obişnuite cu gemetele, nu mai distingeau vaietele de bâzâitul insectelor. Sfârşit de oboseală, aş fi vrut să mă opresc. Dar sângele mânjise pământul peste tot. Clătinându-mă la fiecare pas, blestemam zeii, urlam înjurături care mi-au răsunat în urechi şi după trezire.

La spălător, camarazii mei îşi petrec ore întregi în faţa oglinzilor ca să-şi radă mustaţa la pătrat. Îmi stropesc capul cu apă rece ca gheaţa şi mă aşez în faţa unei oglinzi. Când îmi văd imaginea, întorc instinctiv privirea.

Oare există, de cealaltă parte, un adevăr de care vrem să fugim?

Ţinându-mi respiraţia, mă privesc în oglindă: am părul ca o perie şi sprâncenele zbârlite. Lipsa de somn mi-a înroşit albul ochilor. Îmi cercetez pieptul gol: după atâta mers pe jos, pielea mi-e roşie şi aburindă; pe gât mi se desenează vine groase; muşchii braţelor ies în evidenţă; pe umărul stâng se întinde o cicatrice, o amintire de la un exerciţiu cu baioneta în timpul căruia am fost rănit. Mi s-au scurs douăzeci şi patru de ani din viaţă. Cine sunt eu? Răspunsul îmi scapă. Dar ştiu, cel puţin, pentru ce trăiesc: carnea mea care s-a copt, mintea mea care s-a îndoit, a iubit, a crezut vor fi o jerbă de focuri de artificii dăruită patriei. Voi exploda în noaptea victoriei.

La ora zece fără un sfert bat la uşa restaurantului Chidori. Patronul îmi trimite deghizarea. Îmbrăcat în mandarin, mă strecor în stradă printr-o ieşire secretă.

Văzut din ricşă, oraşul e în continuare uimitor de calm. Pe trotuare, nonşalanţa chinezilor contrastează cu promptitudinea soldaţilor noştri, care se deplasează în careu. Prăvăliile şi-au deschis porţile, negustorii şi-au instalat tarabele. Neobosiţi, vânzătorii ambulanţi îşi cântă litania. Îl întreb pe bărbatul care trage ricşa dacă împuşcăturile din noaptea trecută l-au trezit din somn. Se preface că nu mă aude.

În piaţa din O Mie de Vânturi, jucătorii, fideli obiceiului lor, şi-au început partidele. Trag cu urechea la discuţiile lor. Nu deschid gura decât ca să comenteze jocul de go.

Chinezoaica apare la marginea pădurii şi aleargă spre masa noastră, ca o pasăre uşoară. Sudoarea îi broboneşte fruntea:

— Scuză-mă, spune ea, aşezându-se.

Desface o legătură din pânză albastră şi îmi întinde vasul de lemn lăcuit în care sunt pionii negri:

— Să începem. E rândul tău.

Nepăsarea pe care o arată oamenii ăştia faţă de incidentul de ieri mă uluieşte.

51

Azi-dimineaţă, când m-am trezit, soarele atinsese deja vârful piersicului. Pe crengi, smocurile de frunze noi seamănă cu nişte flori deschise.

Sunt fericită. Această fericire, în loc să-şi aibă izvorul într-o stare de linişte, se hrăneşte din sentimente contradictorii. Greierii, fini cunoscători ai tainei sufletului meu, ţârâie veseli. Prin draperiile date la o parte, cerul pal pătrunde până la patul meu. Îmi imaginez că oraşul, lăsat pradă luminii, e o femeie goală care aşteaptă îmbrăţişarea amantului.

Mama a plecat la piaţă cu sora mea. Tata s-a întors în bibliotecă, unde duce o luptă înverşunată ca să îmblânzească engleza lui Shakespeare. Casa e liniştită şi răcoroasă. Uşile şi ferestrele sunt deschise şi parfumul frunzelor se confundă cu mirosul de iasomie ce înmiresmează încăperile. În salon, cu un pămătuf de şters praful în mână, Wang Ma, menajera, se agită de colo-colo.

Cu şase luni în urmă, biata de ea şi-a pierdut fiul bolnav de tuberculoză. De-atunci vorbeşte mereu despre amintirile ei şi băiatul mort devine mai viu ca niciodată. Tata o ascultă gândindu-se la cărţile lui şi o linişteşte cu o frază lipsită de sens:

— E nevoie de curaj, fata mea.

Ea le împărtăşeşte mai bine suferinţa sa Mamei şi surorii mele, Perla Lunii. Poveştile ei interminabile le smulg suspine şi uneori chiar lacrimi.

În dimineaţa asta, compasiunea mea s-a transformat în indispoziţie. Purtându-mi fericirea în pântec ca o femeie însărcinată, nu vreau cu nici un preţ să fiu tulburată de gemetele lui Wang Ma. Înainte ca ea să deschidă gura, ies pe uşă spunând:

— Mă duc în piaţa din O Mie de Vânturi. Mă întorc repede.

Necunoscutul mă aşteaptă. Chipul lui, ascuns de ochelari, stă neclintit, ca şi trupul. Stând drept pe taburet, seamănă cu paznicul Infernului din templele vechi.

Ne aşezăm soldaţii la intersecţii. Necunoscutul îşi delimitează zonele pe marginile tablei de joc cu o uluitoare justeţe şi economie. Jocul de go reflectă sufletul omului. Al lui e meticulos şi rece.

Generozitatea mea de a-l fi lăsat să înceapă jocul îl avantajează. Mi-o ia înainte, ocupând toate poziţiile strategice. Faptul că trebuie să mă lupt pentru ele mă întârzie şi mai mult. Îmi asum riscul. Sprijinindu-mă pe baza mea de la nord-est, pornesc să cuceresc centrul.

E cald. Degeaba îmi flutur evantaiul. Stând în faţa mea, adversarul mă impresionează. În plin soare, se lasă bătut de razele fierbinţi fără să arate nici cea mai mică enervare. Cu faţa şiroind de sudoare, cu mâinile pe genunchi, strângându-şi evantaiul închis, stă absolut nemişcat.

Soarele se apropie de zenit. Cer un răgaz ca să-mi iau prânzul şi notez poziţia pionilor pe o foaie de hârtie. Ne înţelegem să ne întâlnim din nou după pauză.

Când chinezoaica pleacă să ia prânzul, aleg un restaurant coreean în care clienţii sunt rari. Comand tăiţei reci. Aşezat într-un colţ ce domină sala goală, cu un ochi la du-te-vino-ul chelnerilor, compun pe o ciornă o scrisoare către mama.

Îi spun de ce am nevoie: săpun, prosoape, ziare, cărţi, prăjituri cu fasole roşie. Anii petrecuţi la şcoala de cădeţi făcuseră din mine un bărbat. Depărtarea de ţară mă preschimbă într-un copil capricios. Pretind cutare sau cutare marcă, specific culoarea şi parfumul obiectului. Refac lista de douăzeci de ori şi furia nostalgiei se calmează în cele din urmă.

Cum le merge florilor din grădină? Cum se descurcă Fratele cel Mic plecat în armată? Vine acasă o dată pe lună? I se pregăteşte o masă bună şi sake cald? Ce face Sora cea Mică în momentul când îi adresez aceste gânduri? Cum e vremea la Tokyo?

Toată lumea ştie că curierii pot fi interceptaţi şi controlaţi. De teamă să nu trădeze vreun secret, militarii noştri le scriu familiilor cuvinte de-o extraordinară platitudine. Li se răspunde la fel. Oare, după moarte, faptul că nu ne plângem şi nu ne arătăm neliniştea ne va crea o imagine de eroi?

Întorc pe toate feţele fiecare frază venită din Japonia, în timp ce familia mea îmi interpretează rândurile în felul

ei. Temându-se să nu-mi slăbească voinţa, Mama nu mi-a scris niciodată că îmi simţea lipsa. Ca să n-o fac să plângă, nu i-am spus niciodată cât sufeream din pricină că eram departe de ţară.

Între ea şi mine este admis doar vocabularul morţii.

Mama îmi scrie: „Mori fără ezitare pentru gloria Împăratului, asta e calea destinului tău”.

Eu îi răspund: „Cât de bucuros sunt că pot să mă sacrific pentru ţara mea dragă”.

Nu-i voi spune că voi muri şi pentru gloria ei. Ea nu va mărturisi niciodată că moartea mea o va distruge.

Îmi închei scrisoarea astfel: „După Confucius, «un bărbat de omenie nu va consimţi niciodată să-şi cruţe viaţa cu preţul acestei omenii». Această virtute a devenit cheia existenţei mele. Roagă-te, venerabilă Mamă, te implor, să ating cât mai curând acest ideal”.

53

Acasă, masa se serveşte în sala mare, unde s-au tras storurile ca să se păstreze răcoarea dimineţii. Sora mea, la întoarcerea de la piaţă, ne pune la curent cu zvonurile adunate din oraş.

Ne spune că, noaptea trecută, armata japoneză i-a arestat pe membrii Uniunii Rezistenţei, care pregăteau în

secret o răscoală. Împuşcăturile auzite nu proveneau de la un exerciţiu militar, ci de la un adevărat măcel.

O ascult fără să fiu prea atentă. Partidele de go mă cufundă într-o beţie care mă rupe de lumea exterioară. Întunericul din salon îmi aminteşte de dormitorul din casa lui Jing, sumbru ca un mormânt imperial: mobilele date cu lac negru emană un parfum greu, crăpăturile de pe pereţi desenează fresce misterioase. Patul, acoperit cu mătase stacojie brodată cu fir de aur, e un foc veşnic.

— O răscoală, spune sora mea. Vă daţi seama! Ce prostie!

Apoi continuă:

— Ştiţi unde au fost arestaţi răzvrătiţii? Ţineţi-vă bine: fiul primarului îi aduna într-una din casele sale. Nu vă mai uitaţi la mine ca şi cum aş fabula. Se pare că, în pivniţă, s-au găsit puşti şi lăzi cu muniţii. Ce? Bineînţeles că l-au arestat.

Puiul pe care îl mănânc nu mai are nici un gust. Ca să-l pot da pe gât, îmi umplu gura cu orez, pe care nu izbutesc să-l înghit.

— Azi-dimineaţă, în zori, se amestecă în discuţie bucătăreasa ocupată cu servitul ceaiului, japonezii l-au arestat pe doctorul Li. Face parte din complot.

Măsurându-şi vorbele, Tata spune:

— L-am cunoscut bine pe primar. Taţii noştri au slujit împreună la curtea împărătesei văduve. În tinereţe ne vedeam adeseori. Voia să-şi facă studiile în Anglia, dar familia lui s-a opus. A rămas cu un veşnic regret. Alaltăieri a venit să mă salute la sfârşitul conferinţei. La cei cincizeci şi cinci de ani ai săi, seamănă cu tatăl lui şi nu-i lipsesc decât pălăria cu pene de păun, colierele din coral şi tunica de brocart ca să fie leit el. Strângându-mi mâna, mi-a spus că fratele lui mai mare, un consilier apropiat al Împăratului Manciuriei, îi obţinuse un post la curtea din Capitala cea Nouă. De acum încolo s-a terminat cu cariera sa. Sunt neliniştit pentru viaţa şi viitorul familiei lui.

— Cum poate să-ţi fie milă de individul ăsta, îi răspunde Mama. Ne detestă. Când era consilierul primarului, a uneltit împotriva ta ca să ţi se reducă orele de predare. Îl bănuiesc chiar şi că a vrut să-ţi interzică traducerile. N-am uitat nimic. Nu-mi pasă deloc de necazurile lui.

Nu ştiam că părinţii mei îl cunoşteau pe tatăl lui Jing. Cuvintele lor mă dureau. Aşezaţi în jurul mesei, în întuneric, comentau evenimentul ca şi cum ar fi fost vorba de arestarea unei bande de răufăcători.

Sora mea exclamă brusc:

— De ce te uiţi aşa la mine?

— Mă doare burta.

— Arăţi rău. Du-te şi te culcă, îmi ordonă mama. Ţi se va aduce nişte ceai în cameră.

Întinsă pe pat, îmi acopăr pântecul cu mâinile îngheţate.

Unde o fi Jing? Oare Min e cu el? Îmi trec prin faţa ochilor fiecare crăpătură, fiecare mobilă, fiecare bibelou din casa lor. Le văd uzate, liniştite, fără cea mai mică urmă de revoltă. Totuşi prietenii mei m-au înşelat. Când mă îmbrăţişa şi mă ducea în camera de dormit, Min păşea pe taina ascunsă în pivniţă. Când vorbea cu mine în grădină şi îl spiona cu gelozie pe Min, Jing era legat de prietenul lui prin ceva mai puternic decât iubirea. De ce mi-au ascuns adevărul? Le-aş fi împărtăşit patriotismul, aş fi mers la închisoare, aş fi murit alături de ei. De ce m-au ademenit pentru ca apoi, imediat, să mă excludă?

Sora mea îmi aduce o ceaşcă de ceai. Mă întorc cu faţa la perete şi mă prefac că dorm.

Revăd prima noastră întâlnire. În piaţă, cei din rezistenţă asaltaseră primăria. Împinsă de mulţime, am căzut. Un băiat cu pielea mată mi-a întins mâna. Avea faţa frumoasă şi pătrată a aristocraţiei manciuriene. Apoi a apărut Jing, rece şi distant. Cei doi organizatori ai revoltei intraseră în viaţa mea.

Mă întorc. După câteva înghiţituri de ceai, îmi recapăt calmul. Când Min îmi vorbea despre revoluţie, credeam că visează. Când îmi spunea că viaţa îi era plină de primejdii, luam în râs gustul lui pentru aventură.

Îmi aduc aminte de Tang, studenta invitată la aniversarea lui Jing. Abia acum înţeleg sensul cuvintelor sale: fiică de sclavă, ea şi-a găsit în idealul comunist puterea şi încrederea. Invazia japoneză a distrus ierarhiile noastre imuabile. Tang i-a împărtăşit lui Min, tânăr proprietar de pământuri, visul de-a construi o societate nouă, în care toţi oamenii să fie egali. Ea l-a făcut să ia arma în mână şi să intre în Uniunea Rezistenţei. Şi Min l-a adus cu el pe Jing. Toţi trei vor fi împuşcaţi!

Mă strecor afară din casă. Bărbatul ce trage ricşa trece prin faţa casei lui Jing. Strada e barată de santinele.

Ajunsă în piaţa din O Mie de Vânturi, aşez pionii în poziţia însemnată pe hârtie înainte de plecare. Privind îndelung tabla de joc şi numărând intersecţiile, mă cufund în abisul matematicilor.

După masa de prânz, chinezoaica e palidă la faţă. Trăsăturile îi sunt schimbate. Când ia un pion, mâna îi tremură.

Tăcută, îmi interzice s-o consolez. Mă prefac indiferent ca să n-o supăr. Femeile au oroare de milă.

În câteva ore, adolescenta a îmbătrânit cu câţiva ani. Pometii îi sunt accentuaţi de umbra care-i scobeşte obrajii. Faţa ei pare mai lungă, bărbia – mai colţuroasă.

Între două clipiri, surprind privirea înfiorătoare a unei copile rănite în orgoliu. Oare s-a supărat pe fratele ei? Sau s-a certat cu vreo prietenă? O să-i treacă supărarea. N-am de ce să mă neliniştesc. Dispoziţia fetelor tinere se schimbă repede. Îşi va regăsi surâsul.

În timpul şedinţei de dinainte, mi s-a părut că e o jucătoare rapidă şi spontană. Acum se gândeşte ore întregi.

Cu ochii plecaţi, cu buzele strânse, cu gura înăsprită, ar putea servi drept model pentru o mască de fantomă din Teatrul Nō.

Cu coatele pe marginea tablei de joc, cu capul sprijinit în căuşul palmelor, pare sfârşită de oboseală. Mă întreb dacă se gândeşte cu adevărat la joc. Pionul îţi trădează starea de spirit. Cu o intersecţie în plus spre est, mişcarea ei ar fi fost mai bună.

Pionul meu negru îi împiedică mutarea. Arătându-mă combativ, sper să-i ascut vigilenţa. Fata ridică în sfârşit capul. Am crezut că plânge, dar ea îmi zâmbea.

— Bine jucat! Ne vedem mâine după-amiază.

Aş fi vrut să continui partida. Dar, din principiu, îmi interzic să discut cu o femeie.

Fata îşi notează noile poziţii pe hârtia ei. În Japonia, la competiţii, la fiecare întrerupere a jocului, arbitrul consemnează poziţia pieselor pe o hârtie pe care o pune într-un seif.

— O vrei? mă întreabă ea.

— Nu, păstreaz-o, te rog.

Fata se uită lung la mine şi îşi aşază pionii.

55

La capătul străzii, silueta lui Min se profilează pe cer. Apropiindu-se de răscrucea, unde îl aştept de ore întregi, studentul, de pe bicicleta lui, mă salută făcându-mi un semn cu capul. Îl sorb din ochi. Chipul îi e neted şi fără cea mai mică urmă de suferinţă. Sudoarea îi străluceşte pe frunte. Înainte de-a se îndepărta, îmi zâmbeşte.

Trebuie să-l găsesc pe Jing! Trec de cordonul de soldaţi japonezi şi pătrund în curtea casei lui. Zidurile sunt prăbuşite, casa e ciuruită de gloanţe. În grădină,

doar daliile purpurii îşi ţin capetele ridicate. Jing, întins pe un şezlong, se joacă cu pasărea lui.

— Am crezut că eşti la închisoare.

El ridică îndată capul. În ochi i se citeşte ură şi dorinţă.

— Închisoarea mea eşti tu.

Mă trezesc.

Încă din zorii zilei, răscrucea de la templu e invadată de negustori, de oameni ieşiţi la plimbare, de călugări taoişti. Mă postez în faţa unei tejghele şi mă forţez să mănânc o supă de ravioli. Prin aburul ce se ridică din oala cu supă clocotită, pândesc venirea lui Min.

Trecătorii se plimbă, bărbaţii care trag ricşele se spetesc muncind. Unde se duc? Oare au vreun fiu sau vreun frate prizonier la japonezi? Invidiez detaşamentul de călugări taoişti, ignoranţa copiilor din braţele mamei lor, sărăcia tihnită a cerşetorilor. Când se iveşte la orizont o bicicletă, mă ridic în picioare neliniştită. Pentru prima oară înţeleg expresia „a privi în zare până îţi ies ochii din cap”.

Curând soarele va termina de străbătut trei sferturi din bolta cerească. Mă strecor sub o salcie. Câţiva soldaţi japonezi traversează răscrucea, cu steagul agăţat de vârful baionetei. Sub căşti desluşesc chipuri tinere şi crude. Mici de statură, cu ochii ca nişte fante, cu nasul

parcă turtit pe mustaţă, încarnează această rasă insulară care, potrivit legendei, descinde din a noastră. Mă dezgustă.

La ora unsprezece mă hotărăsc să mă duc la şcoală. Huong îmi spune că profesorul de literatură mi-a observat absenţa şi şi-a notat numele meu.

— De ce-ai întârziat? mă întreabă ea.

O informez despre cele întâmplate.

Ea cade pe gânduri:

— Ar trebui să dispari pentru un timp. Te vedeai des cu Min şi Jing. Japonezii ar putea să se intereseze de tine.

Mă face să râd:

— Dacă vin să mă caute, mă duc cu ei bucuroasă. Unde-aş putea să mă ascund? Dacă fug, părinţii mei vor fi băgaţi la închisoare în locul meu. Să mă aresteze dacă au chef!

Huong mă roagă să nu fac prostii.

— Nu voi face nimic, sunt atât de rezonabilă, atât de laşă! Nu mă voi duce niciodată să incendiez cazarma japoneză ca să-mi salvez prietenii. Ei sunt adevăraţi eroi. Ştiu să tragă cu pistolul, să arunce o grenadă, să facă să explodeze dinamita. Ştiu să-şi rişte viaţa pentru o mare cauză. Eu n-am pus niciodată mâna pe-o armă. Nu ştiu cât de grea e, nu ştiu cum funcţionează. N-am fost în

stare să recunosc un om din Rezistenţă. Sunt o fată oarecare.

56

Căpitanul Nakamura vede spioni pretutindeni, chiar şi în sânul armatei noastre. Îndoindu-se de fidelitatea traducătorilor noştri chinezi, mă roagă să asist la interogatoriul noilor prizonieri.

Închisoarea se află în mijlocul cazărmii, într-o curte ascunsă sub nişte platani înalţi. De îndată ce trec pragul, sunt asaltat de o duhoare care seamănă cu cea a unui câmp de bătălie a doua zi după luptă.

Locotenentul Oka, pe care căpitanul Nakamura mi l-a prezentat cu ocazia unei cine în oraş, mă primeşte cu braţele deschise. Poartă o uniformă făcută la comandă, are o mustaţă impecabilă, e foarte atent la felul cum arată.

Mă conduce într-o a doua curte: aici văd un chinez atârnat de picioare de o ramură de copac. Trupul lui gol e plin de dungi negre. Când ne apropiem, de pe el îşi ia zborul un nor de muşte, lăsând să i se vadă carnea, care seamănă cu un pământ arat.

— După ce l-am biciuit, l-am ars cu fierul roşu, comentează locotenentul.

Înăuntrul clădirii, duhoarea de cadavru în descompunere devine şi mai puternică. Locotenentul Oka rămâne impasibil şi eu mă străduiesc să-l imit. Îmi propune să-mi facă turul închisorii. Pe un lung coridor lugubru, cu dezinvoltura unui medic mândru de spitalul său model, îmi arată celulele. Desluşesc printre gratii grămezi de trupuri mutilate. Locotenentul îmi explică pe îndelete că primele măsuri pe care le-a luat la sosirea lui aici au fost să micşoreze înălţimea la care se afla plafonul, pentru a-i împiedica pe criminali să stea drepţi, iar apoi să le reducă raţia de hrană.

Mirosul de excremente amestecat cu cel de sânge mă sufocă. Simţind că mi se face rău, călăuza mea îşi ia un ton de funcţionar conştiincios:

— Îmi pare rău, domnule locotenent, dar pe porcii ăştia, când sunt loviţi cu bâta, îi apucă pântecaria.

La vederea acestor bărbaţi care agonizează, mi se face pielea ca de găină. Dar expresia senină şi atentă a locotenentului mă obligă să-mi ascund dezgustul. Trebuie să-i respect munca. Temându-mă că îşi va bate joc de slăbiciunea mea, îmi stăpânesc senzaţia de greaţă şi îi aduc câteva elogii. Mulţumit, zâmbeşte timid.

Camerele de tortură se află la capătul coridorului. Locotenentul a vrut să fie aşezate aici, pentru ca strigătele celor torturaţi să răsune în toată închisoarea.

Dornic să-mi arate cât e de priceput, îi ordonă ajutorului său să continue un interogatoriu.

Urletul unei femei mă umple dintr-odată de groază.

— Comunistei ăsteia i s-a pus sare pe răni, îmi explică locotenentul.

Apoi adaugă:

— Pe când îmi făceam eu ucenicia, instructorul ne spunea adeseori: femeile rezistă mai bine la tortură decât bărbaţii. Asta e teribil de încăpăţânată.

Deschide o uşă. În mijlocul camerei, într-un vas de bronz, arde un foc în care sunt înroşite nişte vătraie. Căldura e insuportabilă. Doi torţionari cu braţe păroase toarnă o găleată cu apă peste o femeie goală, care zace pe jos. Interpretul chinez se apleacă asupra ei:

— Vorbeşte! îi strigă el. Dacă vorbeşti, armata imperială îţi cruţă viaţa.

Printre gemete, mi se pare că desluşesc:

— Voi, japonezii, sunteţi nişte câini şi nişte diavoli.

— Ce spune? întreabă locotenentul Oka.

— Îi insultă pe domnii din armata imperială.

— Spune-i că toţi camarazii ei au mărturisit. Numai ea nu vrea să colaboreze. La ce bun să ne mai reziste?

Ea se chirceşte, aplecându-se în faţă. Văd cum îi freamătă spinarea însângerată, îndărătul căreia are mâinile legate.

Locotenentul o loveşte cu piciorul. Răsturnându-se pe o parte, femeia dă la iveală un chip învineţit şi umflat.

El îi striveşte capul sub cizmă şi zâmbeşte:

— Spune-i că, dacă nu vorbeşte, îi bag vătraiu' ăsta în cur.

Interpretul se grăbeşte să-i dea ascultare. Dintr-odată nu se mai aude nici un geamăt. Toţi privesc ţintă trupul inert. Locotenentul îi face semn interpretului, care ia un stilou şi o foaie de hârtie. Brusc, ca o furie ţâşnind din infern, femeia se ridică şi începe să urle:

— Omoară-mă! Omoară-mă! Sunteţi cu toţii blestemaţi...

Locotenentul înţelege fără să mai aştepte ca interpretul să-i traducă. Le face din privire semn celor doi torţionari, care se aruncă asupra ei şi o ţin de umeri. Locotenentul apucă vătraiul înroşit în foc.

Un fum puturos se ridică, odată cu strigătul femeii torturate! Eu întorc privirea. Locotenentul pune vătraiul la loc şi mă fixează cu un zâmbet enigmatic:

— Pauză. O luăm de la capăt mai târziu.

Vizităm alte camere şi el îmi descrie cârligele, bicele, bâtele, acele, uleiul încins, apa piperată, cu minuţiozitatea unui om de ştiinţă pasionat. Apoi îmi propune să bem un bol cu sake în biroul lui.

— Nu beau niciodată în timpul zilei, scuzaţi-mă.

Râde în hohote:

— Fiecare închisoare e un regat autonom. Noi avem aici propria noastră lege. Sake-ul pune în mişcare creierul. Fără el, imaginaţia noastră se sleieşte şi obosim repede.

Îmi iau rămas-bun, pretextând o întâlnire urgentă. În prag, mă întreabă:

— Vă veţi întoarce curând, nu-i aşa?

Schiţez o încuviinţare vagă din cap.

În camera mea, scriu un raport către căpitanul Nakamura, în care îi aduc elogii locotenentului Oka: „E un bărbat conştiincios şi devotat Împăratului. Trebuie lăsat să acţioneze în deplină libertate şi în perfectă colaborare cu asistenţii săi. Cineva venit din afară ar tulbura precizia muncii lui şi ar stingheri desfăşurarea interogatoriilor. Pe mine, domnule căpitan, vă rog să nu mă mai trimiteţi acolo. Această vizită m-a convins şi mai mult că nu trebuie niciodată să cazi viu în mâinile inamicului”.

După trei zile, un soldat îmi transmite un mesaj din partea locotenentului Oka. Vrea să stăm de vorbă despre ceva. Mă duc la el pe dată. În ciuda căldurii, ofiţerul poartă peste cămaşă o tunică nouă şi e încălţat cu o pereche de cizme care strălucesc în soare.

Mă întâmpină cu un zâmbet pe buze:

— Am o veste bună pentru dumneavoastră. Bărbatul pe care l-aţi văzut spânzurat de picioare în curte a vorbit. La ultima noastră razie, am capturat un băiat de cincisprezece ani. Interogatoriul lui va avea loc în noaptea asta. Vreţi să asistaţi?

Cuvântul „interogatoriu” îmi face greaţă. Îl complimentez pentru competenţa interpretului chinez şi îi explic că prezenţa mea ar fi inutilă.

Imperturbabil, insistă, privindu-mă drept în ochi:

— Chiar nu vreţi să veniţi? Ce păcat! Băiatul e foarte frumuşel şi am ales deja câţiva bărbaţi robuşti care să-l facă să vorbească toată noaptea. Va fi superb.

La umbră sunt treizeci şi cinci de grade, însă cuvintele locotenentului îmi dau fiori. Îi răspund mormăind că nu mă interesează genul ăsta de spectacol.

Se miră:

— Am crezut că vă plac astfel de lucruri.

— Domnule locotenent, aveţi o misiune grea şi importantă în slujba expansiunii Japoniei şi a gloriei Împăratului. Nu vreau să vă distrag de la ea. Îngăduiţi-mi să refuz amabila dumneavoastră propunere.

Pe chipul interlocutorului meu se citeşte o mare dezamăgire. Mă priveşte trist. Locotenentul Oka s-a bărbierit cu atâta grijă, încât mica mustaţă de deasupra

buzei de sus pare că i se desprinde de piele, gata să-şi ia zborul.

— Întoarceţi-vă la munca dumneavoastră, domnule locotenent, îi spun bătându-l uşor pe umăr. Gloria Imperiului depinde de ea.

57

L-am aşteptat pe Min la răscruce o săptămână întreagă.

În fiecare după-amiază, plimbându-mă în sus şi-n jos pe bulevardul academiilor, ce trece prin faţa porţilor universităţii, speram zadarnic să văd un chip cunoscut.

Găsesc adresa lăsată de Tang. În faţa unei case dărăpănate din cartierul muncitoresc, nişte copii aleargă ţipând. O bătrână îşi scutură obosită cearşafurile.

Apare o vecină.

— Trebuie să-i restitui o carte lui Tang.

— A fost arestată.

În oraşul meu bântuie teroarea. Japonezii par hotărâţi să-i închidă pe toţi cei care sunt împotriva dominaţiei lor. Mă mir că sunt încă liberă. Noaptea pândesc mersul în cadenţă al soldaţilor, lătratul câinilor, zgomotul înăbuşit al unei lovituri de pumn în poarta noastră. Tăcerea e mai înspăimântătoare decât vacarmul. Mă uit la plafon, la măsuţa de toaletă cu oglinda ei încadrată cu mătase

albastră, la masa de scris pe care, în întuneric, se desluşeşte un buchet de trandafiri. Toate aceste lucruri vor fi poate distruse, sparte, arse. Casa noastră, ca şi cea a lui Jing, nu va mai fi decât un schelet calcinat.

Îl revăd pe Min în stradă. După ce alergase, cu părul în dezordine, nu ştia că-l aşteaptă închisoarea. Îmi spunea: „Jing e îndrăgostit de tine. Mi-a mărturisit... Trebuie să alegi între noi doi”. Eram enervată. Acest ordin îmi rănea orgoliul. „Să nu ne dăm în spectacol”, iată care mi-a fost răspunsul, şi acestea au fost ultimele cuvinte pe care i le-am adresat.

Jing îmi lipseşte la fel de mult ca şi Min. Acum, firea lui răutăcioasă, ţinuta lui rigidă îmi plac foarte mult. Cum să-i salvez? Cum să contactez Rezistenţa? Cum să-i vizitez în închisoare? Din nefericire pentru ei, s-au născut bogaţi. Cred că între dormitorul lor şi închisoarea umedă e o diferenţă de nesuportat. Se vor îmbolnăvi cu siguranţă. Se pare că, dacă dai bani, îi poţi îmblânzi pe temniceri. Le voi da tot ce am.

În stradă se aud focuri de armă. Un câine urlă. Apoi oraşul se cufundă din nou în tăcere, ca o piatră aruncată într-o fântână fără fund.

Mi-e şi cald, mi-e şi frig. Mi-e frică. Dar ura îmi dă puteri. Deschid sertarul comodei. Dintr-o trusă de lucru de mână, unul dintre cadourile pe care le-am primit când

am împlinit şaisprezece ani, scot o foarfecă cu mâner de aur şi foarte ascuţită la capăt.

Această armă preţioasă, lipită de faţa mea, e mai rece ca un ţurţure de gheaţă.

Aştept.

58

În uniformă sau în haine civile, sunt ca doi bărbaţi diferiţi. Primul domină oraşul cu orgoliul învingătorului, cel de-al doilea se lasă învins de frumuseţea lui.

Eu sunt chinezul. Observ cu uimire cum capăt accent chinezesc, cum îmi modific ţinuta, cum îmi inventez o imagine. Deghizându-mă, îmi pierd reperele şi mă distanţez de mine însumi. Aproape că am devenit un om liber, care nu ştie ce-i angajamentul militar.

Când eram un băieţaş, aveam adeseori acelaşi vis: îmbrăcat în haine negre de ninja, umblam pe acoperişurile unui oraş adormit. Noaptea se întindea la picioarele mele şi lumini scânteiau, ici-colo, precum felinarele corăbiilor pe un ocean întunecat. Acest oraş nu era Tokyo. Îmi era străin şi spaima mă incita. Pe o stradă îngustă şi pustie, lampioanele agăţate sub streşini îşi legănau lumina ameninţătoare. Înaintam fără zgomot, călcând pe ţigle, până la marginea acoperişului. Dintr-odată mă aruncam în gol.

Mi-e ciudă pe căpitanul Nakamura, care mă obligă să joc un rol ingrat. Nu am nici flerul, nici cinismul, nici paranoia unui spion şi îmi lipseşte privirea profesionistă capabilă să desluşească o pată neagră pe o hârtie închisă la culoare. În schimb, mă simt spionat la rândul meu. În ciuda căldurii din iunie, port o tunică groasă de in, care îmi îngăduie să ascund un pistol în centură. Aşezat în faţa tablei de joc, îmi pun palmele pe genunchi şi cotul meu drept ascunde arma ce se întrezăreşte prin cutele tunicii.

Când ridic mâna dreaptă ca să mut un pion, ating uşor oţelul. Arma e forţa şi totodată slăbiciunea mea. Dacă tot ce mă înconjoară e expus rafalelor pe care le-aş putea trage, pot la rândul meu să mor de un glonţ tras din spate de un membru al Rezistenţei chineze.

În Japonia am învăţat să respect regulile stricte ale jocului go. Acolo am jucat în tăcere, în mijlocul naturii blânde. Trupul fiindu-mi destins, inspiraţia difuzându-şi energia în pântece, respiraţia călăuzindu-mi gândirea, simţeam cum sufletul meu ajunge timid la dualitatea universală.

Astăzi, partida pe care am început-o e lipsită de spiritualitate. Vara manciuriană e tot atât de aspră ca şi iarna manciuriană. Cel care îi ignoră arsura şi strălucirea orbitoare nu înţelege puterea acestui pământ negru.

După un antrenament nemilos, care usucă şi frânge trupul, o şedinţă de go cu chinezoaica e o evadare spre ţinutul demonilor. Căldura de iunie îmi pătrunde în vinele destinse şi îmi ascute simţurile. Un nimic îmi stârneşte erecţie: braţul ei gol, poalele boţite ale rochiei, unduirea feselor sub mătase, zborul unei muşte.

E un adevărat supliciu să rămân demn în faţa adversarei mele. De o săptămână, chipul ei ars de soare e ca un sâmbure de strugure. Poartă veşminte fără mâneci. Aceste rochii manciuriene pe corp fac femeile să pară mai tulburătoare decât dacă ar fi goale. Deasupra tablei de joc, capetele noastre aproape se ating. Luptând împotriva impulsurilor mele cu ajutorul unei voinţe călite în mulţi ani de disciplină militară, mă crucific jucând.

Faptul că am fost trimis în China mi-a permis să înţeleg măreţia şi mizeria soldatului. Călăuzit de ordine, se deplasează ignorând direcţia şi sensul în care merge. E un pion printre ceilalţi. Trăieşte şi moare, anonim, pentru victoria întregului. Jocul de go mă transformă într-un stat-major care îşi manipulează oamenii cu sânge-rece. Pionii înaintează.

Mulţi sunt condamnaţi să piară încercuiţi, în slujba unei strategii.

Moartea lor se confundă cu cea a camarazilor mei.

59

Huong îşi dă toată silinţa să capete veşti, care sunt din zi în zi tot mai triste. Când îmi spune că tatăl lui Jing le-a cerut autorităţilor japoneze pedeapsa capitală pentru fiul său ca să dea un exemplu public, o urăsc.

Indiferenţa părinţilor mei mă umple de deznădejde. Perla Lunii crede că sunt îndrăgostită şi încearcă să mă tragă de limbă.

Mă întreabă cu o voce dulceagă:

— Surioară, ai vreo supărare?

— Nu, Perla Lunii. Sunt bolnavă din cauza căldurii.

Văicărelile monotone ale slujnicei Wang Ma mă enervează şi în cele din urmă izbucnesc în râs. Părinţii mei se uită unul la celălalt. Purtarea asta scandaloasă depăşeşte înţelegerea lor şi nu ştiu cum să mă certe. Wang Ma fuge plângând în hohote. Mama mă pălmuieşte. E prima oară când mă bate. Obrazul îmi arde, capul îmi vuieşte. Mama îşi duce mâna în faţa ochilor, o priveşte lung, tremurând, şi se închide în camera ei. Tata bate cu piciorul în podea şi dispare la rândul lui.

În piaţa din O Mie de Vânturi, mă destind în faţa unui necunoscut. E punctual şi nu se plânge niciodată când întârzii. Vorbeşte puţin. Chipul îi rămâne impasibil.

Rezistă în faţa soarelui, a vântului, a provocărilor mele. Această forţă lăuntrică îl cruţă cu siguranţă de multe necazuri pământeşti.

Sunt aici ca să uit de mine. Aici nimeni nu vorbeşte de arestări sau de Ocupaţia japoneză. Veştile din lumea exterioară nu ne ating. Doar durerea izbuteşte să mă mai surprindă. O pasăre, un fluture, un trecător, un simplu gest, totul mă duce cu gândul la Min şi la Jing. Mă ridic şi dau ocol pieţei.

Jucătorii, risipiţi pe sub copaci, sunt ca nişte statui de pământ ars, aruncate parcă aici la întâmplare de Eternitate. Mă cuprinde o imensă descurajare. Picioarele îmi tremură, capul mi se învârte. O perdea cenuşie coboară din cer.

Întrerup partida.

Adversarul meu înalţă capul şi mă cercetează dindărătul ochelarilor. Nu spune nimic, nu se supără. Joacă fără să pună întrebări. Când plec, mă urmăreşte cu privirea până când nu mă mai vede. Nefericirea mea pare să dobândească o măreţie poetică. Mă transform în tragediană, având drept unic spectator un necunoscut.

Piaţa din O Mie de Vânturi m-a impregnat de mirosurile ei şi cunosc acum fiecare copac de aici, fiecare tablă de joc, fiecare dâră de lumină.

Bătrânii, amatori înverşunaţi de go, îşi petrec aici întreaga zi. Cu evantaiul într-o mână, cu ceainicul în cealaltă, cu colivia cu păsări atârnată de o creangă, sosesc în zorii zilei şi pleacă pe la mijlocul după-amiezii. Când cele două vase cu pioni sunt descoperite înseamnă că aşteaptă pe cineva, când sunt acoperite înseamnă că sunt liberi şi caută un adversar.

Mă temeam că în timp vor distinge un fals chinez de unul adevărat. Dar neliniştea mea era fără temei. Aici cuvântul îşi pierde prestigiul şi cedează întreaga autoritate zgomotului făcut de pioni pe tabla de joc.

Mi s-a inventat chiar o falsă identitate. Ea nu mi-a servit niciodată. Jucătoarea nu mă întreabă nici măcar cum mă cheamă, numele fiind un detaliu fără importanţă într-o partidă de go.

Socotind, fără îndoială, că peştele a muşcat din momeală, nu mai încearcă să mă farmece. Zâmbetele, cuvintele de duh, le păstrează acum pentru următorul jucător pe care îl va atrage în mreje.

Din cine ştie ce motiv, e supărată pe mine.

Mi-a răspuns la salut printr-o scurtă mişcare din cap şi nu iese din muţenia ei decât la sfârşitul şedinţei, când fixăm următoarea întâlnire.

În primele zile am asemănat-o cu Lumina. Astăzi nu mai seamănă deloc cu acea gheişă, femeie sofisticată şi rafinată. Gesturile îi sunt obosite, părul neglijent împletit, vârfurile unghiilor tivite cu o dungă de murdărie. Lipsa ei de cochetărie arată că mă dispreţuieşte profund. I-au ieşit coşuri pe frunte şi chipul ei nu mai are graţia care m-a sedus la început. Frumoasa scânteiere albăstrie a ochilor a pălit şi privirea îi e acum stinsă. Buzele i se cojesc, obrajii supţi îi dau o înfăţişare marţială. Chinezoaica se preschimbă în chinez!

Decepţionat, mă răzbun învingând-o în primul conflict direct. Încercuiţi în partea de sud a tablei de joc, pionii albi nu mai au scăpare.

Indiferentă faţă de această pierdere, strânge pionii şi se grăbeşte să plece.

61

Sora mea îmi şopteşte:

— Cred că sunt însărcinată.

După cină, mă urmează în cameră şi mă simt obligată s-o felicit. O întreb când s-a dus să-l vadă pe medicul familiei.

Ezită o clipă şi îmi spune roşind:

— Nu m-am dus încă la doctor. Mi-e frică...

— Atunci de unde ştii?

— Mi-a întârziat ciclul cu zece zile.

Inima îmi bate mai-mai să-mi sară din piept. Şi mie mi-a întârziat ciclul cu zece zile.

— Eşti sigură?

Perla Lunii mă apucă de mâini.

— Ciclul îmi vine întotdeauna la aceeaşi dată. Acum chiar am rămas însărcinată! Seara, când mă culc, am ameţeli. Dimineaţa mi-e greaţă. Mi-e poftă de legume marinate în oţet. Se spune că femeile care tânjesc după ceva acru au băieţi. Crezi că voi avea un băiat?

Indiferentă la bucuria surorii mele, o sfătuiesc să consulte un medic.

— Mi-e frică. Gândul că mi-ar putea spune că nu sunt însărcinată mă înspăimântă. N-am spus încă vestea asta nimănui. E un secret pe care nu-l ştii decât tu. Oh, dragă soră, în dimineaţa asta m-am împăcat cu fericirea! Acoperindu-mi pântecul cu mâinile, simţeam copilul care se hrănea din carnea mea. Avându-l, voi şti să înfrunt infidelitatea, gândul că aş putea fi părăsită, minciuna. Avându-l, încep o nouă existenţă!

Exuberanţa surorii mele îmi îngheaţă sângele în vine. Ea îşi doreşte cu ardoare un copil, dar pentru mine să

rămân însărcinată ar însemna să-mi semnez condamnarea la moarte.

După plecarea surorii mele, mă aşez la masa mea de scris. Cu o pensulă, trasez linii negre pe hârtia de orez, numărând şi iar numărând zilele până la ciclu. Trebuia să-mi vină exact acum nouă zile.

Mă trântesc pe pat. Capul îmi vuieşte. Nu ştiu cât timp a durat această stare de ameţeală. Când îmi vin în fire, aud orologiul sunând miezul nopţii. Mă dezbrac şi mă culc.

E întuneric şi nu pot să dorm. Cât e de ciudat să ştii că o viaţă se naşte din altă viaţă, că trupul tău va rodi!

Va moşteni ochii oblici ai lui Min. Dacă va fi băiat, va fi seducător, vesel ca şi el, savant şi grav ca tatăl meu. Dacă va fi fată, va avea buzele mele roşii şi pielea mea mătăsoasă. De la sora mea va lua exigenţa şi gelozia, iar de la mama mea – aerul maiestuos. Mândru şi tot plin de amărăciune, Jing va plimba copilul. În piaţa din O Mie de Vânturi, va juca go şi va şti într-o bună zi să mă învingă.

Pe când mâinile mele mângâie pântecul, revin la realitate.

Min e luat prizonier de japonezi şi nu se ştie când va fi eliberat. Nu-i cunosc familia. Dacă mă duc la ai lui, mă vor izgoni. La colegiu mi se va afişa numele şi voi fi proscrisă pentru că am stricat reputaţia şcolii. Scandalul

va fi cunoscut de tot oraşul. Chiar dacă eu aş suporta această umilinţă, părinţii mei nu vor putea îndura privirile dispreţuitoare, comentariile, şoaptele. Copiii vor arunca cu pietre în Perla Lunii, cântând: sora ta e o târfă!

Aprind lumina. Pântecul meu e plat, o dungă de pufuşor coboară de sub buric până la părul de deasupra sexului. În copilărie, când mă spăla, doica mea, văzând acea dungă, spunea că voi avea un băiat.

Voi îngenunchea în faţa părinţilor mei. Mă voi lovi cu capul de pământ ca să le fie milă de mine. Mă voi duce să trăiesc undeva, la capătul lumii, unde voi naşte aşteptând ca Min şi Jing să fie eliberaţi.

Va veni şi acea zi fericită: două siluete masculine se îndreaptă spre o colibă pierdută în câmpie. Uşa se deschide.

62

În 7 iulie, după un exerciţiu nocturn, regimentul aflat la Feng Tai pierde un soldat. Armata chineză refuză să ne lase să facem percheziţii în oraşul Wang Ping. Cele două trupe deschid focul una asupra celeilalte.

În 8 iulie are loc o nouă confruntare, în jurul podului din Valea Trestiilor.

În 9 iulie, statul-major dă ordin diferitelor regimente care îşi au garnizoana pe câmpia Pekin să se

pregătească de luptă. La Tokyo, din cauza presiunii internaţionale, guvernul optează pentru o soluţie de compromis: „Situaţia nu trebuie agravată, problema trebuie rezolvată la faţa locului”.

Statul-major propune un armistiţiu, cu patru condiţii: chinezii trebuie să-şi retragă garnizoana în jurul podului din Valea Trestiilor; să se ocupe de siguranţa oamenilor noştri; să-i predea pe terorişti; să ne prezinte scuze.

Chinezii refuză totul, în bloc.

În 10 iulie, batalioanele lui Chiang Kai-shek se deplasează în direcţia oraşului Pekin. Primele întăriri ale regimentelor noastre manciuriene trec de Marele Zid.

În 11 iulie, guvernul de la Tokyo cedează în sfârşit în faţa urgenţei situaţiei. Hotărăşte să trimită ca întărire batalioanele noastre din Coreea.

Pământul se cutremură de zbârnâitul motoarelor. Prima escadrilă de bombardiere se îndreaptă spre interiorul Chinei. Pe flancuri, vedem cu mândrie cum flutură drapelul nostru: un soare purpuriu pe o zăpadă imaculată.

Se înalţă strigăte: La Pekin! La Pekin!

63

Aparatul de propagandă japoneză s-a pus în mişcare. Incidentul de la podul din Valea Trestiilor se află pe

pagina întâi a tuturor ziarelor. Editorialele lor îi condamnă pe generalii chinezi care sprijină pe faţă mişcarea teroristă şi violează acordurile de pace. Ei trebuie să-şi asume întreaga responsabilitate a acestei crize şi să prezinte scuze oficiale Împăratului Japoniei.

Mama, obişnuită cu neîncetate conflicte militare încă din copilărie, îşi pune toată încrederea în oboseala generală şi în diplomaţia americană, care va şti să-i calmeze pe cei dornici de război. Tata suspină: japonezii vor obţine din nou despăgubiri în bani. Opinia publică se bucură: Împăratul Manciuriei îşi menţine ţara în afara conflictului. Războiul chino-japonez va rămâne, pentru supuşii aceştia laşi, incendiul de pe malul celălalt: un spectacol distractiv.

Albul a devenit negru, patrioţii sunt închişi împreună cu violatorii şi asasinii, armata străină defilează pe străzile noastre, le mulţumim că asigură păstrarea păcii. Oare această dezordine exterioară mi-a dat viaţa peste cap?

De la o zi la alta sora mea înfloreşte. Pe chipul ei nu se mai vede nici urmă de melancolie. Ne vizitează îmbrăcată cu rochii noi, strânse pe trupul ei zvelt. Mama a aflat vestea cea bună. O grăbeşte pe Wang Ma să confecţioneze trusoul bebeluşului.

Frumuseţea surorii mele mă năuceşte. La fiecare surâs al ei mi se strânge inima. Fiul ei va fi bucuria casei, în timp ce al meu va fi blestemat.

În şase nopţi, Wang Ma a făcut un pled pentru viitorul meu nepot. Pe o mătase roşie, a brodat cu fineţe lotuşi, pruni, piersici, bujori ce înfloresc într-o grădină din ceruri, unde unduiesc frunzişuri verzi şi ceţuri argintii. Această lucrătură minunată mă face să zâmbesc: fiul meu va fi învelit în cârpe murdare, dar va fi cel mai frumos copil din lume.

64

Cu o pălărie uriaşă pe cap, cu o rochie ce scânteiază la fiecare mişcare leneşă, o femeie se îndreaptă spre mine. N-am timp să mă întreb cine e, se aşază în faţa mea, respirând greu.

Trecând prin împletitura pălăriei, soarele îi învăluie chipul, dându-i o expresie misterioasă. O vinişoară îi şerpuieşte pe tâmpla stângă şi dispare sub părul ei. Pe pielea ei brună se văd câteva aluniţe. Minuscule, au forma unor lacrimi.

Un zgomot sec. Fetişcana a mutat o piesă. Mâna ei rămâne o clipă pe tabla de go. Unghiile îi sunt curate şi vopsite în portocaliu.

Ascult întotdeauna zgomotul făcut de pioni. Trădează gândurile adversarului. La începutul întâlnirilor noastre, ţinând piatra între degetul arătător şi cel mijlociu, chinezoaica lovea tabla cu un sunet vesel. Apoi, sunetul înăbuşit îmi dezvăluia dispoziţia mohorâtă a celei care juca. Astăzi sunetul a fost scurt şi cristalin! Şi-a regăsit încrederea în sine şi vitalitatea!

Într-adevăr, contraatacul ei a fost original.

În timp ce ea se plimbă prin pădure, eu reflectez la joc după o metodă specială. Dincolo de cele o sută de mişcări făcute de o parte şi de cealaltă, mă abţin să calculez şi contemplu tabla de joc aşa cum şi-ar contempla un pictor tabloul neterminat. Pionii mei sunt tuşe de cerneală cu care desenez plinurile şi golurile. În jocul de go, numai perfecţiunea estetică duce la victorie.

Chinezoaica se întoarce. Când se aşază, umbra pălăriei sale îmi mângâie pieptul. Panglica cu care e împodobită flutură în vânt în ritmul accelerat al inimii mele. Mi-e imposibil să ghicesc de ce se deghizează în adult. Nu-i ştiu numele, vârsta, nu ştiu ce viaţă duce. Seamănă cu un munte ce se profilează pe un cer plin de nori pentru a dispărea şi mai mult în ceaţă.

Vuiete puternice îmi întrerup reveria. Avioanele noastre, cu bombe fixate sub aripile de oţel, trec pe

deasupra. Cu coada ochiului, îmi observ adversara. Îşi ţine privirea plecată.

E mai uşor pentru camarazii mei să zboare deasupra Chinei decât pentru mine să pătrund gândurile jucătoarei de go.

65

Cineva intră în camera mea şi mă scuturã puternic. E oare Perla Lunii, care încearcă să mă trezească să mergem la târgul de duminică?

Îi întorc spatele.

În loc să plece, se aşază pe patul meu. Mă trage de umăr şi începe să geamă.

Enervată, mă ridic dintr-un salt şi deschid ochii. În locul surorii mele, o văd pe Huong, cu ochii în lacrimi.

— Vino repede! Cei din Rezistenţă vor fi executaţi în dimineaţa asta.

Simt că mă sufoc.

— Cine ţi-a spus?

— Supraveghetoarea de la dormitor. Se pare că vor trece pe la poarta dinspre Nord. Îmbracă-te! Mă tem să nu fie prea târziu!

Trag pe mine prima rochie care îmi cade sub mâini. Degetele îmi tremură atât de tare, încât nu izbutesc să o închei. Ies din cameră răsucindu-mi părul într-un coc.

— Unde te duci? mă întreabă Tata.

Îmi fac curaj şi îl mint.

— Am o partidă de go. Sunt în întârziere!

La celălalt capăt al grădinii, mă izbesc de sora mea, care tocmai intră pe poartă. Ea mă apucă de braţ.

— Unde te duci?

— Lasă-mă. Nu merg la târg în dimineaţa asta.

Ea se uită la Huong cu duşmănie şi mă trage deoparte:

— Trebuie să-ţi vorbesc.

Tresar. Ştie oare ceva despre Min şi Jing?

— N-am închis ochii toată noaptea...

— Vorbeşte! Te rog. Sunt grăbită!

Ea continuă:

— Ieri am fost la doctorul Zhang. Nu sunt însărcinată. Era o sarcină imaginară.

Perla Lunii plânge în hohote.

Ca să scap de ea, îi spun:

— Trebuie să te duci la altcineva. Doctorii se pot înşela.

Ridică spre mine faţa răvăşită:

— Azi-dimineaţă mi-a venit ciclul!

Perla Lunii se lasă cu toată greutatea pe mine. O târăsc până în casă: Wang Ma şi bucătăreasa se grăbesc să-mi vină în ajutor. Profitând de zăpăceală, dispar.

La poarta dinspre Nord, sute de oameni se înghesuie lângă zid. Soldaţii japonezi împing mulţimea cu patul puştilor. Sângele îmi îngheaţă în vine. Îmi dau seama că sub ochii mei se va întâmpla ceva îngrozitor.

În spatele meu, un bătrân îndrugă vrute şi nevrute:

— Altădată, înainte de-a muri, condamnatul, beat, cânta cât îl ţinea gura. Apoi sabia călăului cădea ca un fulger. Adeseori, corpul rămânea drept, în picioare, în timp ce capul i se rostogolea pe pământ. Valul de sânge care îi ţâşnea din gâtul tăiat ajungea până la o înălţime de doi metri!

Bărbaţii care îl ascultă plescăie din limbă. Oamenii aceştia vin să caute în execuţie distracţia supremă. Indignată, îl calc pe picior pe porcul bătrân, care scoate un geamăt.

Un copil strigă:

— Vin! Vin!

Ridicată pe vârful picioarelor, zăresc un bou negru care trage după el o cotigă pe care a fost fixată o cuşcă unde sunt închişi trei oameni. Cu gurile pline de sânge, aceştia strigă cuvinte de neînţeles.

Aud pe cineva murmurând:

— Le-au tăiat limba.

Mi se strânge inima. Torturaţi de moarte, toţi condamnaţii seamănă între ei: nişte cărnuri însângerate care totuşi mai respiră.

Trăsurile trec încet prin poarta dinspre Nord. Huong îmi spune că nu mai poate suporta toate astea. Mă va aştepta în oraş. Susţinută de o forţă sălbatică, eu vreau să-i urmez până la capăt. Trebuie să ştiu dacă Min şi Jing vor muri.

Cortegiul se opreşte la marginea unui loc pustiu. Soldaţii deschid cuştile şi îi fac pe prizonieri să înainteze cu lovituri de baionetă. Unul dintre ei e aproape mort. Doi soldaţi îl târăsc ca pe un sac de făină gol.

Se aud ţipete. O femeie îmbrăcată în haine scumpe, ajutată de două servitoare voinice, dă la o parte oamenii care o împiedică să înainteze şi ajunge la cordonul de militari.

— Min, fiul meu!

În depărtare, un bărbat se întoarce. Cade în genunchi şi se prosternează de trei ori în direcţia noastră. Simt cum mi se opreşte inima. Soldaţii se aruncă asupra lui şi îl bat.

Condamnaţii stau îngenuncheaţi pe o singură linie.

Un soldat flutură steagul şi toţi îşi ridică armele.

Mama lui Min leşină.

Min nu se uită la mine. Nu se uită la nimeni.

Pentru el nu mai există nimic, în afară de foşnetul ierburilor, de zumzetul slab al gâzelor, de briza care îi suflă în ceafă.

Oare se gândeşte la mine, cea care îi poartă în pântec urmaşul?

Soldaţii îşi încarcă puştile.

Min întoarce capul. Îl soarbe din priviri pe condamnatul din stânga lui. O recunosc în acesta pe Tang! Îşi zâmbesc. Min se apleacă cu greu şi îşi lipeşte buzele de obrazul tinerei femei.

Se aud împuşcăturile.

Urechile îmi ţiuie. Simt un miros de rugină, amestecat cu cel de sudoare. Ăsta să fie mirosul morţii? O greaţă cumplită mă face să mă cutremur. Stomacul mi se strânge. Mă aplec şi vomit.

66

Ghemuită pe scaunul ei, Orhideea stă îmbufnată.

— Te-ai schimbat, îmi spune prostituata manciuriană.

Mă întind pe patul ei. În loc să mă dezbrace, cum făcea de obicei, ea îşi răsuceşte batista.

— Înainte veneai să mă vezi la două-trei zile. N-ai mai fost pe la mine de aproape două săptămâni. Ai întâlnit o altă fată?

Încerc s-o liniştesc:

— De când sunt în garnizoană în oraş, n-am venit decât la tine. N-ai nici un motiv să fii geloasă.

În realitate, de o vreme, farmecele ei nu mă mai atrag. Pielea ei mi se pare aspră, carnea – moale. Jocurile noastre amoroase repetate mă obosesc.

Ochii i se umplu de lacrimi.

— Nu te cred. Te iubesc şi tu iubeşti pe alta.

— Eşti o proastă. Poate că mâine voi pleca şi nu mă voi mai întoarce niciodată în oraşul ăsta. Poate că într-o zi voi fi omorât. De ce mă iubeşti? Nu trebuie să te ataşezi de o fiinţă care doar trece prin viaţa ta, ca mine. Iubeşte un om care va putea să te ia de soţie. Uită-mă.

Ea plânge şi mai tare. Lacrimile ei mă excită. O aşez pe pat şi îi scot rochia.

Sub trupul meu, chipul Orhideei se înroşeşte. Între două hohote de plâns, trupul i se cutremură de gemete de plăcere. Ejaculez. Voluptatea mea şi-a pierdut intensitatea de altădată.

Întinsă lângă mine, Orhideea fumează. Cu mâna rămasă liberă flutură un evantai. Aprind şi eu o ţigară.

— La ce te gândeşti? mă întreabă ea cu o voce lugubră.

Nu-i răspund. Fumul alb al ţigării, împrăştiat de mişcările evantaiului, se ridică încet spre tavan, făcând multe volute.

— E chinezoaică sau japoneză? insistă ea.

Mă ridic brusc.

67

Rătăcesc pe străzi, cu trupul ca înţepenit.

— Întoarce-te acasă, îmi spune Huong.

— Lasă-mă în pace.

— Te rog, întoarce-te acasă.

— Îmi urăsc casa.

— Atunci plângi. Plângi pe săturate, te rog.

— N-am lacrimi.

Ea cumpără de la un negustor ambulant câteva chifle umplute cu legume.

— Atunci mănâncă!

— Chiflele tale miros urât.

— De ce spui asta? Miros frumos.

— Sunt stricate. Nu simţi acreala legumelor? Miros a sânge. Aruncă-le, te rog, dacă nu...

Stomacul mi se întoarce pe dos şi vomit. Speriată, Huong aruncă chiflele pisicilor ce ne dau târcoale.

Mă chircesc. Huong îmi spune:

— Jing trăieşte!

Dar bucuria asta nu mi-e de-ajuns:

— Port în pântece copilul unui bărbat mort. Trebuie să mă omor.

— Ai înnebunit!

Huong mă scutură de umeri:

— Eşti nebună! Spune-mi că delirezi!

Nu-i răspund.

Huong îşi acoperă faţa cu mâinile:

— Atunci spânzură-te! Nimeni nu te poate salva.

După o tăcere lungă, mă întreabă:

— Ai fost la vreun doctor? Poate că nu eşti însărcinată.

— N-am încredere în nimeni.

— Îţi voi găsi un doctor.

— La ce bun? Min m-a trădat. Trebuie să mor.

68

Chinezoaica a venit înaintea mea. A pus pionii pe tabla de joc. Are ochii umflaţi şi încercănaţi. Părul nepieptănat îi e răsucit într-un coc. În picioare are nişte papuci.

Arată ca o bolnavă care a fugit din spital.

Cât sunt eu la mutare, ea se uită ţintă la crengile unei sălcii. Privirea ei mă neliniştеşte. Dintr-odată, ca apucată de greaţă, îşi scoate batista şi îşi acoperă nasul şi gura.

Pentru mine, care sunt maniac în privinţa curăţeniei, e un supliciu să-mi imaginez că miros urât şi că o deranjez.

Respir adânc: se simte doar miros de iarbă putredă, care vesteşte venirea ploii.

O fi simţit parfumul Orhideei? Prostituata îşi parfumează foarte tare trupul şi hainele. Posesivă şi geloasă, încearcă să-şi lase amprenta asupra mea.

Cerul s-a întunecat, un vânt umed spulberă frunzele. Jucătorii îşi strâng pionii cu zgomot.

Absorbită în gânduri, chinezoaica nu face nici o mişcare. Îi atrag atenţia că suntem singurii care au mai rămas la masa de joc. Fata nu spune nimic, notează rezultatele pe hârtia ei şi se retrage fără să mă salute.

Această purtare ciudată îmi trezeşte bănuieli. Mă ridic şi chem o ricşă. Ascuns sub capotă, îi ordon bărbatului care trage ricşa s-o urmărească.

Fata porneşte pe jos pe străzile comerciale, unde domneşte o mare agitaţie: negustorii îşi demontează tarabele, femeile bagă rufele în casă, trecătorii se grăbesc. Sunt cât pe ce s-o pierd din ochi de câteva ori.

Sub streşini, rândunelele scot strigăte speriate. Cerul e negru: încep să cadă picături mari de ploaie. Curând, se dezlănţuie asupra noastră şiroaie de apă însoţite de tunete.

Chinezoaica se opreşte la marginea unei păduri. Cobor din ricşă şi mă ascund în spatele unui copac.

Ea se afundă într-o ceaţă verde. Silueta subţire îi e luminată de fulgere. Printre crengi şerpuieşte o panglică argintie. Un râu, cu apele umflate de ploaie, curge spre est în vârtejuri minuscule şi cu scurte scânteieri. În zare, acesta devine o mare pânză neagră, ce se pierde în despicătura cerului.

Chinezoaica se strecoară spre valurile zdrenţuite. Mă reped spre ea. Deodată fata se opreşte. Mă opresc şi eu din alergat şi mă arunc la pământ.

Nemişcarea fetei contrastează cu clocotul râului. Vreo zece tunete se înşiră unul după altul. Copacii se îndoaie în bătaia vântului. O creangă se rupe şi, în cădere, despică în două trunchiul copacului.

Îmi amintesc iar de cutremur.

69

Mirosul de sânge mi-a intrat în trup. Mi se-ascunde sub limbă, îmi iese din nas. Mă urmăreşte până în cameră.

Mă spăl într-un lighean. Îmi săpunesc faţa, gâtul, mâinile impregnate de moartea fetidă. Plouă. De ce zeii varsă atâtea lacrimi peste lumea noastră? Oare îmi plâng necazurile? De ce oare aceste şiroaie venite din cer nu ne spală de suferinţe, de necurăţenii?

Mă trântesc pe pat. Zgomotul vântului, ce bate haotic, seamănă cu murmurul fantomelor ce se stârneşte şi apoi se domoleşte. Să fie hohotele de râs ale lui Min şi Tang?

Oare era închis în aceeaşi celulă cu ea? Se ţineau de mână ca să vadă viaţa curgând ca un râu ce se pierde în neant? Oare se sărutaseră înainte de întâlnirea mea cu Min? Făcuseră dragoste? Liberă din fire, cu siguranţă că Tang refuzase. Dar oare noaptea trecută nu s-au împreunat sub privirile paznicului, obraz lângă obraz, frunte lângă frunte, rană lângă rană?

Ea l-a primit în pântecul ei, în sufletul ei. El a intrat în ea în genunchi, făcând penitenţă. A îmbrăţişat-o cu toată puterea lui. Sămânţa i s-a scurs, sângele lor s-a amestecat. Ea i s-a dăruit, el a eliberat-o.

Mă scol tresărind.

Min m-a trădat. Trebuie să mă omor.

70

Chinezoaica se întoarce.

Ca o fantomă, se îndepărtează de râu şi iese din pădure. Afară, în ploaie, toate străzile seamănă între ele, toate străzile sunt pustii. Pe întuneric, apărându-mi când ca o linie dreaptă, când ca o virgulă, fata mă atrage spre o altă lume.

Dintr-odată, dispare. Pornesc în căutarea ei. În zadar.

O ricşă ivită din ceaţă acceptă să mă ducă la restaurantul Chidori.

Căpitanul Nakamura mă aşteaptă într-un separeu. Mă invită să ciocnim un bol de sake în cinstea Împăratului. După trei boluri şi câteva înghiţituri de peşte crud, mă înclin adânc în faţa lui şi-i spun:

— Căpitane, n-am reuşit să îndeplinesc misiunea pe care mi-aţi încredinţat-o. Vă rog să mă sancţionaţi sever.

În colţul buzelor i se iveşte un zâmbet.

— Căpitane, nu sunt în stare să deosebesc un spion de un cetăţean paşnic. În piaţa din O Mie de Vânturi, uitându-mi datoria, îmi petrec timpul jucând go.

Căpitanul îşi goleşte bolul cu sake. Privindu-mă ţintă în ochi, îmi spune răspicat, apăsând pe fiecare cuvânt:

— Zhuang Zi[20] spune: „Când pierzi un cal, nu ştii niciodată dacă e bine sau e rău”. Un om inteligent nu pierde niciodată timpul.

Apoi adaugă:

— Locotenente, ştii că pe vremuri am fost îndrăgostit de-o chinezoaică?

M-am înroşit la faţă. De ce îmi face oare această ciudată mărturisire?

---

[20] Filosof chinez care a trăit între anii 369-286 î.Hr., fondator al gândirii taoiste.

— Am venit în China acum cincisprezece ani. La Tian Jing am lucrat într-un restaurant japonez ţinut de un cuplu din Kobe. Spălător de vase, femeie de menaj, chelner, mi se dădea de mâncare şi stăteam într-o cameră minusculă. În rarele momente de odihnă, mă aşezam la fereastră. De cealaltă parte a străzii era un restaurant chinezesc faimos pentru chiflele sale umplute. O fată intra în restaurant în zorii zilei, încărcată cu provizii, şi ieşea după lăsarea serii, cărând pubelele. Fiind miop, vedeam ca prin ceaţă silueta ei fină şi coada lungă pe care o purta pe spate. Îmbrăcată în roşu, era un foc care mergea. Când se oprea, mi se părea că ridică ochii spre mine şi că mă priveşte. Nevăzând prea bine, credeam că îmi zâmbeşte şi inima îmi bătea cu putere.

Căpitanul se întrerupe ca să-mi umple din nou bolul cu sake şi îl bea pe-al lui dintr-o suflare. Se înroşeşte la faţă.

— Într-o zi am avut curajul să trec pragul restaurantului sub pretextul că vreau să comand o specialitate chinezească. Fata era la casă. Apropiindu-mă de ea, i-am văzut chipul, trăsătură cu trăsătură. Avea sprâncenele groase şi ochii negri. I-am cerut chifle umplute. Cum nu înţelegea japoneza, i le-am desenat pe o foaie de hârtie. Ea s-a aplecat peste umărul meu ca să se uite. Coada, alunecând, mi-a atins uşor obrazul.

Ni se aduce încă o sticlă cu sake. E a cincea pe care o beau cu căpitanul. Afară vântul s-a potolit şi nu mai tună. Se aude doar răpăitul ploii.

— Nu ştia nici măcar să-şi scrie numele în chineză. Nu aveam nici un mijloc de comunicare. Ne petreceam ziua aruncându-ne ocheade peste strada prea lată, fără să obosim vreodată. Eu nu vedeam decât roşul rochiei şi negrul cozii ei. Îi recompuneam în minte chipul abia întrezărit. Eram sărac şi singurele mele cadouri erau nişte bucheţele de flori sălbatice culese de pe marginea străzii. I le aruncam sub fereastra restaurantului. Când se lăsa seara, ea îmi dădea chifle umplute, scoase atunci din cuptor. Nevrând să distrug acele delicii făcute de mâna ei, le păstram până când se stricau.

Într-o zi, ca astăzi, plouase toată după-masa. În restaurantul nostru veniseră mulţi clienţi, ca să scape de ploaie şi să mănânce tăiţei calzi. După miezul nopţii, când am ieşit din restaurant, cineva mi s-a aruncat în braţe. Era ea. Chinezoaica mă aşteptase pe stradă, în întuneric, un timp nesfârşit. Avea faţa rece ca gheaţa, la fel şi buzele. Tremura din tot trupul şi ploaia mă împiedica să văd dacă plângea sau râdea. Tras de greutatea ei, m-am aşezat lângă zid. Ne-am sărutat şoptind, fiecare în limba lui, cuvinte de iubire. Ploaia ne acoperea vocile. Am uitat de frig, de noapte, de timp.

Căpitanul se adânceşte într-o lungă tăcere. Apoi se înfurie şi mai cere o sticlă. Umple bolurile şi mâna îi tremură. Varsă sake pe haine, dar nu observă nimic. Sângele îmi pulsează cu putere în tâmple. Dau povestirii căpitanului atenţia pe care o poţi da vorbelor fără şir ale unui om beat. Îşi găseşte cuvintele cu greutate. Oare ce eveniment tragic l-a lovit pe acest bărbat care acum e atât de singur?

— A doua zi, cu toate economiile mele în buzunar, am intrat într-un magazin japonez. Nu aveam destui bani ca să cumpăr un chimono. M-am mulţumit cu un frumos *obi*[21]. Acest cadou a fost otrava pe care am vărsat-o fără să ştiu în mierea iubirii mele. Relaţia noastră a fost curând descoperită. După o lună, chinezoaica a dispărut fără urmă.

O tăcere îngrozitoare s-a lăsat peste masa noastră.

— Mai târziu, când am intrat în armată, m-am interesat de soarta ei. Restaurantul se închisese de ani de zile. Proprietarii lui, nişte spioni chinezi, dispăruseră. Când au descoperit legătura slujnicei lor cu un japonez, au omorât-o...

Luna nu mai e
Nici primăvara nu mai e

[21] Brâu pe care japonezii îl folosesc ca să-şi lege chimonoul.

Ca altădată!
Aşa ca demult
Eu singur mai sunt[22]

Bărbatul izbucneşte în hohote de plâns.

Mâine vom fi praf şi pulbere. Cine îşi va mai aminti de iubirea unui militar?

71

După orele de şcoală, Huong mă trage într-un colţ al clasei.

— Ţi-am găsit un doctor. Vino cu mine.

— Cine e? Cum l-ai găsit?

Se uită în jur. Sala se golise. Suntem ultimele care plecăm.

Îmi şopteşte la ureche:

— Ţi-aminteşti de supraveghetoarea care mă lăsa să plec din cămin? Ieri i-am spus că sunt însărcinată şi că am nevoie de un doctor.

— Eşti nebună! Dacă se-apucă să flecărească, vei fi dată afară din colegiu şi tatăl va pune să fii rasă în cap şi te va trimite la templu!

— Nu-ţi face griji. Fiindcă am adăugat: „Dacă sufli vreo vorbă, te denunţ la poliţie pentru proxenetism. Le

[22] Fragment din *Ise monogatari*, operă epică a literaturii japoneze tradiţionale din secolul al X-lea.

voi spune poliţiştilor că, pentru a primi bani de la eleve, le împingi spre prostituţie. Nu numai că-ţi vei pierde postul, dar vei fi condamnată şi spânzurată în public”. I-am băgat babei o asemenea frică în oase, încât s-a grăbit să-mi găsească un doctor foarte discret.

Merg cu Huong în dormitorul ei, unde mă îmbracă aşa cum crede ea că arată o femeie de treizeci de ani.

Ricşa traversează târgul de vechituri. De-a lungul trotuarului, grămezi de mobile, de vase, de ţesături, de bibelouri, de podoabe, de suluri cu picturi japoneze îngălbenite, mucegăite şi roase. Vânzătorii, aristocraţi manciurieni în zdrenţe, se plimbă de colo-colo printre aceste rămăşiţe ale unei epoci trecute, încercând să dea la schimb vreo tabacheră de jad sau vreun vas vechi pe o oră de evadare petrecută într-o locantă unde se fumează opiu. Doar câţiva ofiţeri japonezi se plimbă printre lucruri şi le cercetează cu mare lăcomie.

Din precauţie, Huong a oprit ricşa la capătul străzii. După vreo două sute de metri, urcăm o scară pe jumătate năruită şi înaintăm printr-un labirint de cearşafuri, de pantaloni şi de aşternuturi de copil ce se usucă pe frânghie. Izbită de mirosul de urină şi de ouă clocite, mă aplec ca să vomit.

La capătul coridorului alcătuit din rufe întinse la uscat se văd nişte încăperi strivite parcă de un acoperiş

înclinat. Fiecare familie şi-a instalat maşina de gătit afară. Muştele zboară peste tot.

Huong începe să strige:

— Vă rog, puteţi să-mi spuneţi unde stă doctorul Huang Pu?

O femeie cu părul vâlvoi se iveşte în prag şi ne aruncă o privire dispreţuitoare.

— Acolo jos, în fund, la dreapta.

Pe uşă e lipit un afiş scris cu cerneală decolorată:

„MEDIC VESTIT ÎN CELE PATRU COLŢURI ALE LUMII, MÂNĂ DIVINĂ CARE ADUCE DIN NOU PRIMĂVARA, SPECIALIZAT ÎN ŞANCRE, SIFILIS, BLENORAGIE”.

Ciocănim la uşă. O femeie cu părul făcut permanent, cu faţa urâţită de prea multe farduri, iese din casă, ne măsoară din ochi şi pleacă ţăcănind pe tocuri. Împinsă de Huong, mă împleticesc într-o încăpere întunecată. O fată stă chircită într-un colţ. Pare moartă. Lângă ea, un bărbat fumează.

El ne cercetează cu privirea:

— Ce tagmă?

Ne refugiem într-un colţ.

Sunt asaltată de mirosul amar al ceaiurilor medicinale şi de alte duhori, pe care nu le pot descrie.

Nu ştiu cât timp a trecut până mi-a venit rândul să intru în cabinet. Doctorul Huang Pu îşi împleteşte părul alb şi rar într-o coadă manciuriană subţire, ce-i atârnă pe spate ca o coadă de porc. Aşezat în dosul unei mese negre, dinaintea unei biblioteci aproape goale, îşi mângâie bărbuţa:

— Ce tagmă?

Huong răspunde în locul meu.

— Liberală.

— Ce vârstă?

— Douăzeci de ani, spune ea.

— Care e problema?

— Prietenei mele nu i-a venit ciclul de trei săptămâni.

— A, bine. Deschide gura, scoate limba. Bun, dezbracă-te. Dezbracă-te, repetă el.

Huong întoarce capul. Mă urăsc. Cu lacrimi în ochi, îmi deschei rochia.

— Întinde-te acolo.

Face semn spre o scândură lată, acoperită cu un cearşaf murdar.

— Depărtează picioarele.

Îmi vine să mor. Strâng din pumni ca să nu plâng.

Cu lampa în mână, bătrânul se apropie. Priveşte, palpează, mă examinează îndelung.

— Bun, spune ridicându-se. Nu-i nici o infecţie. Îmbracă-te.

Îmi cere să-mi aşez mâna dreaptă pe masă şi îmi pune degetele, cel arătător şi cel mijlociu, pe încheietura mâinii. Unghiile lui galbene, mai lungi de cinci centimetri, au vârfurile încovoiate.

— Pulsul e neregulat. Se distinge zgomotul fecundaţiei. Eşti gravidă!

Mă aud întrebându-l cu voce pierită:

— Sunteţi sigur, domnule doctor?

— Sigur, răspunde el luându-mi pulsul de la mâna stângă.

În spatele meu, Huong se ridică şi spune:

— Domnule doctor, sunt sigură că aveţi un leac.

Bătrânul scutură din cap:

— E o crimă, o crimă!

Huong râde cu dispreţ.

— Scrieţi-ne o reţetă! spune ea aruncând în mijlocul mesei enorma brăţară de aur pe care o poartă la încheietura mâinii.

Bătrânul manciurian stă o clipă pe gânduri, privind atent brăţara, apoi ia tocul în mână.

Huong mă însoţeşte.

— Mâine-seară, după şcoală, voi veni cu ceaiurile şi vei uita totul, spune ea.

— Nu-ţi da osteneala. Doar moartea poate să-mi spele onoarea. Uite, ia brăţara asta de jad. Nu vreau să plăteşti pentru mine. Nu merit.

Huong îmi pune din nou bijuteria pe mână.

— La ce mi-ar mai folosi, de-acum înainte, toate aceste lucruri frumoase? Mâine, tu vei bea ceaiul şi vei fi eliberată de povară. Peste un an, eu mă voi căsători şi voi fi violată de un necunoscut.

72

A doua zi după furtună cerul e senin.

În acest anotimp, micuţii vânzători de iasomie îi sâcâie pe trecători. Neputând să rezist la rugăminţile lor, cumpăr o brăţară de flori, gândindu-mă la mâna bronzată a chinezoaicei.

Când o zăresc în piaţa din O Mie de Vânturi, îmi vine în minte silueta ei ciudată din ajun, în ploaie, pe malul râului. Ce făcea acolo? La ce se gândea? Ieri, cu o pereche de papuci în picioare, rătăcea prin oraş ca o nebună; azi, cu fruntea liberă, cu părul bine pieptănat şi adunat într-o coadă groasă, e din nou o jucătoare rece şi perspicace.

Ceva s-a schimbat în ea în ultimele douăzeci şi patru de ore. Sau poate o privesc eu cu alţi ochi? Sub rochia de un verde trist, sânii i s-au mărit. Trupul ei a renunţat la

înţepeneala copilărească pentru o supleţe plină de vigoare. În ciuda privirii dure şi a sprâncenelor încruntate, gura ei fragedă şi trandafirie te ispiteşte. Posomorâtă, se joacă nervos cu vârful părului. Pare că suferă din pricina vieţii care înfloreşte în ea.

Fata mută un pion.

— Bine jucat! strigă în gura mare un bărbat care se apropie de masa noastră.

În piaţa din O Mie de Vânturi, oamenii trec, privesc şi îşi permit uneori să dea sfaturi. Bărbatul ăsta, care nu are mai mult de douăzeci de ani, cu părul pomădat şi mult prea parfumat, mă enervează.

Dau replica.

Mucosul strigă:

— Ce greşeală! Trebuia mutat aici!

Arată cu degetul spre tabla de joc. Poartă un inel de jad alb şi are mâna fină şi trandafirie.

Apoi se adresează direct chinezoaicei:

— Sunt un prieten al lui Lu. Vin din Capitala cea Nouă.

Fata ridică ochii. După un schimb de politeţuri, îl trage deoparte.

Vântul poartă vocile celor doi tineri până la mine. Între ei există deja o familiaritate. Se tutuiesc. Limba chineză, înzestrată cu cinci tonalităţi, e muzică, iar

conversaţia lor, o operă insuportabilă. Înciudat, zdrobesc florile de iasomie din buzunar.

De când vin în piaţa din O Mie de Vânturi, jocul de go mă face să uit că sunt japonez. Mi s-a părut că sunt unul de-ai lor. Acum sunt silit să-mi amintesc că chinezii fac parte dintr-o altă rasă şi dintr-o altă lume. Ne despart mii de ani de istorie.

În 1880, bunicul meu participa la reforma făcută de Împăratul Meiji, în timp ce străbunii lor o slujeau pe Ci Xi, împărăteasa văduvă. În 1600, străbunii mei, pierzând o bătălie, şi-au spintecat pântecele; ai lor au luat puterea la Pekin. În Evul Mediu, în timp ce femeile din familia mea se îmbrăcau în chimonouri cu trenă, îşi rădeau sprâncenele şi îşi vopseau dinţii în negru, mamele şi surorile lor îşi strângeau părul în cocuri înalte. Îşi bandajau deja labele picioarelor. Un chinez şi o chinezoaică se înţeleg chiar înainte de a deschide gura. Purtători ai aceleiaşi culturi, se atrag ca nişte magneţi. Cum ar putea să se iubească un japonez şi o chinezoaică? N-au nimic în comun.

Jucătoarea întârzie. Printre copacii cu care se confundă, rochia ei verzuie, ce adineauri părea că exprimă atâta tristeţe, emană dintr-odată o mare prospeţime. Asta să fie imaginea Chinei, obiectul pasiunii şi urii mele? Când sunt lângă ea, dezolarea ei mă

dezamăgeşte. Departe de ea, farmecele ei mă obsedează.

Fata nu-mi aruncă nici o privire.

Părăsesc piaţa.

73

Chen îmi spune că Vărul Lu va preda, de acum încolo, jocul de go la Pekin.

— De altfel, s-a căsătorit, adaugă cercetându-mă atent.

Informaţia mă lasă rece.

Chen trăieşte în Capitala cea Nouă. Pretinde că e cel mai bun prieten al vărului meu. Îmi spune că el l-a prezentat pe Lu împăratului. Ascultându-l, îţi vine să crezi că e cel mai influent personaj din Manciuria.

Sunt invidioasă pe nepăsarea acestui fiu de ministru, mulţumit de sine şi satisfăcut de existenţa lui. Îmi vin în minte frânturi din trecut. Parcă era acum o sută de ani. Viaţa era blândă. Vărul meu şi cu mine îi semănăm. Ne credeam cei mai buni jucători din lume. Sora mea nu se măritase încă. Amândouă eram virgine. Ea venea să ne tulbure partidele de go aducându-ne ceai şi prăjituri. Fără să se grăbească, amurgul îşi ţesea pe cer plasa lui purpurie. Nu cunoşteam trădarea.

Chen pleacă chiar în aceeaşi zi spre Capitala cea Nouă. Îmi lasă o carte de vizită parfumată cu noua adresă a Vărului Lu şi jură că va reveni curând să mă provoace la o partidă de go.

Mă întorc la locul meu. Masa de joc e pustie, adversarul meu a plecat fără să-mi lase nici o vorbă. Sfârşită de oboseală, n-am putere nici măcar să mă supăr. Pe pământul ăsta, fiinţele se ivesc şi dispar. Fiecare la timpul lui.

Strâng pionii. La apus, soarele întârzie. Norii, ca nişte lungi şiruri de caractere aplecate, se profilează pe cer. Cine poate descifra aceste cuvinte care îmi prezic destinul?

Iau în mână un pion negru. Suprafaţa lui netedă reflectă lumina. Îi invidiez inima nesimţitoare, puritatea de gheaţă.

Vărul Lu a fugit de decepţia lui, refugiindu-se într-o nouă iubire şi mă bucur pentru fericirea sa atât de repede regăsită. Necunoscutul a părăsit jocul. Pentru el, jocul de go rămâne o distracţie. Bărbaţii nu trăiesc pentru pasiuni. Trec peste tulburările sentimentale cu dezinvoltură. Min mi-a dat un exemplu. Centrul existenţei lor se află în altă parte.

Ricşa se opreşte brusc. În mijlocul străzii, un bărbat se înclină până la pământ în faţa mea. E Necunoscutul. Mă

roagă să-l scuz şi mă imploră să continuăm partida a doua zi după-amiază. Îl salut cu un semn vag din cap şi îi poruncesc bărbatului care trage ricşa să pornească din nou la drum.

Trebuie să-l las aici. Pe drumul lui.

74

„În lumea asta mergem pe acoperişul infernului şi privim florile.”[23]

Numai contemplarea frumosului îl abate pe un militar de la înverşunarea lui. Cât despre flori, nu le pasă de admiratorii lor. Înfloresc pentru efemer şi pentru moarte.

Ultimele depeşe au stârnit mare fierbere în cazarmă. După ce au învins armata chineză de câteva ori la rând, diviziile noastre au înaintat până la marginea oraşului Pekin. Izolată şi descumpănită, armata lui Song Zheyuan şi a lui Zhang Zizhong se teme mai mult de trupele lui Chiang Kai-shek decât de japonezi. Temându-se ca nu cumva trupele acestuia din urmă să urce spre nord şi să anexeze teritoriul, generalii refuză întăririle chineze şi cer pace.

La restaurantul Chidori, de la o masă la alta, furia creşte. Printre ofiţeri, cei mai belicoşi cer cucerirea oraşului Pekin. Cei mai prudenţi se tem de intervenţia

[23] Versuri ale poetului japonez Kobayashi Issa (1763-1828).

Uniunii Sovietice şi susţin, înainte de orice, întărirea prezenţei japoneze în Manciuria.

Astăzi nu m-am dus s-o văd pe Orhideea. Trupul meu îşi păstrează încă prospeţimea şi supleţea. Mâncând puţin seara, mă simt uşor şi lucid. Nu mă las antrenat de focul discuţiei şi încerc în zadar să-mi împiedic camarazii să se bată.

Vacarmul continuă până seara târziu, chiar şi în camere. Câţiva locotenenţi exaltaţi îşi descheie cămăşile şi jură să-şi facă seppuku dacă armata imperială negociază pacea cu Pekinul. Evocarea sângelui îi înflăcărează.

Mă strecor afară. În mijlocul terenului de antrenament, vântul îmi aduce în mări parfumul discret al florilor nocturne. Sunt mişcat de faptul că aparţin unei generaţii dezinteresate, ce aspiră la o cauză sublimă. Spiritul samurailor, ucis de modernitate, renaşte în noi şi prin noi. Traversăm o perioadă de incertitudine. Măreţia zilei de mâine ne face nerăbdători.

Un vaiet amar rupe tăcerea: la urechi îmi ajunge sunetul sec al unui flaut. În camera căpitanului Nakamura am văzut un *shakuhachi*[24]. Oare el e cel care, beat şi melancolic, îşi chinuie instrumentul?

---

[24] Flaut japonez cu cinci găuri făcut din bambus.

Notă cu notă, sunetul devine tot mai grav şi mai neauzit. Deodată, un suflu strident străpunge cerul.

Cântecul mă pătrunde ca o rază de lună căzând pe oceanul întunecat. Azi trăiesc, mâine, pe front, voi muri. Fericirea mea trecătoare e mai intensă decât o bucurie veşnică.

Flautul scoate un suspin nesfârşit, apoi amuţeşte. În jurul meu frunzele foşnesc. Privirea îmi cade pe un greier agăţat de copac. Armura lui protectoare s-a deschis şi din crăpătură iese un corp translucid. Zgâlţâită de cutremure, această nouă viaţă se dezvoltă, se lungeşte, se răsuceşte, se leagănă. Aştept clipa în care se va desprinde de tegumentul lepădat şi îl incit să se caţăre pe degetul meu. În lumina lunii, greierul moale seamănă cu o sculptură de jad cizelată de un meşter priceput. Aripile sale se alungesc pe o carne de mătase ca două picături de rouă gata să cadă. Îi ating capătul abdomenului. Imediat vinele i se descompun şi transparenţa i se tulbură. Insecta împrăştie un lichid ca o cerneală. Trupul i se prăbuşeşte. Una dintre aripi se umflă, crapă şi se răspândeşte în lacrimi negre.

Mă gândesc la chinezoaică, la China pe care vom fi siliţi s-o facem praf şi pulbere.

— Uite ceaiul, îmi spune Huong despachetând un ceainic învelit într-o pânză groasă şi vârât în fundul genţii. Ţi-am adus şi vată. Din câte se pare, curge mult sânge. Ascunde toate astea. Ceaiul miroase puternic. Pentru ca supraveghetoarea să se învoiască să fiarbă ingredientele astea la ea acasă, a trebuit să ameninţ că mă sinucid. Bea-l înainte să te culci, apoi întinde-te pe pat şi aşteaptă. În mod normal se bea cald. Dar cred că merge şi rece. Numai că e mai amar. Te las, altfel părinţii tăi vor intra la bănuieli. Curaj! Mâinedimineaţă vei scăpa de necaz!

Mama pleacă de-acasă înainte de masă. Până mâine o va îngriji pe sora mea, care a căzut la pat de câteva zile. Mănânc singură cu Tata. Ca întotdeauna, vocea lui mă linişteşte. Mă interesez de traducerile lui. Privirea i se însufleţeşte. Îmi recită câteva sonete. Observ cu tristeţe că a încărunţit pe la tâmple. De ce oare îmbătrânesc părinţii? Viaţa e un castel de minciuni năruit de timp. Îmi pare rău că nu m-am uitat mai mult şi mai atent la ai mei.

Tata mă întreabă ce cred despre poemele sale.

— Sunt foarte frumoase, dar prefer versurile noastre din vechime, care spun:

Când florile de primăvară se veştejesc,

În luna de toamnă,
Îmi vin din nou în minte atâtea amintiri![25]

Sau:

Câtă tristeţe în această viaţă scurtă,
Mâine o voi părăsi,
Cu părul răvăşit,
La prora unei bărci.[26]

Tata se supără. Nu suportă indiferenţa mea faţă de civilizaţiile străine. Crede că acest egocentrism cultural duce China la pierzanie.

Răbufnesc:

— Îi urăsc pe englezi, care ne-au declarat război de două ori ca să ne vândă opiul pe care îl interziceau în ţara lor. Îi detest pe francezi, care au jefuit, au distrus şi apoi au ars Palatul Primăverii, o perlă a civilizaţiei noastre. Aici, în Manciuria, de când Japonia dictează legea pe pământul nostru, toată lumea vorbeşte despre progres şi despre creşterea economică. Îi urăsc pe japonezi! Mâine vor invada întreg continentul şi vei fi

[25] Poem de Li Yu, China, secolul al X-lea.

[26] Poem de Li Po, China, secolul al VIII-lea.

liniştit văzând cum o Chină nimicită scapă în sfârşit de obscurantismul ei.

Rănit de vorbele mele, tata se ridică de la masă, îmi urează noapte bună şi se retrage în camera lui. Ies din sufragerie târşâindu-mi picioarele. Am greşit acuzându-l pe tata. El nu trăieşte decât pentru poezie.

Încui uşa camerei şi trag perdelele.

Stând pe pat, mă uit la ceainicul aşezat în mijlocul mesei. Fac o funie solidă din eşarfe şi batiste.

Sub fereastră, fumul cenuşiu al tămâii, care ameţeşte ţânţarii, se ridică uşor în văzduh.

Să mori e simplu. O suferinţă scurtă. Cât ai clipi din ochi, treci dincolo. Păşeşti într-o altă lume. Fără zbucium, fără dureri şi nelinişti. Acolo se doarme atât de bine!

Să mori înseamnă să freci zăpada cu zăpadă, să dai foc unei ierni cu chiciură şi gheaţă.

Iau funia şi leg cele două capete de verigile patului cu baldachin. Laţul e neclintit ca un copac crescut aici acum o mie de ani.

Aşezată pe călcâie, mă uit la el până mă dor ochii.

E de-ajuns să mă scol pentru ca gândurile să mi se oprească.

Nu aud nici un zgomot.

Mă ridic în picioare ca să verific dacă laţul e destul de rezistent.

Îmi trec capul prin el.

Funia, sub bărbie, mă jenează. Tânjesc după vid, după căderea în abis.

Voluptatea mă înfricoşează: sunt aici şi acolo; sunt eu şi nu mai sunt eu!

Oare am murit deja?

Îmi scot capul din laţ şi mă aşez din nou pe pat.

Mă dezbrac, leoarcă de sudoare. Mă spăl cu un prosop muiat în lighean. Apa rece mă face să tremur. Iau ceainicul. Licoarea e atât de amară, încât mă opresc de mai multe ori din băut ca să respir. Îmi pun tamponul căptuşit cu vată între picioare, desfac laţul, dezleg funia şi mă întind pe pat cu mâinile pe pântec.

Aştept cu lumina aprinsă.

După moartea lui Min nu mai pot să adorm pe întuneric. Mi-e frică de fantoma lui. Fug de ea.

Visez o pădure în care copacii filtrează razele unui soare strălucitor, pe unde se plimbă un animal superb. Acoperit de o blană scurtă şi aurie, poartă o coamă de leu. Are un trup fin şi zvelt ca al unui câine de rasă. Sunt furioasă că-mi calcă teritoriul. La chemarea mea, apare un leopard care se aruncă asupra intrusului. Deodată devin animalul rănit. Leopardul îmi sfâşie pântecul şi îmi rupe maţele cu colţii.

Sunt trezită din somn de propriile mele gemete. O durere insuportabilă îmi coboară din pântecul umflat de-a lungul coapselor, apoi se potoleşte brusc. Mă ridic din pat cu greutate şi mă îndrept spre lighean ca să-mi cufund faţa în apă. Mă târăsc până la bucătărie, unde zece polonice cu apă îmi sting în sfârşit setea.

Mai târziu, somnul mi-e întrerupt din nou de durere. Cad din pat, trăgând după mine cearşafuri şi perne. Pe podea, mă prind de picioarele mesei şi lupt, în zadar, împotriva unei dureri de nesuportat.

Când se domoleşte durerea, mă ghemuiesc ca să văd dacă îmi curge sânge dintre picioare. Tamponul e imaculat şi asta îmi apare ca o batjocură a lui Min. Nu îmi mai simt greutatea membrelor. După supliciu, un val de căldură îmi urcă de la degetele picioarelor în tot trupul. În loc să mă simt bine, mă face să tremur. Întinsă pe jos, privesc dezordinea din camera mea cu indiferenţă.

Un nou val de spasme, apoi altul. Noaptea mi se pare scurtă, mi-e teamă că se va sfârşi şi că voi fi văzută în această stare jalnică. Ar fi trebuit să mă omor.

Zorii au înălbit deja perdelele. Ciripitul păsărilor vesteşte venirea zilei. O aud pe bucătăreasă măturând curtea. Într-o clipă voi fi descoperită. Într-o clipă privirea mea o va întâlni pe-a tatei şi voi muri de ruşine.

Îmi adun ultimele forţe ca să mă scol de pe podea. Braţele îmi tremură. Dacă aş ridica-o de jos, până şi o pană mi s-ar părea că are zece mii de kile.

Încet, fac puţină ordine în cameră.

Soarele dimineţii încălzeşte pardoseala. Mă dor îngrozitor şalele. Stând în picioare sau întinsă, nu izbutesc să scap de senzaţia că voi da naştere unei mingi de plumb. Mă aşez în faţa oglinzii, care îmi arată un chip descompus. Mă pudrez şi mă fardez uşor.

Sângele începe să curgă în timpul micului dejun, când nu mă mai gândesc la asta, când nu mă mai gândesc la nimic. Un râu fierbinte care mi se târăşte între picioare. Mă duc repede la toaletă. Pe tampon descopăr un lichid negru şi spumos. Nu simt nici bucurie, nici tristeţe.

De acum încolo nimic nu mă mai poate emoţiona.

E vremea să mă duc la şcoală. Ca să evit ruşinea de-a avea rochia pătată, îmi fac un tampon umplut cu tot ce găsesc, vată, cârpă, hârtie, îmi pun pe mine două perechi de chiloţi, una peste cealaltă, şi mă îmbrac cu o rochie de in veche a surorii mele, care nu mi-a plăcut niciodată din cauza culorii triste şi a croielii prea largi. Îmi împletesc părul într-o singură coadă şi o leg cu o batistă.

Cobor din ricşă şi mă îndrept cu paşi mici spre clădirea şcolii. În jurul meu elevele aleargă. Dimineaţa

tinerii sunt zgomotoşi ca un stol de vrăbii ce se avântă spre cer. O colegă de clasă mă bate pe umăr:

— Hei, parcă ai fi o babă de treizeci de ani!

76

O aştept pe chinezoaică de-o oră.

Când eram simplu soldat, îmi plăcea foarte mult să fiu santinelă. Cu arma strânsă la piept, îmi petreceam noaptea pândind fiecare zgomot. Când ploua, o manta largă, cu glugă, mă despărţea de lumea exterioară şi deveneam un fetus ghemuit în propriile lui gânduri. Când ningea, fulgi mari cădeau din cer, rostogolindu-se ca mii de caractere, scrise cu cerneală albă pe hârtie neagră. Nemişcat, cu ochii larg deschişi, mi se părea că devin pasăre, copac. Uitam de trupul, de originea mea. Eram parte din natura imuabilă.

Chinezoaica apare în sfârşit. Îmi aruncă un zâmbet vag în chip de salut. Mă ridic în picioare şi mă înclin. Ea se apleacă uşor. Arată de parcă o siestă grea i-a umflat pleoapele şi i-a descompus trăsăturile. La colţurile gurii are două riduri. Şi-a dat după urechi şuviţele de păr ieşite din coadă. Absentă şi visătoare, faţa ei seamănă cu aceea a mamei, când îmi împăturea chimonourile.

Mă invită să începem jocul. După două sute de mişcări, pionii negri şi albi formează capcane complicate,

în care încercuirile sunt, la rândul lor, încercuite. Luptăm pentru coridoare înguste, pentru spaţii mici. Chinezoaica dă replica după câteva minute. Pionul ei face un zgomot ca al unui ac de păr ce cade într-o cameră cufundată în tăcere.

Puţinul timp pe care şi-l acordă ca să reflecteze mă surprinde. Nervozitatea de care am dat dovadă la întâlnirea trecută mi-a lăsat o amintire atât de urâtă, aşa că m-am pregătit să rezist oricărei influenţe exterioare. Ca să-i dau replica, îmi iau o jumătate de oră de gândire. Trei minute mai târziu, o piesă albă e mutată. Uimit de această brutalitate, ridic ochii.

Ea îşi fereşte brusc privirea şi se preface că se uită atent la ceilalţi jucători peste umerii mei. Inima îmi bate mai repede. Las ochii în jos şi încerc să mă concentrez. Lucru incredibil, mi se pare că văd pe tabla de go, desenat în linii albe şi negre, chipul ei!

Nici n-am mutat bine pionul meu negru, că pionul ei alb pune stăpânire pe o intersecţie învecinată. Niciodată nu mi-a dat replica atât de repede. Şi totuşi mutarea e ireproşabilă. Ridic din nou ochii. Privirea mea o întâlneşte pe-a ei, care mă fixează. Încep să tremur. Ca să-mi ascund indispoziţia, mă prefac că mă gândesc.

Ea continuă să se uite fix la mine. Simt că fruntea îmi arde sub privirea ei. Dintr-odată îi aud vocea:

— Vrei să-mi faci un serviciu?

Simt cum îmi bate inima de emoţie.

— ...Da.

După un moment de tăcere, murmură:

— Contez pe dumneata.

— Cu ce-ţi pot fi de folos?

— Să plecăm de-aici, o să-ţi explic.

O ajut să noteze pe hârtie poziţia pieselor şi să pună pionii în vasele lor. După ce şi-a aşezat lucrurile în geanta ei de şcoală, mă roagă s-o urmez.

Fata merge înainte. Eu, în urma ei. Câteva şuviţe de păr îi flutură în bătaia vântului. Înaintează cu paşi mici.

Cu inima strânsă de emoţie, mă simt cuprins de o teamă ciudată. Oare unde mă duce? Crengile copacilor se depărtează în faţa trupului ei subţire şi apoi se strâng din nou în urma mea. Străzile ţes un adevărat labirint. Mă rătăcesc.

Din când în când, se întoarce spre mine zâmbind. Răceala i-a dispărut din privire. Ridică mâna, opreşte o ricşă şi mă face să mă aşez lângă ea.

— La Colina celor Şapte Ruine, vă rog.

Prin storul coborât, lumina îi acoperă faţa cu un văl auriu. Fire fine de praf, aproape ca nişte scântei, cad rostogolindu-se din acoperiş şi i se aşază pe marginea genelor. Mă străduiesc cu disperare să stau în celălalt

capăt al banchetei înguste, dar în zadar. La o cotitură, braţul meu îl atinge pe-al ei. Pielea-i îngheţată lasă pe a mea amprenta unei muşcături. Se preface indiferentă. Gâtul ei emană un parfum de fată, un miros de ceai verde şi de săpun. Ricşa trece peste o piatră, coapsa mea se atinge de-a ei.

Pasiunea şi ruşinea mă gâtuie.

Mor de dorinţa de-a o îmbrăţişa! Neputând să-mi petrec braţul pe după umerii ei şi să-i culc capul pe pieptul meu, aş fi foarte fericit dacă aş putea măcar să-i ating degetele. Cu coada ochiului, mă uit atent la faţa ei, gata să mă avânt ca un fluture spre lampă. Dar trăsăturile chinezoaicei rămân reci. Cu sprâncenele împreunate, priveşte spinarea bărbatului ce trage ricşa alergând.

Îmi ţin mâinile aşezate ferm, pe genunchi.

Ricşa se opreşte şi coborâm. Cu capul dat pe spate, cuprind cu privirea o colină împădurită. În vârf, pierdută în soare, se zăreşte vag o pagodă ce domină vegetaţia bogată din jur.

În faţa noastră, o cărare pavată cu ardezie şerpuieşte printre tufişurile înflorite şi printre ierburile înalte şi se pierde, urcând pe colină, în umbra copacilor şi a trestiilor.

77

În clasă, Huong îmi strecoară pe sub masă un bilet împăturit în patru.

„Ei?”

Rup o foaie şi îi răspund: „!”.

După câteva minute vine un alt bilet. L-a scris cu atâta violenţă, încât pe alocuri a străpuns hârtia: „Tata a venit azi-dimineaţă. Mă ia cu el la sfârşitul anului şcolar. Sunt pierdută!”.

Cursurile se termină în săptămâna asta. Gândul că Huong se căsătoreşte cu fiul vreunui personaj important de la ţară mă aduce la disperare. Din pricina emoţiei, contracţiile revin. La primul clinchet al clopoţelului, după ce îl salut pe profesor, mă reped la toaletă cu geanta plină de cârpe.

Huong mă urmează şi aşteaptă la uşă. Buzele îi tremură şi abia poate vorbi. O trag deoparte, la adăpost de privirile elevelor: ea izbucneşte în hohote de plâns. Mă doare burta. Huong se aruncă în braţele mele, împiedicându-mă să mă aplec ca să-mi reprim spasmul. O strâng la piept. Broboanele mele de sudoare se amestecă cu lacrimile ei.

Trebuie să ia masa cu tatăl ei şi mă imploră s-o însoţesc. Vrea să-i ceară o amânare de un an.

Într-o haină de mătase, cu ceasul atârnat la capătul unui lanţ de aur, tatăl bietei mele prietene e un ţăran deghizat în nobil. Ne duce la un restaurant luxos. Nici nu ne aşezăm bine pe scaune, că începe să socotească banii cheltuiţi cu şcoala lui Huong, bani câştigaţi de el cu sudoarea frunţii.

— În sfârşit, spune el lovind cu pumnul în masă, se termină cu toate prostiile astea. Îţi faci chiar acum bagajele.

Dinţii lui galbeni îmi fac silă. Huong, albă ca zăpada, nu îndrăzneşte să deschidă gura.

Mie mi-e rău. Din când în când, zgomotul farfuriilor şi larma conversaţiilor devin pentru mine un vâjâit de nesuportat. Beţişoarele îmi scapă dintre degete. Mă aplec să le iau. Huong se trage spre mine şi îmi suflă la ureche:

— Haide! Vorbeşte!

Ce trebuie să spun? Cu ce să încep? Prietena mea face să apese asupră-mi toată greutatea fericirii ei.

Luptând cu durerea care mă chinuieşte, golesc dintr-o suflare trei ceşti de ceai. Ceva mai în putere, încerc să-i explic bătrânului lipsit de scrupule că fata lui trebuie să-şi termine studiile şi să obţină o diplomă. Bărbatul izbucneşte stropindu-mă pe faţă cu salivă:

— O diplomă, ce valoare are o diplomă? Eu nu ştiu să citesc şi o duc bine! M-am săturat să tot bag bani în asta, acum trebuie să scot un profit! Iar dumneata, domnişoară Îmi-bag-nasul-unde-nu-mi-fierbe-oala, gândeşte-te mai bine la viitorul tău. Nu eşti prea urâtă. Părinţii tăi ar trebui să se grăbească să-ţi găsească o partidă bună.

Mă ridic de la masă şi părăsesc restaurantul. În urma mea îl aud pe bătrân spunând cu o voce stridentă:

— Asta-i prietena ta cea mai bună? Scorpia! Îţi scot ochii dacă te mai întâlneşti cu ea. Acum, mănâncă şi nu te mai smiorcăi. După masă mergem să-ţi cumperi rochii. O să vezi, vei avea cea mai frumoasă zestre din toată regiunea.

În stradă, chem o ricşă.

De la prânz, sângele e mai puţin abundent. Dar mă simt sfârşită de oboseală. Îmi doresc să mă cufund într-un somn adânc. Acasă e Mama. Dacă mă întorc acum, mă vede sigur. Dacă mă culc, practic recunosc că sunt bolnavă. Vor descoperi cauza.

În ricşă, dormitez. După ce l-am făcut pe cel ce trăgea ricşa să rătăcească mult prin oraş, îmi amintesc de întâlnirea mea pentru jocul de go. Mă duc imediat acasă. La poartă, rămân ascunsă în ricşă şi îl trimit pe omul

care o trage să-i ceară menajerei cele două vase cu pioni.

Ajung în piaţa din O Mie de Vânturi: statuia de pământ ars e deja acolo.

Partida noastră se îndreaptă spre ultima fază. Pe tabla de joc îmi regăsesc elanul şi demnitatea. Dar timpul curge împotriva mea. Pe când adversarul meu meditează îndelung, soarele îmi orbeşte ochii. Îi închid. Zgomote surde, valuri necontenite, îmi sună în urechi. La picioarele mele se întinde o poiană largă. Mă culc pe iarbă.

Zgomotul făcut de un pion mă trezeşte. Adversarul meu şi-a făcut mutarea. Privirile ni se întâlnesc.

— Vrei să-mi faci un serviciu?

Rugămintea, abia formulată în gând, îmi scapă din gură aproape fără să-mi dau seama. El nu-mi ştie nici măcar numele.

Mă ridic de pe scaun: simt că am febră şi că mă doare pântecul. Trebuie să fug de jucători, de jocul de go, de oraşul ăsta.

Mă urc într-o ricşă. Adversarul meu se aşază lângă mine. Are muşchi mai puternici şi umeri mai laţi decât Min. Bancheta devine prea strâmtă pentru amândoi.

Legănată de mersul trăsuricii, am impresia că pornesc într-o lungă călătorie. Nu mai sunt eu însămi. Plutesc.

Ricşa se opreşte la poalele colinei. Încep să urc. Necunoscutul mă urmează fără să scoată o vorbă. Vântul poartă în rafale uşoare parfumul amar al florilor sălbatice. Picioarele îmi tremură. Respir greu. Din fericire, transpir şi febra pare că scade. Îl aştept să mă ajungă din urmă pe Necunoscut, care merge încet, cu mâinile încrucişate la spate. Ridică o clipă capul, apoi, imediat, îl pleacă iar.

Cine e? De unde vine? Oare e nevoie să punem întrebări ale căror răspunsuri vor face să dispară fiinţele, străine şi familiare, tulburătoare şi trecătoare, care ne străbat visele?

Trecem de drumul ce duce către locul unde, aşezată pe o bucată de marmură cioplită de vreme în formă de floare, în faţa lui Min, aşteptam primele sărutări.

După chioşcul dărâmat, mă afund într-o pădure de pini. Drumul se opreşte aici. Gâzele bâzâie. Vântul încetează să mai bată. Din loc în loc, razele de soare se revarsă asupra noastră în cascadă. O poiană.

La picioarele mele, iubirea e îngropată sub frunze pentru totdeauna.

Mă întind pe pământ şi îmi pun capul pe geanta de şcoală. Iarba îmi gâdilă braţele îndoite sub ceafă.

Vreau să dorm.

78

În mijlocul poienii ea se înclină:

— Veghează asupra mea. Nu mă trezi dacă adorm.

Se întinde pe iarbă, sub un copac, cu capul pe geanta ei de şcolăriţă.

Surprins, nu ştiu ce să fac. Înţeleg tot şi nu înţeleg nimic. Vrea să vin lângă ea sub acest copac. Ea, care cunoaşte primejdia încercuirilor, care calculează dinainte zece mişcări tocmai ca să le evite, a pătruns în hăţişul sentimentelor omeneşti ca să devină prizoniera mea.

Pipăi pistolul ascuns sub tunică. Oare mi-a descoperit identitatea? Îmi întinde o capcană? În jurul meu, copacii şi tufişurile formează un cerc ameninţător. Îmi ascut auzul. Nimic, în afară de ciripitul unei păsări, de ţârâitul monoton al greierilor şi de susurul unui izvor.

Mă apropii de chinezoaică. Cu ochii închişi, cu picioarele uşor îndoite, stă ghemuită pe partea stângă. Alung cu evantaiul o albină care a confundat puful fin de pe faţa ei cu staminele unei flori. Chinezoaica nu reacţionează, aşa că mă aplec spre ea. Pieptul i se ridică şi coboară în ritmul regulat al respiraţiei. A adormit!

Mă aşez pe iarbă, sprijinindu-mă cu spatele de copacul care ne acoperă cu umbra lui. Somnul adânc al fetei mă înduioşează. Mă hotărăsc să aştept să se

trezească şi mă las năpădit de liniştea unei sieste la adăpost de căldură. Pleoapele mi se îngreunează. Legănat de zumzetul monoton al gâzelor, închid ochii.

Cum a început povestea asta? Eu locuiam în Japonia, ea – în Manciuria. Într-o dimineaţă în care ningea, divizia noastră s-a îmbarcat ca să meargă pe continent. De pe punte, se vedea o mare înceţoşată, frământată de valuri clipocitoare. Pământul chinezesc, invizibil, rămânea pentru mine o idee abstractă. Din această nemişcare cenuşie s-au ivit dintr-odată căi ferate, păduri, râuri, oraşe. Cărările întortocheate ale destinului m-au condus în piaţa din O Mie de Vânturi, unde mă aştepta această fată.

Nu-mi amintesc de prima mea partidă de go. Am început să învăţ acest joc acum mai bine de cincisprezece ani. Mai târziu m-am încăpăţânat să-i înfrunt pe adulţii care binevoiau să-mi acorde nişte puncte. Lumea îşi bătea joc de tacticile mele primitive. Asediile mele erau greoaie ca un prânz căzut în pântecul unui înfometat. În acea perioadă a vieţii mele nu puteam concepe nici viitorul, nici trecutul. Va fi nevoie de ani întregi pentru ca jocul de go să mă iniţieze în libertatea de a circula între ieri, azi şi mâine. Din pion în pion, de la negru la alb, aceste milioane de pietre au construit un pod aruncat peste infinitul Chinei.

Deschid ochii. Pe cer, un munte de nori cu văi adânci dă poienii un relief ciudat. Ierburile, crengile, florile, care erau invizibile sub lumina incandescentă, capătă acum o formă precisă, ca şi cum tocmai ar fi fost cizelate. Copacii foşnesc în bătaia vântului. Chinezoaica doarme în mijlocul acestui concert de *koto*[27]-uri, flaute şi *shamisen*-uri. Rochia îi acoperă trupul până la glezne. Frunzele uscate căzute peste ea preschimbă ţesătura de un albastru violet, încreţită după unduirea trupului ei, într-un veşmânt somptuos, cu ridicături şi adâncituri, ca o desfăşurare impetuoasă de valuri. Oare se va ridica şi va dansa pe acest platou rezervat zeilor şi visătorilor?

Soarele iese de după un nor. Aruncă pe chipul fetei adormite o mască de aur. Fata geme şi se întoarce pe partea dreaptă: pe obrazul stâng are dungi din pricina crenguţelor. Desfac în tăcere evantaiul şi îl ţin deschis deasupra capului ei. Sprâncenele încruntate i se destind. Pe buze îi apare un surâs vag.

Încet, îi mângâi trupul cu această umbră artificială. Sunt cuprins de o voluptate incontrolabilă. Închid brusc evantaiul.

Cum am putut să confund pudoarea cu indiferenţa şi să rămân surd la mesajele ei?

---

[27] Instrument muzical japonez tradiţional, alcătuit din treisprezece coarde de mătase fixate pe o placă din lemn de *paulownia*.

În timp ce eu o tratam ca pe-o fetiţă, ea mă iubea deja. Puterea acestei pasiuni mult timp ascunse a făcut-o femeie. Acum, cu o îndrăzneală nemaipomenită, ea mi se oferă. În faţa ei sunt un laş care, chiar adineauri, se temea de o capcană, ezitând să vină în braţele ei pentru a-şi cruţa viaţa.

Va izbucni războiul. Mâine voi pleca pe front şi o voi părăsi. Cum aş putea abuza de virginitatea ei cu sufletul liniştit?

Un militar merită să aibă parte de moarte, nu de iubire.

Pentru a-mi recăpăta luciditatea, închid ochii. Acestei poieni însorite îi opun imaginea unui câmp acoperit de zăpadă, a unor tranşee săpate în pământul îngheţat, a unor cadavre descompuse.

Ceva îmi loveşte picioarele. Chinezoaica se ghemuieşte. Pare că suferă. Oare îi e frig? Pentru ea, copilă răsfăţată, nu-i bine să doarmă prea mult timp de-a dreptul pe pământ. O scutur încetişor. În loc să se trezească, ea tremură şi îşi continuă coşmarul. Îi iau mâinile şi i le pun pe genunchii mei. Pare că se linişteşte.

Între pleoapele ei închise mi se pare că văd un licăr de fericire.

Trebuie să mă duc la Perla Lunii, în celălalt capăt al oraşului. Temându-se că nu mă voi putea întoarce până la masa de prânz, Mama nu mă lasă să plec. Râd de neliniştea ei:

— Uite!

Bat din picior şi sar. În loc să cad, mă ridic în aer bătând din aripi. Casa noastră devine o cărămidă, apoi un fir de nisip pierdut în grădina oraşului.

În faţa mea nu-i nici un nor, nici o pasăre. Dusă de vânt, alunec, mă rotesc. Escaladez infinitul în spirală. Dintr-odată, noaptea eternă, rece şi adâncă. Stelele, priviri gânditoare, nu scânteiază. Atrasă de strălucirea lor încremenită, mă pregătesc să zbor până la ele, când o durere îmi străpunge măruntaiele.

Paralizată de spasm, mă prăvălesc în gol. Îmi mişc mâinile, picioarele, aripile, dar nimic nu mă susţine, nimic nu mă poartă. Într-o clipă, traversez oraşul, casa şi îmi continui căderea în abis.

Trupul îmi ia foc. Mi-e greaţă. Scot strigăte de spaimă.

Cineva îmi prinde trupul în cădere. Cine are braţele atât de lungi încât să mă poată pescui de pe fundul oceanului? Stau nemişcată. Nu trebuie să mă mişc ca să mă poată smulge tenebrelor. Cu hotărâre şi blândeţe, mă trage în sus, spre viaţă, ca o moaşă care-i arată copilului cum să se nască. Căldura palmelor lui îmi

pătrunde prin piele şi mi se răspândeşte în trup. Sunt goală, roşie, ghemuită. Sunt intimidată de lumină, de freamătul lumii.

Tremur de plăcere.

Când deschid ochii, privirea mi se încrucişează cu cea a unui necunoscut. Surprinsă, mă ridic în picioare dintr-o săritură.

Bărbatul se ridică şi el. Îmi iau geanta şi fug.

Soarele a asfinţit şi-a aruncat peste dealuri mantia roşiatică. Ieri încă nu puteam să mă uit la roşul lui purpuriu. Îmi amintea de soarele roşu, suspendat în ceaţă, din dimineaţa execuţiei. Acum îl înfrunt.

Caut mult timp o ricşă. Soarele coboară la orizont şi în întunericul înserării zboară corbii. Curând noaptea mă înghite. Drumul străbate un câmp întins cu grâu, peste care licuricii zboară în zigzag.

Pe cer luna e o linie trasată cu cretă.

Necunoscutul mă urmează. Zgomotul paşilor lui mă nelinişteşte şi totodată mă încântă. Oare mă va ajunge din urmă?

Nu-mi mai e teamă de fantome. În noaptea asta Min şi Tang s-au întors în mormintele lor. Odihnească-se în pace! Sunt o altă femeie şi îmi port numele precum îşi poartă greierul amintirea pământului în care dormita

înainte de metamorfoză. Nu-mi mai e teamă de nimic. Existenţa asta nu-i decât o partidă de go!

Bărbatul rămâne la distanţă.

Trece o ricşă.

O opresc.

Urc singură în ea.

Bărbatul care o trage începe să alerge.

— Aşteaptă!

Necunoscutul opreşte ricşa cu un gest.

— Aşteaptă! repetă el cu voce tremurătoare.

În picioare, sub un felinar, îmi pare nesfârşit de înalt şi de singuratic. Privirea lui îmi mângâie faţa.

Plec ochii şi mă uit la spinarea bărbatului care trage ricşa.

Ricşa se pune în mişcare.

Îndărătul meu, vocea se îndepărtează.

— Vii mâine după-amiază să jucăm, nu-i aşa?

Ridic privirea. Din ochi îmi picură lacrimi şi mă simt rău. Prin ceaţă, mă uit cu lăcomie la peisajul întunecat. Trebuie să încetez cu plânsul ăsta nesăbuit. Umbrele trecătorilor se clatină pe trotuar, casele sunt luminate. Sute de vieţi defilează la ferestre.

Sfârşit de oboseală, hotărăsc să mă duc la culcare fară să mai iau masa de seară. Pe pat descopăr scrisorile sosite în după-amiaza asta.

Mama a consemnat, cu fluiditatea şi calmul unei femei cu studii, evenimentul lunii: Fratele cel Mic s-a îmbarcat pentru China.

„La început, liniştea casei m-a uimit”, îmi scrie ea. „Ca să scap de gândul că suntem cu toţii despărţiţi, m-am apucat să fac ordine. Când fac ordine uit că nu sunteţi aici. Găsind chimonourile voastre de copii, mi-a venit greu să cred că aţi crescut atât de repede şi că luptaţi amândoi pentru Împărat.”

În scrisoarea lui, Fratele cel Mic mă roagă să-l iert. N-a avut timp să-mi ceară voie s-o părăsească pe Mama.

„Ne vom revedea curând în China, pe front. În sfârşit vei fi mândru de mine!”

Naivitatea lui mă face să oftez. Aş fi vrut ca el să fie ferit de cruzimea războiului. Dar cum aş putea să-i interzic să aleagă patria în locul vieţii? În copilărie, eram idolul lui. După moartea Tatei, s-a revoltat împotriva autorităţii mele. Acum sunt din nou modelul lui.

Mi-e milă de Mama. Bărbaţii dragi ei au părăsit-o şi zeii o condamnă să trăiască singură. Cât de îndurerată va fi când va primi două urne cu cenuşa fiilor ei!

În camera învecinată jocul de cărţi e în toi. Strigătele ajung până la mine prin pereţi:

— Dublez miza!

— Şi eu.

Fiecare militar sfidează viitorul în felul lui.

Mă gândesc la Mama, la silueta ei firavă, înfăşurată într-un chimono de văduvă. La imaginea asta dureroasă se adaugă cea a chinezoaicei ghemuite în iarbă. Cu toată diferenţa de vârstă şi de origine, ele împărtăşesc o soartă comună: uriaşa nefericire a unei iubiri imposibile.

Femeile sunt ofrandele pe care le aducem acestei vaste lumi.

81

Acasă Mama mă întreabă cu severitate:

— Unde-ai fost? De ce vii acasă atât de târziu?

Nu ştiu să mint. Lucru curios, ea se face că mă crede. Tata citeşte ziarul pe canapea. Are pe buze un zâmbet enigmatic. Nu-mi adresează nici un cuvânt toată seara.

În bucătărie, înghit pe nemestecate resturile rămase de la masă. Pofta de mâncare mi-a revenit. De două zile suport mai bine mirosurile.

Mama intră încet în încăpere şi se aşază în faţa mea. În semiîntuneric, masa dată cu lac roşu pare aproape neagră. Ceruită cu migală de bucătăreasă, e netedă ca o

oglindă. Neştiind cum să scap de privirea ei, număr boabele de orez pe care le ţin în vârful beţişoarelor.

Descendentă a unei familii chineze nobile, ale cărei femei i-au alăptat pe împăraţii manciurieni, Mama a cunoscut perioada de dispariţie a fastului şi inima i s-a împietrit. Îşi închide amintirile în cufere şi priveşte cu demnitatea rece a unei femei rănite cum lumea se deteriorează.

Şederea în Anglia a îndepărtat-o de China. Sora mea îmi spunea adeseori că, dacă Tata n-ar fi insistat, Mama nu s-ar fi întors niciodată în ţară. Spre deosebire de majoritatea chinezoaicelor, ce-şi revarsă tot timpul dragostea maternă asupra copiilor lor, Mama păstrează faţă de noi o pudoare plină de amabilitate, ce interzice orice tandreţe. Când se înfurie, o face întotdeauna din cauza unor lucruri mărunte: o întârziere, o impoliteţe, o carte prost păstrată...

— Ai slăbit, îmi spune Mama.

Mi se strânge inima. Unde vrea să ajungă?

— Nu arăţi bine. Dă-mi mâna să-ţi iau pulsul.

Îi întind încet braţul stâng. Cu dreapta continui să mănânc. Oare e pe cale să-mi descopere secretul?

— Slab şi dezordonat, îmi spune după ce mi-a strâns încheietura mâinii. Trebuie să te duc la doctorul meu să te vadă. Sănătatea ta mă nelinişteşte. Fetele de vârsta

ta sunt mai fragile din pricina schimbărilor ce au loc în trupul lor. Tocmai de asta străbunii noştri le căsătoreau de foarte tinere, ca să le stabilizeze.

Nu îndrăznesc să o contrazic. Se ridică:

— Vei mânca supe de cuiburi de rândunele. Încălzesc sângele şi intestinele, armonizează creşterea şi descreşterea energiei. Mâine vom merge la bătrânul Liu. El ne va recomanda şi alte ceaiuri medicinale. Apoi te voi duce la spitalul american. Medicina occidentală umple lacunele medicinei noastre. Vacanţa începe la sfârşitul săptămânii. Nu vei mai juca go în piaţa din O Mie de Vânturi. Sora ta vine acasă. Vă voi ţine pe amândouă sub acoperişul meu ca să vă pot îngriji mai bine.

N-am nici un chef să fiu consultată, aşa că îi spun că mâine nu voi avea timp să merg la doctor.

— N-ai cursuri la sfârşitul după-amiezii, îmi răspunde ea.

— Trebuie să-mi termin partida de go. E foarte importantă.

Mama e furioasă, dar vocea îi rămâne calmă:

— V-am dat prea multă libertate, ţie şi surorii tale. Nu-i bine. Anulează-ţi partida de go.

Din pragul bucătăriei, se întoarce spre mine şi-mi spune:

— Te îmbraci foarte prost în momentul ăsta. Rochia asta e a surorii tale. E prea lungă pentru tine şi culoarea nu se potriveşte cu tenul tău. Unde sunt rochiile pe care ţi le-am făcut acum două luni?

Ajunsă în camera mea, mă trântesc pe pat. În noaptea asta pierderile mele de sânge sunt mai mici. Totuşi am un somn agitat.

Huong, îmbrăcată în roşu, plină de broderii şi de bijuterii, salută un bărbat de o urâţenie îngrozitoare. Cu ochii în lacrimi, seamănă cu o zeiţă izgonită din ceruri care îşi ispăşeşte pedeapsa prin dezmăţ. Un necunoscut a văzut cât sunt de tristă. Mă ia de mână. Palma lui, aspră ca o piatră ponce, îmi netezeşte nervii agitaţi. În Dincolo de el îl zăresc pe Min, sub un copac, în faţa Templului Calului Alb. Îmi zâmbeşte şi dispare în mulţime.

Dimineaţă, când mă trezesc, trupul mi-e obosit şi pielea mi-e uscată. Ca să-i fac plăcere Mamei, mă îmbrac cu o rochie nouă. Rigiditatea ţesăturii mă supără.

La răscrucea din dreptul templului, arunc o privire spre copacul sub care, în visul meu, stătea Min. Sub copac stă ghemuit un bărbat. Privirea lui îmi îngheaţă sângele în vine. E Jing!

Sar din ricşă. A slăbit zece kilograme. Faţa deformată de cicatrice şi acoperită de o barbă neagră îi e ascunsă de o pălărie.

Când mă îndrept spre el, se trage înapoi. Rămâne mult timp tăcut. Se uită ţintă la furnicile care se caţără de-a lungul unui copac, în şir neîntrerupt.

— Am trădat.

Vocea lui lugubră mă înfioară.

— Trupurile le-au fost aruncate într-o groapă comună. N-am putut nici măcar să mă reculeg la mormintele lor. Ieri, Min era încă aici, viu, vesel.

Jing se izbeşte cu capul de trunchiul copacului. Îl prind de braţ.

Se zbate:

— Nu mă atinge. Sunt un laş, un mort în viaţă. Am mărturisit totul, am spus totul. Era la fel de simplu ca a face pipi. Nu-mi era ruşine. Nu mă gândeam le nimeni. Cuvintele mi-au scăpat, mi-au ieşit singure din gură. Era beţia de-a distruge totul...

Jing izbucneşte în râs, dând violent din cap:

— Numai tu pari că nu te uiţi la mine ca la un monstru. Tata şi-a dorit să fi murit şi i-a interzis mamei să mă revadă. De-acum înainte port pe frunte stigmatul răului.

Loveşte copacul cu pumnul atât de puternic, încât se răneşte la mână.

Îi întind o batistă. El murmură:

— Nu mai pot să mă întorc la universitate. Mi-e ruşine. Trăiesc ca un şobolan. Fug de prieteni şi copiilor le e frică de mine pe stradă. Nu mai dorm noaptea. Aştept ca Uniunea Rezistenţei să-şi trimită călăii. Mă vor târî pe pământ şi îşi vor îndrepta armele spre mine. Vor spune: „Ne-ai trădat încrederea, ţi-ai vândut demnitatea, în numele Rezistenţei, în numele poporului chinez, în numele victimelor şi al familiilor lor, te trimitem în iad...” Îmi vei vedea cadavrul în stradă, chiar aici, la răspântie, cu o pancartă atârnată de gât: „A trădat, a plătit!”.

Cuvintele lui Jing îmi fac milă. Dar nu ştiu cum să-l consolez. El se uită atent la faţa mea, apoi se repede spre mine şi îmi strânge mâinile atât de tare, încât mă dor.

— Trebuie să ştii adevărul. Min s-a căsătorit cu Tang în închisoare ca să fie unit cu ea în faţa morţii. Eu nu te-am iubit decât pe tine. Dintre noi doi, Min a fost primul care a trădat. Te-a înşelat şi asta m-a revoltat. Din pricina ta am refuzat să-l urmez. Voiam să mă căsătoresc cu tine, voiam să te ocrotesc, voiam să te văd înainte să mor şi să-ţi spun cât de mult te iubesc. Am

ales dezonoarea în numele iubirii. Înţelege-mă! Spune-mi că nu mă dispreţuieşti!

Mă cuprinde ameţeala şi încerc să scap de îmbrăţişarea lui Jing.

El se uită ţintă în ochii mei:

— Am două paşapoarte pentru China interioară. Vino cu mine! Vom merge la Pekin. Ne vom continua studiile acolo. Voi munci ca să te hrănesc, ca să te fac fericită. Dacă e nevoie, mă voi face trăgător de ricşă. Avem un tren la ora opt, mâine-dimineaţă. Am luat două bilete. Vino cu mine!

Mă zbat:

— Lasă-mă!

Jing suspină:

— Mă urăşti. Am fost un prost crezând că un mizerabil ca mine poate fi iubit. Adio, ai grijă de tine şi uită-mă.

Ridică din umeri, lasă capul în jos şi, cu spinarea încovoiată, pleacă încet, cu mâinile în buzunare.

— Aşteaptă! Trebuie să mă gândesc. Hai să ne vedem din nou aici mâine-dimineaţă.

Se întoarce şi îmi aruncă o privire disperată.

— Mâine sau niciodată!

Amărât şi neliniştit, Jing se îndepărtează mergând pe lângă zidul templului. Observ că şchiopătează şi că târăşte piciorul stâng ca pe-o creangă putredă. Imaginea

asta îmi face rău. Îmi sprijin fruntea de copac şi închid ochii. Scoarţa lui îmi transmite căldura slabă a soarelui de dimineaţă. Mi se pare că Min e aici, lângă mine.

— Te urăsc.

Îmi zâmbeşte şi nu-mi răspunde.

82

O femeie se scaldă într-un izvor cu apă termală. Sub apă, trupul ei gol scânteiază, se împrăştie parcă, se răsuceşte ca o frunză prelungă. Lângă izvor, un chimono albastru, din bumbac atârnă de o creangă. Vântul uşor îl mângâie cu delicateţe.

Sunetul strident al goarnei îmi întrerupe visul. Maşinal, înşfac hainele împăturite la piciorul patului, aşezate peste încălţăminte. Îmi pun raniţa pe umeri şi mă reped afară.

Se aud fluierături din toate părţile şi oamenii se adună. Regimentul se pune în mişcare. Un ordin vine din capul şirului. Începem să alergăm. Porţile se deschid şi santinelele ne salută. Apoi se deschid şi porţile oraşului: aerul rece şi lugubru al câmpiei îmi biciuieşte faţa.

Sunt lac de sudoare. În loc să intrăm în pădure, cum făcuserăm în alte zile, continuăm să mergem pe drumul mare. Mă înăbuşă o teamă cumplită: ne îndreptăm spre Pekin.

Când soarele se iveşte la orizont, suntem departe de oraş. Mă străduiesc să mă pun în starea soldatului gata de asalt şi invoc moartea. Lucru curios, în loc să mă liniştească şi să mă umple de forţă, ca de fiecare dată, această rugăciune mă face încă şi mai nervos.

Lunile calme pe care le-am trăit în garnizoană dispar într-o clipă. Oraşul O Mie de Vânturi a existat oare cu adevărat? Dar jucătoarea de go, eroina unui lucru uluitor, a existat? Viaţa e un cerc infernal în care ziua de alaltăieri se întâlneşte cu cea de azi ca s-o înlăture pe cea de ieri. Credem că înaintăm în timp, dar suntem întotdeauna prizonierii trecutului. Să pleci. Aşa e bine. În piaţa din O Mie de Vânturi m-aş fi lăsat distrus de instinctele cele mai tenace: a iubi, a trăi, a zămisli.

Aud fluieratul prin care se ordonă oprirea marşului. Ca un acordeon, trupa noastră se strânge să-şi tragă sufletul. Iau plosca şi dau pe gât apa încălzită de soare.

Vine un nou ordin: să ne întoarcem. Coada coloanei devine capul ei. Revenim în oraş.

Se aud strigăte de bucurie. Grăbiţi de ofiţeri, soldaţii pornesc la drum.

Mă las dus de acest val de fericire.

În timpul orei de curs, Huong zgârie nervos pupitrul cu unghiile. Rup o bucată de hârtie şi îi scriu: „Mă înnebuneşti cu zgâriatul ăsta”.

Ea îmi răspunde: „Fii bună cu mine, te rog. N-am închis ochii toată noaptea”.

„Jing mi-a propus să plec cu el la Pekin. Vino cu noi! Îţi va face rost de un paşaport şi de bilet. Acolo vom fi liberi!”

„Un laş nu-i niciodată de încredere. Trebuie să-ţi fie milă de el, dar nu să-l urmezi.”

„Jing nu-i ca alţii.”

„Toţi trădătorii seamănă între ei, fereşte-te!”

„Când te vei întoarce la ţară cu tatăl tău şi te vei mărita cu un necunoscut, te vei trăda pe tine însăţi şi vei cunoaşte durerea de a fi laş.”

„Lasă-mă în pace! Alegerea mea e făcută. Nu mă voi aventura cu tine la Pekin. Nu vreau să fug de realitate fugind de viaţă. Rămâi aici! În China va izbucni războiul. Nimeni nu va scăpa de grozăviile lui.”

„Vorbeşti ca o femeie măritată. Tatăl tău ţi-a spălat creierul?”

„M-am gândit mult. Vreau să am un bărbat. E tot ce-mi doresc.”

„Huong, eşti ciudată azi.”

„Romanele ne-au sucit minţile. Pasiunea nu-i decât o himeră creată de scriitori. De ce să visez la libertate, dacă ea nu duce spre iubire? Şi fiindcă iubirea nu există, accept să devin prizoniera vieţii. Vreau ca suferinţa mea să fie recompensată de plăcerea de-a avea rochii, bijuterii şi bucurii facile.”

„Ce-i cu tine, ai căzut în cap? De ce spui toate prostiile astea?”

Huong nu-mi dă multă vreme nici un răspuns. Peniţa îi scârţâie pe bucata de hârtie.

„Nu ţi-am mărturisit niciodată. Acum doi ani am făcut cunoştinţă cu un bancher. Ieri am devenit amanta lui. Chiar acum va veni să mă ia de la şcoală şi mă va instala într-una din casele lui. Îi va da tatei o sumă mare de bani şi bătrânul nu-şi va mai face apariţia.”

Mă întreb care dintre noi două e mai nebună. Clinchetul clopoţelului ne întrerupe corespondenţa. Îmi pun lucrurile în geantă. Fără să-i mai spun vreun cuvânt lui Huong, ies din sală.

Mă opreşte pe stradă.

— Ţi-e ruşine cu mine!

Clatin din cap şi plec cu paşi mari. Huong se aruncă asupra mea.

— Te implor, nu mă părăsi! Nu pleca la Pekin! Presimt că acolo te aşteaptă o mare nenorocire. Jură-mi că n-o

să-l mai vezi niciodată pe Jing! Jură-mi că o să rămâi aici! Le voi spune părinţilor tăi ce ai de gând să faci. Te vor închide în casă...

O îmbrâncesc. Se clatină şi cade. Îmi pare rău de gestul meu, dar nu sunt în stare să-i întind mâna şi o iau la fugă.

84

Mirată că mă vede, Orhideea îşi arată marea bucurie. Într-o clipă, îşi scoate rochia şi mă dezbracă de uniformă. Mă las în voia ei. Goliciunea ei mă excită. O pătrund. Plăcerea pe care o simt e la fel de haotică ca şi jumătatea zilei care a trecut. Manciurianca ţipă, începe să mă doară capul. Deodată, îşi eliberează braţele şi încearcă să mă respingă. Nu o las decât după ce am posedat-o cu violenţă.

Se răsuceşte în pat, acoperindu-şi sexul cu amândouă mâinile. Gemetele ei mă scot din fire. Nebuna asta e încă geloasă!

Dau pe gât o ceaşcă de ceai şi mă aşez pe un scaun. Cum nu încetează să se smiorcăie, mă spăl meticulos şi mă îmbrac ca să plec.

— Du-te! strigă ea cu o voce spartă. Du-te şi să nu mai vii niciodată!

Mă îndrept spre uşă. Atunci se repede la mine şi îmi scaldă cizmele în lacrimile ei.

— Iartă-mă! Nu mă părăsi...

O dau la o parte cu piciorul.

Pe drum spre piaţa din O Mie de Vânturi, îmi dau seama că sunt cel mai nenorocit bărbat din lume. În mine s-a rupt ceva. Regăsesc starea pe care am avut-o când eram copil, după cutremur: vidul, ceva de neînţeles, un zumzet neîntrerupt. Raţiunea îmi ordonă să nu mă mai întorc la tabla de joc. Dar picioarele mă duc într-acolo. Vreau să fug de pierzanie şi alerg spre catastrofă.

Chinezoaica e aici, îmbrăcată într-o rochie nouă. Gulerul ţeapăn, închis până sus cu doi nasturi, îi dă chipului ei o demnitate tragică. Inima îmi bate cu putere. Obrazul îmi arde. Cu ochii ţintă la pioni, o salut şi mă aşez pe scaun.

Pe tabla de joc, ocean zbuciumat, valurile negre şi valurile albe se aleargă, lovindu-se între ele. Ajunse lângă cele patru ţărmuri, se trag înapoi, se învolburează, se avântă spre cer. Amestecate, se sparg ca să se strângă şi mai tare unele într-altele.

Ca de obicei, ea nu vorbeşte. Tăcerea ei, mister de nepătruns al femeilor, mă gâtuie. Oare ce gândeşte? De

ce nu-mi spune nimic? Se zice că femeile n-au memorie. Oare a uitat deja totul?

Da, ieri-seară, pe drumul de întoarcere, mi-a lipsit curajul să o strâng în braţe. Ea aştepta de la mine iubirea pe care un chinez i-o dă unei chinezoaice. Dar cum să-mi deschid inima fără să-mi trădez ţara? Cum să-i spun că ne desparte o oglindă, că ne învârtim în cerc în două lumi ostile una alteia?

Pionii ei şi-au luat avânt. Mutările îi sunt din ce în ce mai rapide. Îşi înmulţeşte capcanele. Ce jucătoare grozavă!

Deodată încetineşte ritmul.

85

Fiecare pion e o treaptă în plus pe scara ce coboară în suflet. Mi-a plăcut jocul de go pentru labirinturile sale.

Poziţia unui pion evoluează pe măsură ce îi deplasăm pe ceilalţi. Relaţia dintre ei, din ce în ce mai complexă, se schimbă mereu şi nu corespunde niciodată perfect cu ceea ce au gândit jucătorii. Jocul de go sfidează calculele şi jigneşte imaginaţia. Imprevizibilă precum alchimia norilor, fiecare nouă formaţie e o trădare. Niciodată în repaus, mereu la pândă, mereu mai repede, spre ceea ce ai mai abil, mai liber, dar şi mai rece, precis, ucigător.

Jocul de go e o minciună. Îi încercuim pe duşmani cu himere pentru singurul adevăr, care e moartea.

Decât să mă întorc acasă, unde Mama mă aşteaptă ca să mă ducă la doctor, am preferat să-i înfrunt autoritatea.

Sunt aici, în faţa tablei de joc şi a necunoscutului meu.

Cu haina lui cam demodată, pălărie şi ochelari, are înfăţişarea unui om obişnuit. Totuşi ceva din fiinţa lui arată că e altfel. Cu toate că e ras foarte îngrijit, pilozitatea sa puternică dă o nuanţă albăstruie obrajilor lui bronzaţi de soare. Între genele negre şi dese strălucesc două diamante. Sub ochi i se desenează cearcăne violacee. Mi-amintesc că Min avea ochii la fel de încercănaţi după ce făcuse dragoste cu mine.

Jenată, întorc privirea. În piaţa din O Mie de Vânturi, mesele de go sunt pustii şi jucătorii au plecat. Îmi revin în minte nenumăratele mele partide de go. Chipuri necunoscute se contopesc în masca purtată de adversarul meu. El are nobleţea bărbaţilor care preferă meandrele spiritului, nu barbaria vieţii.

Să plec cu Jing înseamnă să-i încredinţez noua mea existenţă. Dar el nu mă mai atrage. Altădată, chipul lui întunecat îmi stârnea imaginaţia. Gelozia lui mă îmbăta. Păstram în vârful degetelor amintirea pielii lui tari şi

netede din ziua când mă dusese pe bicicletă. Azi nu mai e decât un cerşetor care mă sâcâie.

Vraja sinuoasă ce ne lega pe Min, pe Jing şi pe mine s-a rupt. Am fost fascinată de un erou dublu. Jing nu mai e nimic fără Min. Min nu ar fi fost nimic fără Jing. Iubirea unui supravieţuitor mă va sufoca sub greutatea ei. Cum să-i spun că între noi n-au mai rămas decât nostalgia unei fericiri distruse şi o milă afectuoasă?

Totuşi, dacă nu fug chiar azi, mama mă va duce cu forţa la doctor. Vor descoperi secretul stării mele bolnăvicioase. Huong a preferat să se vândă. Refuz s-o văd îmbrăcată în haine scumpe şi zâmbind amabil. Min a murit şi Jing e distrus pentru totdeauna. Oraşul ăsta e un cimitir. De ce să rămân aici? Cine mă reţine aici?

Dinaintea mea, adversarul meu se înclină şi murmură:

— Scuză-mă, trebuie să plec. Ne putem întâlni din nou mâine?

Fraza asta atât de obişnuită mă tulbură. Jocul de go m-a făcut să-mi înving durerea. Pion cu pion, am revenit la viaţă. Dacă aş părăsi jocul acum ar însemna să-l trădez pe singurul bărbat care mi-a fost credincios.

86

Se lasă noaptea şi asta îmi aduce aminte de cazarmă şi de întâlnirea fixată cu căpitanul Nakamura.

Chinezoaica joacă mai departe pe întuneric. Sunt deja în întârziere. Dar perspectiva de-a fi singur cu ea sub cerul înstelat mă face nepăsător. Îmi pare rău, căpitane, mai aşteaptă puţin!

În sfârşit, mânat de conştiinţa disciplinei, mă hotărăsc să plec. Ea mă reţine:

— Aşteaptă, te rog.

Îşi pleacă încet privirea. Pleoapele îi tremură. În ritmul respiraţiei, aluniţele de pe obrazul ei, fluturi de noapte, par că bat din aripi.

Îmi spune:

— Acum suntem singuri. Nimeni nu ne aude, în afară de vânt. Acum închid ochii, sunt cu tine, în noapte. Îndrăznesc să-ţi pun o întrebare pe care n-aş îndrăzni să ţi-o pun cu ochii deschişi. Spune-mi, cine eşti?

Întrebarea chinezoaicei face sângele să-mi zvâcnească în tâmple. Mi se pare că aştept această eliberare de-o veşnicie. Oare mi-a aflat taina? Sau vrea, pur şi simplu, să-mi ştie numele şi să mă cunoască? Sufocat de emoţie, nu-mi găsesc cuvintele.

Ea continuă:

— Nu m-am întrebat niciodată cine îmi e adversarul. Bărbaţii aşezaţi aici, în locul tău, se confundau între ei şi doar stilurile lor de joc se deosebeau unele de altele. Ieri te-am văzut pentru prima oară pe acea colină. Prin ochii

tăi, am aflat care ţi-e ţara de baştină: pe un pământ acoperit de zăpadă veşnică, copacii ard şi flăcările înfloresc în vânt. Ardoarea zăpezii şi a focului a făcut din tine un magician rătăcitor. Vindeci oamenii ţinându-le strâns mâinile într-ale tale. Îi faci să uite de frig, de foame, de boală şi de război.

Închid ochii. Sunt în trupul chinezoaicei şi în acelaşi timp atât de departe de ea!

O tristeţe sfâşietoare mă face să mă cutremur. Nu sunt vrednic de această iubire. Sunt un spion, un ucigaş!

Fata nu mai spune nimic. În tăcere, luna se înalţă pe cer. Aud cum strigă copacii şi vocea mea îngheţată:

— Te înşeli, domnişoară, nu sunt decât o fiinţă trecătoare, cucerită de inteligenţa ta. Sunt la fel ca toţi acei bărbaţi care se prezintă la masa ta de joc pentru ca, într-o bună zi, să dispară. Iartă-mă dacă ieri după-amiază m-am lăsat dus de sentimente. Îţi promit că a fost prima şi ultima oară. Te respect, domnişoară. Uită ce mi-ai spus. Eşti prea tânără ca să poţi judeca necunoscuţii.

Râsul ei batjocoritor mă surprinde.

— La începutul partidei, jocul tău mi s-a părut ciudat. M-a intrigat atât de mult, încât am hotărât să pătrund în mintea ta. Ajutată de hârtia pe care notam poziţia pieselor, am trişat. În ricşa ce mă ducea acasă, o citeam şi o răsciteam. Nu ca să te înving, ci ca să te descopăr.

Am pătruns în sufletul tău, am pipăit unghere pe care tu nu le cunoşti, am intrat în pielea ta şi am înţeles că nu erai întru totul tu însuţi.

Oftez. Cu câteva zile în urmă am ghicit ceea ce mi-a mărturisit ea în clipa asta. De atunci, faptul de-a câştiga n-a mai avut nici o importanţă. Jocul a devenit un pretext pentru a-mi revedea adversara, o minciună care îmi justifică slăbiciunea.

Are dreptate. Nu sunt în stare să fiu eu însumi. Nu sunt decât o succesiune de măşti.

— Acum, că îmi cunoşti viciul, spune ea, poţi să întrerupi jocul. Poţi să mă dispreţuieşti şi să nu mă mai revezi. Poţi, de asemenea, să mă provoci la o nouă partidă! Tu hotărăşti.

— Eu?

— Voi face cum doreşti tu.

Uimit, mă uit la ea cu ochii mari. Jucătoarea de go mă priveşte pătrunzător şi pupilele ei neliniştite îmi aduc aminte de cele ale Luminii, când mă invita să o dezvirginez.

Căldura mă sufocă. Respir cu greutate.

— Curând voi pleca în China interioară, nu poţi să te bizui pe mine.

Vocea îi tremură:

— Şi eu trebuie să plec din oraş. Vreau să mă duc la Pekin. Ajută-mă!

Trebuie să iau o hotărâre. Îmi cere să înfrunt imposibilul. Totuşi ar fi de-ajuns să fac nişte gesturi simple. Să ridic braţele, să o prind de mâini şi să o trag spre mine. Am porni împreună spre alte zări.

Nu ştiu cât timp a trecut: stau mai departe pe scaun, paralizat. Noaptea e atât de întunecată, încât sunt ca orb. Întunericul şterge ruşinea şi incită la delir: cu toate astea nu am curajul să forţez destinele noastre.

Mă aud vorbind. Vocea mi-e aspră şi răguşită. Tonul cuvintelor îmi sparge pieptul:

— Scuză-mă. Nu pot.

După ceva vreme îi aud foşnetul rochiei: se ridică şi se îndepărtează.

87

E ciudat să-ţi priveşti cu atenţie camera şi să te întrebi care sunt obiectele cele mai preţioase din viaţa ta. La şaisprezece ani, am pensule, hârtie, batoane de cerneală de o rară calitate, primite în dar de la bunica. În fiecare an, părinţii mei îmi făceau patru rochii. Am şi mantouri, cape, manşoane, pantofi brodaţi, pantofi din piele lăcuită, brăţări, cercei, broşe, coliere. Am uniforme şcolare, costume de sport, cutii cu creioane, stilouri,

gume de şters. Am jucării, marionete, figurine, animale de porţelan din cauza cărora plângeam, dacă le rătăceam prin casă; am şi cărţi pe care aş vrea să le iau cu mine în mormânt.

În cameră sunt mobile preţioase, cu incrustaţii de sidef, un paravan din mătase brodată, un pat vechi cu draperii, un bonsai primit în dar de la Vărul Lu. Şi oglinzi, cutii cu unelte, accesorii de toaletă, vase vechi, texte caligrafiate de străbuni. Şi ace, fire colorate, cutii cu ceai, pahare ce poartă urmele buzelor mele, cearşafuri impregnate de mirosul trupului meu, feţe de pernă care mi-au îmbrăţişat gândurile. Şi pervazurile ferestrelor mele de care mă sprijineam, plantele din grădina mea, pe care le mângâiam cu privirea.

Perla Lunii vine să-mi spună că cina e gata. Sora mea a slăbit. Chipul ei şi-a pierdut orice expresivitate. O rog să rămână puţin în camera mea. Fără un cuvânt, se aşază în faţa măsuţei de toaletă şi începe să plângă.

Ultima mea cină e încărcată de presimţiri negre. Toată lumea tace. Părinţii mei mănâncă fără să se privească. Starea surorii mele îi face să se simtă vinovaţi. Bucătăreasa, descumpănită, scapă din mâini două baghete. Zgomotul o face din nou pe sora mea să plângă în hohote. Mi-e uşor să-mi închipui cum vor fi serile lor după plecarea mea: o cină lugubră, tacâmul

meu aşezat mai departe pe masă, se pare că asta îi aduce înapoi pe cei absenţi; mâncărurile neatinse; tăcerea părinţilor mei; obrajii scăldaţi în lacrimi ai surorii mele.

Bag în sacul de voiaj câteva bijuterii pe care să le vând, două rochii şi nişte bucăţi de vată ca să absoarbă sângele care continuă să-mi curgă dintre picioare.

Pun pe masa mea cele două vase cu pioni. Vreau să iau cu mine o piatră albă şi o piatră neagră. Apoi hotărăsc să nu mă mai las înduioşată de amintire.

88

Nu mă întorc în piaţa din O Mie de Vânturi.

Aproape că nu mai mănânc. Îmi supun trupul la un antrenament dintre cele mai dure. El rezistă totuşi. N-a mai plouat de zile întregi şi soarele de bronz îmi ia minţile. Iubirea mea s-a transformat în dorinţă animalică. În lungile mele nopţi de insomnie, ca un om însetat care îşi potoleşte setea cu o apă imaginară, mi se pare uneori că, tot închipuindu-mi-o, îi ating pielea. La nesfârşit, îi desenez chipul, gâtul, umerii, mâinile, îi inventez sânii, şoldurile, fesele, coapsele desfăcute. Îmi imaginez nenumăratele poziţii ale îmbrăţişării, unele mai sălbatice decât altele. Mă mângâi. Sexul meu îşi bate joc de

dorinţa mea. Refuză să-mi dea plăcerea, să-mi uşureze durerea.

Curând, obsesia din timpul nopţii apare şi ziua. Am erecţii în vreme ce mărşăluiesc. Când îmi urlu ordinele către soldaţi, vocea parcă mi se face ţăndări. Senzaţia de sfâşiere din gâtlej îmi evocă plăcerea pe care mi-ar fi dat-o chinezoaica. Sexul ei strâmt frângându-l pe al meu, suferinţa asta ar fi fost extazul cel mai violent pe care l-aş fi cunoscut vreodată.

Într-o dimineaţă, neizbutind să-mi găsesc liniştea, mă duc în piaţa din O Mie de Vânturi în uniformă. E ora cinci. Scuturaţi de un vânt puternic, copacii foşnesc. Mii de curenţi de aer par să-şi fi dat întâlnire aici în aşteptarea zorilor.

Primul jucător îşi face apariţia cu o colivie în mână. În timp ce curăţă masa şi aşază pe ea vasele cu pioni, un altul se îndreaptă spre el, luând loc în faţa lui.

Mi se strânge inima.

Seara, după ce-am băut cu căpitanul, bat la uşa Orhideei. A uitat de supărare şi în câteva clipe îşi scoate rochia. De mult nu m-am mai atins de vreo femeie. Sub trupul ei gol îl văd pe cel al chinezoaicei şi mă descarc în ea aşa cum descarci un cartuş.

Rătăcesc pe străzi, sperând că o voi întâlni din întâmplare. Oraşul acesta minuscul mi se pare uriaş.

Dezamăgit, intru într-un nou bordel. Printre fetele care se perindă prin faţa mea nu găsesc nici una care să-mi placă. Urc totuşi în camera Florii de Bujor, care când zâmbeşte dă la iveală un dinte de aur. Trupul îi e gras şi alb. Fata scoate strigăte exuberante.

La patru dimineaţa, o rusoaică Albă acceptă s-o lovesc călărind-o. Catarama centironului lasă pe pielea ei urme violacee.

Se ivesc zorii. Începe o nouă zi, ce seamănă cu cele de dinainte. Trezesc din somn un om care doarme lângă ricşa lui. Mă duce la poalele Colinei celor Şapte Ruine. Mi-a rămas în amintire, înveşmântat în raze purpurii, copacul sub care ea stătuse culcată acolo sus. Restul peisajului şi-a pierdut orice poezie. În mijlocul poienii, ierburile, prea înalte, încep să se usuce.

La cazarmă, nu mai ştiu să le dau ordine soldaţilor, nici să stau în picioare sau să mă aşez. Mintea îmi rătăceşte aiurea, nicăieri.

În noaptea aceea, fluierături stridente mă trezesc din somn. Deschid ochii. Ceasul izbăvirii mele a sosit.

Ajung pe peron. Locomotiva scuipă coloane de aburi. Împingându-mi soldaţii, le strig că trebuie să se grăbească. Mă urc în tren şi trag uşa vagonului. Dintr-odată îmi dau seama că am uitat să-mi iau rămas-bun de la căpitanul Nakamura.

89

Pekin, un oraş învăluit în praf.

Jing se întoarce cu ziarele sub braţ. Faţa îi e, pe zi ce trece, tot mai întunecată. Negocierea cu armata japoneză a eşuat. Războiul e aproape. Guvernul central al lui Chiang Kai-shek cheamă poporul chinez la rezistenţă împotriva invaziei străine. Pe străzi a început exodul. Mii de locuitori ai oraşului Pekin, cu boccele în spinare, se îndreaptă spre sud.

De când am sosit, Jing îmi interzice să ies din hotel. Când e aici, refuz să mă scol din pat. Se învinuieşte că m-a împins spre moarte şi asta îl face să fie nervos. Devine respingător. Se urâţeşte pe zi ce trece. Are părul prea lung. Îşi roade unghiile. Mănâncă urât.

Înfăşurată într-un cearşaf alb ca un giulgiu, mă cert cu el pentru toate fleacurile: un bol cu tăiţei prea calzi, o ceaşcă de ceai prea amar, ţânţari. Fiindcă suport greu arşiţa, mă plâng cât e ziua de lungă, învinuindu-l de tot felul de lucruri. El îmi răspunde aproape întotdeauna printr-o tăcere dispreţuitoare. Uneori se enervează. Când e mânios, faţa lui devine stacojie, trupul îi tremură, se aruncă asupra mea şi încearcă să mă sugrume.

Eu urlu:

— Hai, omoară-mă! Cum ţi-ai omorât şi prietenii!

Un rictus îi schimonoseşte chipul. Văd cum trece prin ochii lui fantoma lui Min.

Într-o zi îi dau adresa vărului meu şi îl rog să-l aducă la mine. Mai întâi Jing se supără. Apoi, aflând că Lu e însurat, pleacă vesel în căutarea lui.

Când iese din casă, respir în sfârşit.

Fără Jing, camera noastră devine spaţioasă şi luminoasă. Mă ridic, mă spăl pe faţă, apoi îmi pieptăn părul lângă fereastra deschisă.

La Pekin, hotelul nostru e o clădire fără etaje. Camerele sunt dispuse în jurul unei curţi pătrate, în mijlocul căreia se înalţă un jujubier. De cealaltă parte a zidului, pe stradă, nişte copii flecăresc în cel mai pur dialect din Pekin. În intonaţia vocii lor regăsesc accentul jucătorului de go. Era uşor diferit. Nu graseia „r”-urile, ci le rostea rotunjind uşor buzele. Ne revăd pe amândoi pe Colina celor Şapte Ruine, unde îmi veghea somnul. În piaţa din O Mie de Vânturi, îşi desfăcea uneori evantaiul. Nu ca să se răcorească. Fiindcă făcea în aşa fel încât adierea să ajungă încetişor până la chipul meu. Inima mi se strânge când îmi amintesc. Nu i-am înţeles încă refuzul. De ce fiinţele care îşi recunosc fericirea doresc să fugă de ea?

Nişte avioane trec pe cer, apoi aud un vuiet nelămurit. În stradă, oamenii strigă că japonezii ameninţă să distrugă oraşul.

La Pekin aerul e mai uscat decât în oraşele noastre manciuriene. Sub soarele alb totul străluceşte, vibrează, explodează, apoi se pierde într-un gri ca de cenuşă.

De-abia m-am ridicat din pat şi mi-e somn din nou. Pekin, cetatea străbunilor mei, e un vis din care nu mă pot trezi.

Mă întorc în pat şi dormitez. Chipurile părinţilor mei mi se ivesc în minte şi îmi umplu sufletul de durere. Apoi, încet, mă duc în piaţa din O Mie de Vânturi, spre tabla de joc. Cât sunt de fericită când ţin între degete pionii reci. Necunoscutul stă în faţa mea, statuie liniştită. Jocul nostru continuă. Înaintează pe un drum şerpuitor spre Pământul Pur.

Noaptea, Jing pândeşte zgomotul înfruntărilor. Rezemat de perete, adoarme. Dintr-odată, strigătele lui de spaimă mă trezesc din somn. Cu mâinile pe cap, se zbate ca un posedat. Mă dau jos din pat şi îl strâng în braţe. Cum aş putea să-l părăsesc?

În zori, mă zgâlţâie şi mă trezeşte din somn. Hotărârea lui e luată: mai bine să riscăm să murim sub bombe coborând spre sud decât să aşteptăm masacrul.

Îmi pare rău că mi-am ascultat impulsurile. Am vrut să fiu liberă şi iată-mă acum prizoniera lui Jing.

— Trebuie să vorbesc cu vărul meu. E singura mea rudă de-aici. Caută-l în continuare. Trebuie să-l găsim. Hai să plecăm cu el.

Privirea lui Jing devine răutăcioasă.

— Te-am minţit adineauri când ţi-am spus că s-a mutat. Am văzut-o pe nevasta lui. E aproape nebună. Lu a părăsit-o. A intrat în armată. Poate că a şi murit.

— Minţi! Dă-mi foaia cu adresa vărului meu.

— Uite-o, o să vezi cu ochii tăi.

Ştiu că Jing a spus adevărul. Disperată, strig:

— Vreau să mă-ntorc în Manciuria. Drumurile noastre se despart. Mă voi întoarce acasă, îmi voi relua partidele de go.

— E prea târziu. Nu mai ai cu ce te duce. Toate trenurile sunt rechiziţionate de armata japoneză. N-ai de ales. Trebuie să vii cu mine.

— Eşti gelos pe Min. M-ai târât departe de oraşul meu ca să mi-l ştergi din minte.

— Min s-a culcat cu tine ca să se distreze. Nu uita că Tang i-a fost soră mai mare, profesoară şi soţie!

Jing crede că mă răneşte, dar eu izbucnesc în râs.

— Te înşeli. Min nu mai există pentru mine! Am săpat un mormânt în inima mea şi l-am îngropat acolo. De

altfel, nu l-am iubit niciodată. Eram frumoşi. Această frumuseţe mă măgulea. Îmi plăcea să vă văd pe amândoi geloşi. Acum am înţeles că totul nu era decât vanitate. Înţelegi, vanitatea de a deveni femeie.

Chipul lui Jing se întunecă. Se uită la mine cu o privire îngheţată.

— Te-ai jucat cu sentimentele mele, te iert. Trupul tău e pângărit şi nimeni nu se va căsători cu o fată care nu mai e virgină. În această lume largă, numai eu te iubesc şi sunt gata s-o iau de soţie pe femeia pângărită de cel mai bun prieten al meu! Nu mă ai decât pe mine! Eşti a mea!

Min spusese că trupul meu îi aparţinea. Ceruse să fie singurul lui stăpân în timp ce se dăruia unei alte femei. Cu siguranţă, Jing îi seamănă. Stăpânită de emoţie, simt că-mi dau lacrimile:

— Un altul mă iubeşte şi acum am înţeles că şi eu l-am iubit fără să ştiu. Mă întorc pentru el în piaţa din O Mie de Vânturi. Mă aşteaptă.

— Minţi. Cine e omul ăsta? De unde vine? Poţi să-mi spui cum îl cheamă? Spune-mi!

Dintr-odată îmi dau seama că nu-i ştiu nici măcar numele. Nu ştiu nimic despre el, îi cunosc doar sufletul.

Văzând că ezit, Jing se potoleşte. Mă ia în braţe. Îi trag o palmă, însă izbuteşte să-şi lipească buzele de fruntea mea:

— Vino cu mine! Nu te purta ca o fetiţă! La Nankin vom începe o viaţă nouă.

90

Nori de muşte îşi iau zborul.

Pe câmp obuzele au săpat cratere adânci. Ogoarele au fost distruse. Peste tot vezi numai cadavre. Unele au faţa ca de ceară şi gura deschisă. Altele nu mai sunt decât o grămadă de carne amestecată cu noroi.

Trupa noastră străbate încet acest vast cimitir. Aflu că soldaţii, prinşi în capcană de duşman, au rezistat până la ultimul. Soarele îmi dă o senzaţie de greaţă. Înţeleg pe loc că, în Manciuria, lupta noastră împotriva teroriştilor n-a fost decât un joc de-a v-aţi ascunselea. Până acum n-am cunoscut amploarea şi atrocităţile războiului.

În mijlocul unui sat pustiu, suntem prinşi într-o furtună de explozii. Mă arunc la pământ. O ploaie de gloanţe ciuruieşte pământul albit de secetă. După câteva schimburi de focuri, ne dăm seama că trupa care ne atacă nu e alcătuită decât din câţiva temerari rămaşi aici ca să ne împiedice înaintarea. Goarna sună, dând semnalul de începere a atacului. Chinezii o iau la goană

ca nişte iepuri folosiţi drept ţintă la un concurs de tir. Ochindu-l pe soldatul care alergase cel mai repede şi ajunsese aproape până la marginea pădurii, apăs pe trăgaci. Se prăbuşeşte la poalele unui copac.

La prânz are loc un nou atac violent. Chinezii, beţi de disperare, devin nişte fiare. Mă culc pe o pantă. Pământul e fierbinte. Simt în nări un miros plăcut, care îmi aminteşte de jucătoarea de go. În faţa mea, un soldat atins în spate de un glonţ se rostogoleşte pe jos, urlând. Recunosc în el pe unul dintre oamenii mei, pe cel la care ţin cel mai mult. Tocmai am sărbătorit împreună ziua lui de naştere: a împlinit nouăsprezece ani.

Voiam ca, după bătălie, să-l îngrop pe băiat. Dar s-a dat ordin de plecare şi a trebuit să-i las trupul în grija regimentului ce va veni după noi. Lipsa de egalitate ne urmăreşte şi după moarte. Cei mai fericiţi sunt arşi pe câmpul de bătălie, ceilalţi sunt aruncaţi într-o groapă. Cei mai ghinionişti cad în mâinile chinezilor, care le taie capul şi defilează cu el înfipt în vârful unei ţepuşe.

Această primă zi de război e un vis lung. Nimic nu mă atinge, nici atrocitatea luptelor, nici marşurile istovitoare, nici dispariţia soldaţilor mei. Merg fără ţintă printr-un univers ca de vată, în care viaţa şi moartea sunt, pentru mine, la fel de vrednice de dispreţ. Pentru prima oară, aventura militară a încetat să mă

entuziasmeze: ne urmăm destinul aşa cum somonii urcă spre izvoarele râurilor. În acest act nu există nici o frumuseţe şi nici o măreţie.

Seara, văzându-mă posomorât şi gânditor, medicul îmi pune diagnosticul de insolaţie. Îi las pe oamenii mei să-mi acopere fruntea cu un şervet muiat în apă rece. Lungit pe un maldăr de paie, fixez cu privirea tavanul întunecat al colibei rechiziţionate. Sunt dezgustat de mine însumi.

În zorii zilei suntem treziţi din somn de şuierături şi explozii. Răspundem cu grenade. Tirurile de mitralieră se ţin lanţ. Dintr-odată, în vacarmul din jur, recunoaştem sunetul goarnei ce dă semnalul de atac.

Divizia care ne-a atacat e japoneză. Greşeala asta ne-a costat viaţa mai multor soldaţi.

91

Lemnele trosnesc în foc.

Jing sforăie.

În jurul meu, sute de refugiaţi dorm şi ei. Oamenii în exod seamănă cu turmele de cerbi care fug de secetă. Sunt slabi, bolnavi. Somnul le e la fel de greu ca şi teama.

Scot din geantă o foarfecă şi îmi tai părul cât de scurt îmi îngăduie puterea braţelor. Aşez cele două cozi legate

cu o panglică lângă Jing, păşesc peste vreo zece trupuri şi mă avânt în noapte.

Într-o pădure, îmi scot rochia şi mă îmbrac cu hainele furate de la Jing.

În spatele copacilor, zorii alburii luminează câmpia Pekinului. Merg în sens invers faţă de refugiaţii care sunt pe drum încă de când s-a luminat de ziuă. Femeile, încărcate de bagaje, târăsc cu o mână copiii şi cu cealaltă caprele. Se aud ţipetele nou-născuţilor. Unii bărbaţi îşi duc bătrânii în spate, alţii, mai norocoşi, i-au urcat într-o ricşă. O bătrână, de aproape o sută de ani, strânge în braţe o găină. Cu labele picioarelor bandajate, se clatină la fiecare pas.

După fuga noastră din Pekin, aceste scene, cotidiene, mi-au frânt inima. Nu-mi pare rău că l-am urmat pe Jing în peregrinările sale. Datorită lui am cunoscut puterea unui popor izgonit de pe pământul său. Tenacitatea acestui marş spre sud e un protest mut împotriva morţii. Aceşti bărbaţi şi aceste femei formează un val în care se amestecă ura cu speranţa. De-acum încolo, până la capătul singurătăţii mele, această furie mă va însoţi.

Ca şi ei, doresc să trăiesc. Vreau să mă întorc în Manciuria şi să-mi regăsesc casa şi tabla de joc. În piaţa din O Mie de Vânturi îl voi aştepta pe jucătorul

necunoscut. Ştiu că va veni la mine într-o după-amiază, ca prima dată.

La prânz, aşezată sub un copac de pe marginea drumului, mănânc, firimitură cu firimitură, o bucată de pâine veche de trei zile. Vâjâitul avioanelor şi exploziile îndepărtate contrastează cu tăcerea mulţimii care înaintează.

În valul de oameni apar primii soldaţi chinezi. Cu uniformele pătate de sânge, cu feţele murdare de fum, îmi amintesc de militarii care, în 1931, au năvălit în casa noastră după ce fugiseră din faţa japonezilor: în ochi li se citesc epuizarea şi duritatea bărbaţilor care i-au lăsat pe ai lor pradă măcelului.

— Pekinul a căzut! Fugiţi cât mai repede!

— Vin japonezii! Vin demonii!

Se aud ţipete şi plânsete. Deodată îl zăresc pe Jing, care fuge şchiopătând în sens invers faţă de refugiaţi. Mă ascund în spatele unui copac. El trece la cinci paşi de mine, întrebând-o pe o femeie dacă n-a văzut o fată micuţă şi palidă, cu părul tăiat scurt şi îmbrăcată băieţeşte. Are vocea gâtuită. Cu cozile mele în mână, scuipă pe jos şi mă strigă, insultându-mă.

Strigătele lui îmi sfâşie sufletul: Eşti un monstru dacă poţi să mă faci să sufăr în halul ăsta, pe mine, care m-am întors din Infern!

În cele din urmă se îndepărtează.

Brusc, un avion, care se roteşte de ceva timp deasupra noastră aruncă o bombă, apoi alta. Exploziile mă trântesc la pământ. Îmi pierd cunoştinţa. Când îmi revin, mulţimea aleargă în toate părţile, ca un şir de furnici puse pe fugă de un trecător.

Mă ridic în picioare. Braţul îmi sângerează. Pe cer, zgomotul motoarelor e din ce în ce mai puternic. Vin alte avioane! Alerg spre o pajişte.

Japonezii bombardează drumul. Rătăcesc pe câmp şi nu ştiu unde să mă ascund. Sunt ameţită. Braţul îmi atârnă greu. Când mă voi trezi oare din acest coşmar?

Înainte de lăsarea nopţii, văd în zare un sat. Grăbesc pasul.

În sat domneşte o linişte ciudată. În întuneric, uşile sunt deschise, mobilele distruse zac împrăştiate pe străzi. Mai departe dau peste nişte cadavre: patru ţărani au fost străpunşi cu lovituri de baionetă. În case, nici un animal viu, nici un bob de orez, nici un fir de pai în cuptoare. După masacru, armata japoneză a jefuit totul.

Nu am puterea să merg mai departe. Intru într-o căsuţă goală. Amintindu-mi de o reţetă veche despre care îmi vorbea mama, îmi acopăr rana cu cenuşă rece înainte să-mi înfăşor mâna într-o bucată de pânză ruptă

din cămaşă. Mă ghemuiesc lângă cuptorul stins şi izbucnesc în hohote de plâns.

Dimineaţă sunt trezită din somn de un vacarm groaznic. Aud nişte voci de bărbaţi strigând într-o limbă de neînţeles.

Deschid ochii.

Câţiva soldaţi îşi îndreaptă armele spre mine.

92

Pekinul e cucerit.

Am primit ordin să scotocim toată câmpia în căutarea spionilor şi a soldaţilor chinezi răniţi. Toţi trebuie să fie executaţi.

În dimineaţa asta, oamenii mei descoperă un individ dubios. Îi leagă mâinile la spate şi îl târăsc până în mijlocul satului.

E un spion tânăr, cu părul ciufulit, rănit la braţ. Pe trup îi atârnă o uniformă de student, prea mare pentru el. Îşi ţine cu încăpăţânare capul plecat, tăcând insolent.

Soldaţii îşi încarcă puştile.

Locotenentul Hayashi, care conduce operaţiunea împreună cu mine, îi opreşte cu un gest. Îşi trage sabia din teacă şi-mi spune:

— Te-ai lăudat întotdeauna cu sabia dumitale de familie din secolul al XVI-lea. A mea a fost făcută cu o

sută de ani mai târziu. Dar pe vremea aceea era numită „seceră de capete”. Îţi voi face o demonstraţie.

Soldaţii, aţâţaţi de gândul spectacolului, plescăie din limbă şi se strigă unii pe alţii.

În poziţie de samurai, pe care a învăţat-o din stampele vechi, cu picioarele depărtate şi cu genunchii îndoiţi, Hayashi îşi duce sabia deasupra capului.

Prizonierul ridică încet ochii.

Mă cuprinde ameţeala.

— Stai!

Alerg spre tânăr şi îi şterg chipul înnegrit de noroi şi de fum. Pe el zăresc câteva aluniţe în formă de lacrimi.

— Nu mă atingeţi, urlă ea.

— O femeie, strigă Hayashi băgând sabia în teacă.

Mă îmbrânceşte, trânteşte prizonierul la pământ şi îi bagă mâna în pantaloni.

Îmi îngheaţă inima. E ea! Ce face în satul ăsta? Când a plecat din Manciuria?

— O femeie! confirmă Hayashi excitat.

Fata se zbate, scoţând strigăte stridente. Hayashi îi trage două palme, îi smulge pantofii din picioare şi îi scoate pantalonii. Apoi îşi desface cureaua. Soldaţii, încântaţi, fac cerc în jurul lui.

— Plecaţi de-aici! Fiecare la rândul lui! ordonă el.

— Imbecililor!

Mă arunc asupra locotenentului. Acesta întoarce spre mine o figură furioasă. Văzând că i-am pus pistolul în frunte, începe să râdă:

— Bine, te vei înfrupta primul. La urma urmei, dumneata ai descoperit-o.

Nu-i răspund. Crede că înţelege situaţia şi îmi şopteşte la ureche:

— E prima oară, nu-i aşa? Dacă te jenezi să o faci în public, uite, intră în templul ăsta, voi sta de pază la poartă.

Hayashi mă conduce în templul din faţă. Fata e târâtă de doi soldaţi, care o aruncă pe podea. Apoi închid poarta, râzând pe înfundate.

Fata tremură din tot trupul. Îmi scot haina ca să-i acopăr cu ea picioarele goale.

— Nu-ţi fie frică, îi spun în chineză.

Vocea mea o tulbură. Deschide ochii mari şi se uită atent la mine. O mare suferinţă îi deformează trăsăturile. Deodată, mă scuipă şi începe să plângă în hohote, rostogolindu-se pe jos:

— Omoară-mă! Omoară-mă!

Hayashi bate în poartă, îl aud râzând batjocoritor:

— Locotenente, grăbeşte-te! Soldaţii mei nu mai au răbdare!

O strâng în braţe pe chinezoaică. Ea mă muşcă de umăr. În ciuda durerii, îmi lipesc obrazul de-al ei. Din ochi îmi curg lacrimi. Îi şoptesc:

— Iartă-mă, iartă-mă...

Ea îmi răspunde cu urlete isterice:

— Omoară-mă, te rog. Omoară-mă! Nu mă lăsa să trăiesc.

De cealaltă parte a porţii, Hayashi strigă:

— Locotenente, durează prea mult. Fă-o repede. Nu fi prea egoist.

Iau pistolul şi îl sprijin de tâmpla chinezoaicei, care înalţă capul. Frica i-a dispărut din ochi. Acum mă priveşte cu indiferenţa cu care obişnuia să trateze un necunoscut.

Tremur şi îi apăs arma pe tâmplă:

— Mă recunoşti?

Fata închide ochii.

— Ştiu că mă urăşti, ştiu că n-o să mă ierţi. Acum nu-mi mai pasă de dispreţul tău. Te voi ucide şi apoi mă voi sinucide. Pentru tine renunţ la acest război şi îmi trădez patria. Pentru tine aleg să devin un fiu nedemn, un urmaş care a pătat numele familiei lui. Numele meu nu va figura niciodată în templul eroilor. Va fi blestemat.

O acopăr pe fată cu sărutări. Pe obraji i se preling lacrimi. Mă lasă s-o sărut fără să se zbată.

Câteva lovituri puternice cu patul puştii fac podeaua să se cutremure.

— Locotenente, ai terminat? Număr până la trei şi apoi intru în templu! Unu...

Nu mai am timp s-o întreb de ce şi-a părăsit ţara şi de ce şi-a tăiat părul ei frumos. Aş vrea să-i pun mii de întrebări şi nu voi rosti nici una dintre ele. N-am ştiut niciodată să-i spun cuvinte de iubire.

— Doi...

Îi şoptesc la ureche:

— Nu te nelinişti. Te voi urma. Te voi ocroti în mijlocul întunericului.

Fata deschide ochii şi se uită fix la mine:

— Numele meu este Cântec de Noapte.

Dar eu apăsasem deja pe trăgaci. Pupilele ei negre tresar şi se dilată. Sângele îi ţâşneşte din tâmple. Cu ochii larg deschişi, cade pe spate.

Poarta templului se deschide. Aud nişte paşi îndărătul meu. Îmi dau seama cu disperare că n-am timp să-mi spintec pântecul ca un demn samurai.

Îmi bag pistolul pătat de sângele ei în gură.

Un zgomot, cutremurul de pământ.

Cad peste jucătoarea de go. Faţa ei mi se pare mai trandafirie decât adineauri. Surâde. Ştiu că ne vom continua partida de go acolo sus.

Pentru a-mi privi iubita, mă străduiesc să-mi ţin ochii deschişi.